

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग चार-ब

वर्ष ६, अंक ४१]

गुरुवार ते बुधवार, डिसेंबर १८-२४, २०१४/अग्रहायण २७-पौष ३, शके १९३६ [पृष्ठे १६४, किंमत : रुपये २०.००

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

पुढील अधिसूचना, इत्यादी असाधारण राजपत्र म्हणून त्यांच्यापुढे दर्शविलेल्या दिनांकांना प्रसिद्ध झाल्या आहेत :—

११०

गुरुवार, ऑगस्ट ८, २०१३/श्रावण १७, शके १९३५

महसूल व वन विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ८ ऑगस्ट २०१३

अधिसूचना

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६.

क्रमांक प्राफेब. २०१०/प्र.क्र.२६/पुनर्बांधणी-३/म-१०.—महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. अधि. एकेचाळीस) चे कलम ४, पोट कलम (१), खंड (तीन) व (सहा) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या आणि याबाबतीत महाराष्ट्र शासनास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून आणि याबाबतीत काढण्यात आलेल्या व राज्यात व त्याच्या कोणत्याही भागात अंमलात असलेल्या पूर्वीच्या सर्व अधिसूचना व आदेश यामध्ये फेरबदल करून महाराष्ट्र शासनाने विहित प्रक्रिया पार पाडून दिनांक २६ जुलै २०१३ रोजी अधिसूचना प्रसिद्ध केलेली आहे. सदर अधिसूचनेमध्ये या अधिसूचनेद्वारा अनुक्रमांक ४१ मध्ये खालील अनुसूचीमध्ये दर्शविल्यानुसार फेरबदल करण्यात येत आहे. सदरचा फेरबदल दिनांक १५ ऑगस्ट २०१३ पासून अंमलात येईल व त्यापुढे चालू राहील.

(१)

परिशिष्ट

अ.क्र.	जिल्हा	उप विभागाचे नाव	उपविभाग निर्माण करावयाच्या तालुक्यांची क्षेत्रे	उप विभागाचे मुख्यालय
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४१	सोलापूर	मंगळवेढा	मंगळवेढा व सांगोला	पंढरपूर

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सु. भि. पाटणकर,
शासनाचे उप सचिव.

REVENUE AND FORESTS DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, dated the 8th August 2013.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA LAND REVENUE CODE, 1966.

No. Pra.Phe.B-2010/CR.26/Reconstruction-3/M-10.—In exercise of the powers conferred by clauses (iii) of (vi) of sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966 (Mah. XLI of 1966), and of all other powers enabling it in that behalf, and in modification of all the previous notifications or orders issued in this behalf and in force in the State or any part thereof, the Government of Maharashtra, after following prescribed procedure has published notification dated 26th July 2013 thereby creating new revenue sub-division in the state.

In partial modification of the said notification, change as shown in the following schedule has been made at Serial No. 41. This change will come into effect from 15th of August 2013.

Schedule

Sr.No.	District	Name of the Sub-Division	Area of Talukas Constituting the sub-division	Headquarters of the Sub-Division
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
41	Solapur	Mangalvedha	Mangalvedha and Sangola	Pandharpur

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. B. PATANKAR,
Deputy Secretary to Government.

बुधवार, ऑगस्ट १४, २०१३/श्रावण २३ शके १९३५

महसूल व वन विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १४ ऑगस्ट २०१३

अधिसूचना

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६.

क्रमांक प्राफेब. २०१०/प्र.क्र.२६/पुनर्बांधणी-३/म-१०.—महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. एकेचाळीस) चे कलम ४, पोट-कलम (१) खंड (तीन) व (सहा) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या आणि याबाबतीत महाराष्ट्र शासनास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून आणि याबाबतीत काढण्यात आलेल्या व राज्यात व त्याच्या कोणत्याही भागात अंमलात असलेल्या पूर्वीच्या सर्व अधिसूचना व आदेश यामध्ये फेरबदल करून महाराष्ट्र शासनाने विहित प्रक्रिया पार पाडून दिनांक २६ जुलै २०१३ रोजी अधिसूचना प्रसिद्ध केलेली आहे. सदर अधिसूचनेमध्ये या अधिसूचनेद्वारा अनुक्रमांक ४८ आणि ५१ मध्ये खालील अनुसूचीमध्ये दर्शविल्यानुसार फेरबदल करण्यात येत आहेत. सदरचे फेरबदल दिनांक १५ ऑगस्ट २०१३ पासून अंमलात येतील व त्या पुढे चालू राहतील :—

परिशिष्ट

अ. क्र. (१)	जिल्हा (२)	उप विभागाचे नाव (३)	उप विभाग निर्माण करावयाच्या तालुक्यांची क्षेत्रे (४)	उप विभागाचे मुख्यालय (५)
४८	सांगली	मिरज	मिरज, तासगाव व कवठेमहांकाळ	मिरज
५१	सांगली	जत	जत	जत

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सु. भि. पाटणकर,
शासनाचे उप सचिव.

REVENUE AND FORESTS DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai 400 032, dated 14th August 2013

NOTIFICATION

MAHARASHTRA LAND REVENUE CODE, 1966.

No.Pra. Phe. B. 2010/C.R.26/Reconstruction-3/M-10.— In exercise of the powers conferred by clauses (iii) and (vi) of sub-section (1) of section 4 of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966 (Mah.XLI of 1966), and of all other powers enabling it in that behalf, and in modification of all the previous notifications or orders issued in this behalf and in force in the State or any part thereof, the Government of Maharashtra, after following prescribed procedure has published notification dated 26th July 2013 thereby creating new revenue Sub-Divisions in the state.

In partial modification of the said notification, changes as shown in the following schedule have been made at Serial No. 48 and 51. These changes will come into effect from 15th of August 2013.

Schedule

Sr. No.	District	Name of the Sub-Division	Areas of Talukas Constituting the Sub-Division	Headquarters of the Sub-Division
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
48	Sangli	Miraj	Miraj, Tasgaon and Kavathemahankal	Miraj
51	Sangli	Jat	Jat	Jat

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. B. PATANKAR,
Deputy Secretary to Government.

शनिवार, ऑगस्ट १७, २०१३/श्रावण २६, शके १९३५

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ जुलै २०१३

अधिसूचना

महाराष्ट्र मोटार वाहन कर अधिनियम.

क्रमांक खाक्षेस. २००४/प्र.क्र. ३२५/रस्ते ८.—महाराष्ट्र मोटार वाहन कर अधिनियम, (१९५८ चा ६५) याच्या कलम २० ची पोट-कलमे (१-अ), (१-ब), (१-क), (१-ड) आणि (१-इ) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे घोषित करते की, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ मर्यादित, यांनी प्राधिकृत केलेल्या मेसर्स प्लस बीकेएसपी टोल लिमिटेड यांनी “ बांधा, वापरा व हस्तांतरित करा ” या तत्वावर चौपदरीकरण आणि मजबुतीकरण केलेल्या ठाणे जिल्ह्यातील भिवंडी-कल्याण-शिळ रस्त्याच्या (राज्यमार्ग क्रमांक ४०) किलोमीटर ०/००० ते २१/६०० या भागाचा पूर्ण अथवा अंशतः वापर करणाऱ्या खालील अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये अनुक्रमे विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रकारच्या मोटार वाहनांवर आणि वाहनांकडून ओढून नेल्या जाणाऱ्या अनुयानांवर अनुसूचीच्या स्तंभ (३) मध्ये त्यांच्यासमोर विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने, दिनांक ३० जुलै २०१३ ते दिनांक ९ जुलै २०१६ या कालावधीकरिता किलोमीटर ४/५०० मध्ये (काटई गावाजवळ) व किलोमीटर १८/७३० (गोवे गावाजवळ) मध्ये पथकर नाक्यावर पथकर बसविण्यात यावा.

अनुसूची

अ. क्र. (१)	वाहनांचा प्रकार (२)	पथकराचे प्रतिफेरीचे दर (रुपये) (३)	
		३० जुलै २०१३ ते ३१ मार्च २०१६	१ एप्रिल २०१६ ते ९ जुलै २०१६
१	स्कूटर, मोटार सायकल, वाहन चालक वगळून ३ आसनी प्रवासी रिक्षा, ट्रॅक्टर व रिकाम्या ट्रॉलीसह ट्रॅक्टर.	पथकर नाही	पथकर नाही
२	मोटार वाहन अधिनियम, १९८८ (१९८८ चा ५९) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे हलकी मोटार वाहने, (अ) कार, जीप जसे की टाटा सुमो, ट्रक्स, कमांडर व इतर तत्सम वाहने. (चालक वगळून १२ प्रवासी क्षमता असलेली), वाहन चालक वगळून सहा आसनी प्रवासी रिक्षा. (ब) मिनी बस किंवा तत्सम वाहने (चालक वगळून) १२ पेक्षा जास्त पण २० प्रवासी क्षमतेपर्यंत) आणि अनुक्रमांक ३ व ४ येथे नमूद केलेल्या वाहनाव्यतिरिक्त माल वाहतूक करणारी वाहने.	३०	३५
३	ट्रक, बस	९०	१०५
४	मोटार वाहन अधिनियम, १९८८ (१९८८ चा ५९) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे व अनुक्रमांक ३ मध्ये नमूद केलेले ट्रक वगळून अवजड मालवाहू वाहने व अवजड प्रवासी वाहने उदा. ट्रक-ट्रेलर, दोन पेक्षा अधिक आसांची वाहने इत्यादी.	१५५	१८०

१. खालील वाहनांना पथकरातून सूट देण्यात येईल.

(१) भारताचे राष्ट्रपती, उपराष्ट्रपती, राज्यांचे राज्यपाल व वाहनांना लाल दिवा अनुज्ञेय असलेल्या अतिमहत्वाच्या व महत्वाच्या लोकप्रतिनिधींची वाहने.

(२) लोकसभा व राज्यसभेचे विद्यमान सदस्य तसेच महाराष्ट्र विधानसभा व महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे विद्यमान सदस्य प्रवास करीत असलेली वाहने.

(३) महाराष्ट्रातील माजी संसद सदस्य व महाराष्ट्र विधानसभा किंवा महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे माजी सदस्य प्रवास करीत असलेली वाहने.

(४) केंद्र व राज्य शासकीय वाहने

(५) पोलीस वाहने

(६) लष्कराच्या मालकीची वाहने

(७) टपाल व तार खात्याची वाहने

(८) रुग्णवाहिका

(९) शववाहिका

(१०) अग्निशमन दलाची वाहने.

२. या प्रयोजनाकरिता उपरोल्लेखित पथकर नाक्यांवर पथकर वसूल करण्याचा हक्क महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ मर्यादित यांना प्रदान करण्यात आला आहे. अशा प्रकारे त्यांनी वसूल केलेली पथकराची संपूर्ण रक्कम एस्क्रो खात्यात जमा करावी व त्याचा विनियोग उद्योजक मेसर्स प्लस बीकेएसपी टोल लिमिटेड यांचे दावे निकाली काढण्यासाठी करावा.

टीप. —पथकराच्या दरामधील सवलती खाली दिल्याप्रमाणे राहतील. —

- (१) एखाद्या वाहनधारकाने ५० किंवा १०० कुपन्स असलेली पथकर पुस्तिका आगाऊ खरेदी केल्यास यासाठी त्यांस पुस्तिकेच्या किमतीमध्ये अनुक्रमे १० टक्के व २० टक्के सवलत देण्यात येईल.
- (२) वारंवार प्रवास करणाऱ्या वाहनांसाठी परतीच्या प्रवासाचे व दैनिक पासाचे दर हे त्या वाहनांच्या एकेरी प्रवास दराच्या अनुक्रमे दीड पट व अडीच पट राहतील. परतीच्या प्रवासाचा पास व दैनिक पास हा ज्या दिवशी पास काढला जाईल त्या दिवशीच्या रात्री १२.०० वाजेपर्यंत ग्राह्य राहिल.
- (३) मासिक पासाचे दर एकेरी प्रवास दराच्या ५० पट राहतील.
- (४) सदर रस्त्याचा पूर्ण अथवा अंशतः वापर करणाऱ्या वाहनाकडून पथकराची पूर्ण रक्कम एकदाच घेण्यात येईल. एका पथकर नाक्यावर पथकर भरल्यानंतर दुसऱ्या पथकर नाक्यावर पथकर द्यावा लागणार नाही.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सं. श्री. सोलंकी,
शासनाचे उप सचिव.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT

Madam Cama Road, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 29th July 2013

NOTIFICATION

MAHARASHTRA MOTOR VEHICLES TAX ACT.

No. PSP-2004/CR-325/Road-8.—In exercise of the powers conferred by sub-sections (1-A), (1-B), (1-C), (1-D) and (1-E) of section 20 of the Maharashtra Motor Vehicles Tax Act (LXV of 1958), and of all other powers enabling it in this behalf, the Government of Maharashtra hereby declares that toll shall be levied on the classes of motor vehicles specified in column (2) of the Schedule appended hereto and on the trailers drawn by such motor vehicles, passing through entire length or any section of four lanned and strengthened the Bhivandi-Kalyan-Shil Phata Road (State Highway Number 40) from kilometers 0/000 to 21/600 in Thane District under the “Build, Operate and Transfer (B.O.T.) Scheme” by M/s Plus BKSP Toll Limited, authorised in this behalf by M/s Maharashtra State Road Development Corporation Limited (MSRDCL), at the rates and for the periods specified against each of the said vehicles in column (3) of the said Schedule, at the toll collection centers constructed at kilometer 4/500 (near Katai village) and at kilometer 18/730 (near Gove village) with effect from the 30th July 2013 to the 9th July 2016.

Schedule

Serial Number	Particulars of motor vehicles	Rate of toll in rupees per trip	
(1)	(2)	(3)	
		30/07/2013 to 31/03/2016	01/04/2016 to 09/07/2016
1	Scooter, Motor Cycle, three seater Auto-Rickshaw excluding driver, Tractor and Tractor with unladen trolley.	-NIL-	-NIL-
2	Light motor vehicles as defined in the Motor Vehicles Act, 1988 (59 of 1988),—		
	(A) Car, Jeep, such as Tata Sumo, Trax, Commander or any other similar vehicles; (having carriage capacity upto twelve passengers, excluding driver), six seater Rickshaw excluding driver	30	35
	(B) Mini bus or any other similar vehicles (having carriage capacity of more than twelve and upto twenty passengers, excluding driver)and goods carriage vehicles except vehicles included in serial numbers 3 and 4.	45	55
3	Truck, Bus.	90	105
4	Heavy goods vehicles and heavy passanger motor vehicles as defined in the Motor Vehicles Act, 1988 (59 of 1988) such as Truck-trailers combination, Multi-axle vehicles, etc., except vehicles covered by the entry at serial number 3 above.	155	180

1. The following types of vehicles are exempted from payment of toll, namely:—

(1) All vehicles having red or yellow lamp carrying VVIP or VIP personnel like President of India Vice-President of India, Governor of States, etc.

(2) Vehicle carrying sitting Members of Parliament, Maharashtra Legislative Assembly and Maharashtra Legislative Council.

(3) Vehicle carrying Ex-Members of Parliament from Maharashtra, Ex-Members of the Maharashtra Legislative Assembly and Ex-Members of Maharashtra Legislative Council.

(4) Central and State Government vehicles.

(5) Police vehicles.

(6) Defence vehicles.

(7) Vehicles of Posts and Telegraphs Department.

(8) Ambulances.

(9) Hearses.

(10) Fire fighting vehicles.

2. For the purpose of this notification, Maharashtra State Road Development Corporation Limited, is authorised to collect the toll at the abovementioned toll collection centres and the amount of toll so collected shall be kept in Escrow Account and the same shall be utilized to settle the claims of the entrepreneur M/s Plus BKSP Toll Limited.

Notes.—Concessions in rates of toll are as given below, namely :—

1. A vehicle user, who purchases a toll coupon book in advance containing 50 or 100 coupons, shall be given a discount of 10 per cent, and 20 per cent., respectively.
2. The rates of return journey pass and daily pass of the frequently plying vehicles shall be one and a half times and two and a half times of their respective one way travel rates. Return journey pass and daily pass will be valid upto 12-00 midnight for the day of issuing the pass.
3. The rates of monthly pass will be 50 times of their respective one-way travel rates.
4. The vehicle using entire length or section of the abovementioned road shall be charged full toll rates at one time only. Vehicle paying toll at one toll station will not have to pay the toll at other toll station.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. S. SOLANKI,
Deputy Secretary to Government.

सोमवार, ऑगस्ट १९, २०१३/श्रावण २८, शके १९३५

महसूल व वन विभाग

जागतिक व्यापार केंद्र, सेंटर वन कफ परेड,

मुंबई ४०० ००५, दिनांक १८ जुलै २०१३

अधिसूचना

खाण व खनिज (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९५७.

क्रमांक गौखनि-१०/०८१२/प्र.क्र.६१३/ख.—खाण व खनिज (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९५७ (१९५७ चा ६७) याच्या कलम १५ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करुन महाराष्ट्र शासन, याद्वारे गौण खनिज उत्खननाचे विनियमन करण्याकरिता पुढील नियम करीत आहे :—

प्रकरण एक

सर्वसाधारण

१. **संक्षिप्त नाव आणि प्रारंभ.**—(१) या नियमांस महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन) नियम, २०१३ असे म्हणावे.

(२) हे नियम, शासन **राजपत्रात** विनिर्दिष्ट करील अशा दिनांकापासून अंमलात येतील.

२. **व्याख्या :** या नियमांमध्ये संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(क) ‘अधिनियम’ याचा अर्थ, खाण व खनिज (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९५७ (१९५७ चा ६७) असा आहे ;

(ख) ‘अपील प्राधिकरण’ याचा अर्थ, शासन किंवा या नियमानुसार असे अधिकार विहित केलेले कोणतेही प्राधिकरण किंवा अशी कार्ये पार पाडण्यासाठी, शासनाने अधिकार प्रदान केलेले इतर कोणतेही प्राधिकरण असा आहे ;

(ग) ‘निर्धारणपात्र व्यक्ती’ याचा अर्थ खाणकाम पट्टा किंवा अल्प मुदतीचा परवाना धारण करणारी व्यक्ती किंवा पट्टेदार असा असून, त्यामध्ये ज्याने गौण खनिज किंवा खनिजे यांचे उत्खनन केले असेल, ते काढून घेतले असेल किंवा त्याचा वापर केला असेल किंवा त्यांचे उत्खनन करीत असेल, ते काढून घेत असेल, त्यावर प्रक्रिया करीत असेल किंवा त्यांचा वापर करीत असेल अशा इतर कोणत्याही व्यक्तीचा समावेश होतो.

(घ) ‘निर्धारण प्राधिकारी’ याचा अर्थ, जिल्हाधिकारी किंवा अपर जिल्हाधिकारी किंवा उप विभागीय अधिकारी किंवा तहसीलदार किंवा जिल्हा खनिकर्म अधिकारी किंवा विभागीय वन अधिकारी किंवा कार्यकारी अभियंता असा आहे;

(ङ) ‘निर्धारण वर्ष’ याचा अर्थ, एक एप्रिल पासून सुरु होणारा आणि पुढील वर्षाच्या एकतीस मार्च रोजी संपणारा कालावधी असा आहे ;

(च) "वीट माती " याचा अर्थ, विटा, कौले, मातीची भांडी बनविण्यासाठी वापरलेली माती असा असून त्यामध्ये सर्व प्रकारची धरणे, इमारती, कालवे, रस्ते यांचे बांधकाम करण्यासाठी, रेल्वेचे भराव टाकण्यासाठी किंवा त्याच प्रकारच्या इतर प्रयोजनांसाठी वापरलेल्या मातीचा समावेश होतो ;

(छ) "इमारतीचा दगड " याचा अर्थ इमारतीचे किंवा बांधकामाचे साहित्य म्हणून ज्याचा वापर केला असेल असा कोणताही दगड किंवा खनिज असा असून, त्यात अधिनियमासोबतच्या अनुसूचीत विनिर्दिष्ट केलेल्या खनिजांचा समावेश होतो ;

(ज) " सक्षम अधिकारी " याचा अर्थ,---

(एक) या नियमांतील प्रकरण चार च्या प्रयोजनासाठी,

(क) शासनाचा सावजनिक बांधकाम विभाग किंवा जलसंपदा विभाग यांच्या मालकीच्या जमिनीवरील खाणाच्या बाबतीत, फक्त विभागाच्या वापरासाठी कमाल २५,००० ब्रासपयतच्या परवान्यासंबंधात संबंधित विभागाचा कार्यकारी अभियंता असा आहे;

(ख) तहसीलदाराच्या संबंधित अधिकारितेच्या हद्दीतील कोणत्याही जमिनीतून, ५०० ब्रासपेक्षा अधिक नसतील एवढ्या प्रमाणात गौण खनिजांचे उत्खनन करावयाचे असेल व ती काढून न्यावयाची असतील तेथे तहसीलदार, असा आहे;

(ग) उप विभागीय अधिकार्याच्या संबंधित अधिकारितेच्या हद्दीतील कोणत्याही जमिनीतून, २००० ब्रासपेक्षा अधिक नसेल एवढ्या प्रमाणात गौण खनिजांचे उत्खनन करावयाचे असेल व तो काढून न्यावयाची असतील तेथे महसूल विभागाचे उप विभागीय अधिकारी, असा आहे;

(घ) ज्या जिल्ह्यातील कोणत्याही जमिनीतून, २५००० ब्रासपेक्षा अधिक नसेल एवढ्या प्रमाणात गौण खनिजांचे उत्खनन करावयाचे असेल व ती काढून न्यावयाची असतील तेथे त्या जिल्ह्याचा जिल्हाधिकारी किंवा अपर जिल्हाधिकारी, असा आहे;

(दोन) गौण खनिजाचा लिलाव करण्याच्या प्रयोजनासाठी सक्षम अधिकारी याचा अर्थ जिल्हाधिकारी किंवा अपर जिल्हाधिकारी असा आहे; आणि

(तीन) शासनाने राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे नियुक्त केलेला इतर कोणताही अधिकारी, असा आहे ;

(झ) "संचालनालय " याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्याचे भूविज्ञान व खनिकम संचालनालय असा आहे ;

(ञ) "ठोकबंद भाडे " याचा अर्थ, खाणकामपट्ट्याच्या कराराच्या नियमांनुसार प्रतिवर्ष देय असणाऱ्या स्वामित्वधनाची किमान हमी रक्कम असा आहे ;

(ट) "उत्खनन " याचा अर्थ, कोणत्याही जमिनीतून, नात्यातून, नदीतून किंवा खाडीतून गौण खनिज खणणे किंवा गोळा करणे असा आहे ;

(ठ) "नमुने " याचा अर्थ, या नियमांना जोडलेले नमुने ;

(ड) "शासन " याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन असा आहे ;

(ढ) "गौण खनिजे " याचा अर्थ, केंद्र सरकारने अधिनियमानुसार राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे वेळोवेळी घोषित केलेली गौण खनिजे असा आहे ;

(ण) "स्वामित्वधन " याचा अर्थ, कोणत्याही जमिनीतून उत्खनन केलेल्या, काढून नेलेल्या किंवा वापरात आणलेल्या धातुकाच्या किंवा खनिजाच्या संबंधात शासनाला देय असणारा आकार असा आहे ;

(त) "कलम " याचा अर्थ, अधिनियमाचे कलम असा आहे ;

(थ) "विनिर्दिष्ट गौण खनिज" याचा अर्थ, चुनखडक, शंखांशपले (लाइमशेल), सांछद्र माती, मुलतानी माती किंवा केंद्र सरकारने राजपत्रात वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेले असे इतर कोणतेही खनिज, आणि इंडियन ब्यूरो ऑफ माइन्स यांनी अधिसूचनेद्वारे विनिर्दिष्ट केल्यानुसार गौण खनिजांचे मर्यादामूल्य (प्रशोल्ड वॅल्यू) असा आहे ;

(द) "खाणपट्टा " याचा अर्थ, त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही गौण खनिजाची खोदाई करणे, ते खणून बाहेर काढणे, ते विधणे, ते खोदणे, त्याचा शोध घेणे, ते मिळविणे, त्यावर कामे करणे, त्याची वाहतूक करणे किंवा ते वाहून नेणे यासाठी दिलेला भाडेपट्टा असा आहे ;

(ध) "खाण लायसन किंवा भाडेपट्टा" याचा अर्थ, या नियमांनुसार मंजूर केलेले लायसन ज्यानुसार लायसनधारकाने स्वामित्वधनासह किंवा यथास्थिती त्याच्या व्यतिरिक्त, ठराविक वाषिक लायसन फी भरणे आवश्यक आहे, असा आहे ;

(न) "खाण परवाना " याचा अर्थ, विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रमाणात आणि विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीत कोणतेही गौणखनिज उत्खनन करून काढून नेण्याकरिता या नियमांच्या प्रकरण चार खाली दिलेला परवाना, असा आहे ;

(प) या नियमांत वापरलेले परंतु येथे ज्यांची व्याख्या केलेली नाही, असे शब्द व शब्दप्रयोग यांना अधिनियमामध्ये जे अर्थ अनुक्रमे नेमून दिलेले असतील तेच अर्थ असतील.

प्रकरण दोन

खाणपट्टा मंजूर करण्याची कायपद्धती

३. खाणकामांपूर्वी आवश्यक पूर्वक्षण (प्रॉस्पेक्टिंग) :

- (क) ज्या क्षेत्रासाठी भाडेपट्ट्याचा अज करण्यात आला असेल, त्या क्षेत्रात आधी गौण खनिजाकरिता पूर्वक्षण करण्यात आले आहे किंवा अन्य प्रकारे तेथे गौण खनिजांचे अस्तित्व सिद्ध करण्यात आले आहे, असे दाखविणारा पुरावा असल्याची खात्री झाल्याशिवाय, राज्य शासन, कोणताही भाडेपट्टा मंजूर करणार नाही.
- (ख) ज्या क्षेत्रासाठी अज करण्यात आला आहे, तेथे गौण खनिजांचे अस्तित्व असल्याची जिल्हा खनिकम अधिकारी यांनी खात्री दिल्याशिवाय कोणताही खाणकामपट्टा मंजूर करण्यात येणार नाही. संबंधित क्षेत्रात गौण खनिजासाठी पूर्वक्षण करण्याची गरज नाही असा अहवाल जिल्हा खनिकम अधिकार्याने दिल्यास, खाणकामपट्टा थेट मंजूर करण्यात येईल.

४. ज्या कालावधीसाठी पूर्वक्षण लायसन मंजूर करावयाचे आहे किंवा त्याचे नूतनीकरण करावयाचे आहे, तो कालावधी :

ज्या कालावधीसाठी पूर्वक्षण लायसन मंजूर करावयाचे आहे तो कालावधी दोन वर्षांपेक्षा अधिक असणार नाही.

५. पूर्वक्षण योजना:-

- (१) प्रत्येक गौण खनिज पूर्वक्षण लायसनधारक राज्य शासनास किंवा यासंदर्भात शासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीस पूर्वक्षण लायसनच्या निष्पादनाच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या कालावधीत पूर्वक्षण योजना सादर करील व लायसनमध्ये समाविष्ट क्षेत्रात पूर्वक्षणाचे काम कशा प्रकारे करण्यात येणार आहे ते त्यामध्ये नमूद करील. योजनेमध्ये पुढील बाबींचा समावेश असेल :-
- (क) क्षेत्राचा तपशील ;
- (ख) भूशास्त्रीय (नकाशाखेती) क्षेत्र आणि आराखड्याचे प्रमाण (स्केल) ;
- (ग) त्या क्षेत्रात खोदावयाचे खडे, खंदक आणि विधनछिद्रे यांची संख्या आणि स्थान ;
- (घ) वापरात आणावयाच्या यंत्रसामुग्रीचा तपशील ;
- (ङ) हाती ध्यावयाच्या शोधकारक खाणकामाचा तपशील ;
- (च) क्षेत्रातून किती नमुने काढण्याचे व तपासण्याचे प्रस्तावित आहे त्यांची संख्या ;
- (छ) पूर्वक्षण कामे सुरु करण्यापूर्वी असलेल्या पर्यावरणीय स्थितीची आधारभूत माहिती;
- (ज) राज्य शासनाने किंवा त्याने प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीने वेळोवेळी सवसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे निर्देशित केल्यानुसार, पूर्वक्षण योजना तयार करण्याशी संबंधित इतर कोणतीही बाब.

- (२) वरील पोटनियम (१) खालील पूर्वक्षण योजना ही, या नियमान्वये कामावर नेमलेली मान्यताप्राप्त व्यक्ती किंवा भूशास्त्रज्ञ किंवा खनिकम अभियंता तयार करील.

६. पूर्वक्षण योजनेतील फेरबदल :-

- १) पूर्वक्षण लायसन चालू असताना, लायसनधारकास वरील नियम ५ अंतर्गत तयार केलेल्या व सादर केलेल्या पूर्वक्षण योजनेत भूशास्त्रीय कारणांमुळे कोणत्याही वेळी फेरबदल करता येईल.
- २) पूर्वक्षण लायसनधारक, वरील पोटनियम-१ अंतर्गत केलेल्या कोणत्याही फेरबदलाबाबत शासनाला किंवा शासनाने यासंदर्भात प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीला पंधरा दिवसांच्या आत कळविल.

७. पूर्वक्षण योजनेनुसार पूर्वक्षणाची कामे पार पाडणे :-

गौण खनिजाचे पूर्वक्षण करण्याचे लायसन असणाऱ्या प्रत्येक लायसनधारकाने नियम ५ अंतर्गत सादर केलेल्या पूर्वक्षण योजनेनुसार किंवा नियम ६ अंतर्गत कळविलेले कोणतेही फेरबदल असल्यास, त्या फेरबदलानुसार किंवा शासन वा शासनाने यासंदर्भात प्राधिकृत केलेला कोणताही अधिकारी यांनी निर्देशित केल्यानुसार ही कामे पार पाडली पाहिजेत.

८. पूर्वक्षण कामाचा अहवाल :-

- (१) विनिर्दिष्ट गौण खनिज किंवा शोभिवंत दगड किंवा विनिर्दिष्ट न केलेले खनिज यांसाठी पूर्वक्षण लायसन घेतलेल्या प्रत्येक लायसनधारकाने, शासनाला किंवा शासनाने यासंदर्भात प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिकार्याला आधीच्या वर्षासाठीचा वार्षिक अहवाल नमुना-क मध्ये प्रत्येक वर्षाच्या ३० एप्रिलपर्यंत त्यांच्याकडे पोहोचेल अशा दृष्टीने सादर केला पाहिजे.

परंतु, नमुना-क मधील अहवाल, पूर्वक्षणाचे काय पूण झाल्यावर किंवा अधवट सोडून दिल्यावर किंवा पूर्वक्षण लायसनचा कालावधी संपल्यावर, यापैकी जे आगोदर घडेल तेव्हापासून, ३ महिन्यांच्या कालावधीत सादर केला पाहिजे.

- (२) शासनाने या संबंधात प्राधिकृत केलेला अधिकारी, पोटनियम-१ अन्वये प्राप्त झालेली, नमुना-क मधील वाषिक अहवालाची एक प्रत, संचालक, भूविज्ञान व खनिकम संचालनालय यांचेकडे, अहवाल प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत पाठविल.

९. खाणपट्टा मंजूर करण्याची रीत :-

- (१) या नियमांच्या तरतुदींना अधीन राहून, सक्षम प्राधिकाऱ्यास एकतर अज प्राप्त झाल्यानंतर किवा जाहीर लिलावपद्धतीने खाणपट्टे मंजूर करता येतील.
- (२) शासनाला देय असणारे स्वामित्वधन, ठोकबंद भाडे, भूपट्ट भाडे, पाणीपट्टी यांसह, भाडेपट्ट्याची रक्कम भरण्याच्या अटीवर, खाणकाम करण्यासाठी खाणपट्टा मंजूर करता येईल आणि पट्टेदाराला गौण खनिजे खोदून काढण्याचा आणि काढलेल्या गौण खनिजांची विल्हेवाट लावण्याचा अधिकार असेल.

१०. खाणपट्टा मंजुरीवरील निबंध :-

- (१) शासनाची पूर्वमान्यता घेतल्याशिवाय, अधिनियमाच्या कलम ५ च्या पोट-कलम (१) मधील स्पष्टीकरणात दिलेल्या व्याख्येनुसार भारतीय राष्ट्रीयत्व असलेल्या व्यक्तीखेरीज इतर कोणत्याही व्यक्तीस खाणपट्टा मंजूर करता येणार नाही.
- (२) संचालनालयाची पूर्वमान्यता घेतल्याशिवाय, कुठल्याही विनिर्दिष्ट गौण खनिजाकरिता खाणपट्टा मंजूर करता येणार नाही.
- (३) शासनाने सावजनिक परिसेवेसाठी राखून ठेवल्याचे किवा ऐतिहासिक, भूशास्त्रीय व पुरातत्वशास्त्रीय महत्वासारख्या इतर कोणत्याही विशेष कारणाने राखून ठेवल्याचे अधिसूचित केले असेल अशा जमिनीसाठी, शासनाची पूर्वमान्यता घेतल्याशिवाय खाणपट्टा मंजूर करता येणार नाही.
- (४) ग्रामपंचायत, नगरपालिका किवा महानगरपालिका किवा यथास्थिती कोणतेही महानगर प्राधिकरण अशा स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या नियंत्रणाखाली असणाऱ्या क्षेत्रांमध्ये संबंधित स्थानिक संस्थेची पूर्वमान्यता घेतल्याशिवाय खाणपट्टा मंजूर करता येणार नाही. मात्र, जर ४५ दिवसांच्या कालावधीत अशी मान्यता प्राप्त झाली नाही तर, खाणपट्टा मंजूर करण्याच्या कारणासाठी मान्यता मिळाली आहे असे मानण्यात येईल. मात्र, संबंधित ग्रामसभेने खाणकाम करण्यासाठी परवानगी दिली नाही तर, त्या क्षेत्रातील उप विभागीय अधिकारी ग्रामसभेचे आयोजन करील आणि ग्रामसभेचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर, संबंधित उप विभागीय अधिकाऱ्याला त्या प्रकरणावर योग्यायोग्यतेनुसार निणय घेता येईल.
- (५) खाणाचे विनियमन आणि खनिज विकास, नैसर्गिक पर्यावरण रक्षण, पूरनियंत्रण, प्रदूषणास आळा घालणे यादृष्टीने किवा सावजनिक आरोग्य वा दळणवळण यांना होणारा धोका टाळणे, इमारती, स्मारके किवा अशी इतर बांधकामे यांची सुरक्षा सुनिश्चित करणे याकरिता किवा अशा अन्य कारणाने तसे करणे आवश्यक असेल तर, त्या क्षेत्रात खाणपट्ट्यास मंजुरी देण्यात येणार नाही. आवश्यकता भासल्यास, सक्षम प्राधिकाऱ्याने संबंधित प्राधिकरणाचे याविषयीचे मत घ्यावे.
- (६) स्वच्छता वा सावजनिक आरोग्य राखणे किवा एखाद्या क्षेत्राचा सुनियोजित विकास करणे या किवा अशाच इतर कारणांसाठी तसे करणे आवश्यक वा इष्ट आहे, असे सक्षम प्राधिकाऱ्याचे मत असल्यास त्या क्षेत्रासाठी खाणपट्टा मंजूर करण्यात येणार नाही.
- (७) पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, १९८६ (१९८६ चा २९) अन्वये वन्यजीव अभयारण्ये व राष्ट्रीय उद्याने म्हणून अधिसूचित केलेल्या क्षेत्राभोवतीच्या, पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील भागात व्यावसायिक खाणपट्टा मंजूर करण्यात येणार नाही.

११. खाणपट्ट्यासाठी अज करणे :-

- (१) कोणत्याही जमिनीबाबत खाणपट्ट्यासाठीचा प्रत्येक अज नमुना-ख मध्ये सक्षम अधिकाऱ्याकडे केला जाईल. अशा प्रत्येक अजावर वीस रुपयांचा न्यायालय फी मुद्रांक लावण्यात येईल.
- (२) अशा प्रत्येक अजासोबत, अजाची फी म्हणून पाचशे रुपयांचे चलान, तसेच तहसीलदारापेक्षा कमी दर्जाचा नाही अशा महसूल अधिकाऱ्याने दिलेले अजदाराचे पतदारी प्रमाणपत्र जोडण्यात येईल.
- (३) खाणपट्ट्याच्या नूतनीकरणासाठीचा प्रत्येक अज खाणपट्ट्याची मूळ मुदत संपण्याच्या किमान साठ दिवस अगोदर नमुना-ग मध्ये सक्षम अधिकाऱ्याकडे करण्यात येईल. अशा प्रत्येक अजासोबत अजाची फी म्हणून रु.पाचशेचे चलान आणि तहसीलदारापेक्षा कमी दर्जाचा नाही अशा महसूल अधिकाऱ्याने दिलेले अजदाराचे पतदारी प्रमाणपत्र जोडण्यात येईल.
- (४) ज्या क्षेत्रासाठी खाणपट्टा मिळावा म्हणून अज केला आहे ते क्षेत्र सलग असावे.
- (५) खाणपट्ट्याच्या मंजुरीसाठी किवा नूतनीकरणासाठी केलेल्या प्रत्येक अजासोबत वर उल्लेख केलेल्या कागदपत्रांखेरीज पुढील कागदपत्रे जोडली पाहिजेत :-

- (क) खाणकाम विषयक देय रकमांची विल्हेवारी प्रमाणपत्र,
- (ख) ज्या क्षेत्रासाठी अज केला असेल, त्यासाठीचे हक्काचे अभिलेख,
- (ग) त्या क्षेत्राचे स्थान दाखविणारा नकाशा,
- (घ) नूतनीकरणाच्या बाबतीत, त्या क्षेत्राकरिता मान्य केलेला खाणकाम आराखडा आणि क्रमवधी खाण-समाप्ती योजना,
- (ङ) तहसीलदारापेक्षा कमी दर्जाचा नाही अशा महसूल अधिकाऱ्याने दिलेले अजदाराचे पतदारी प्रमाणपत्र,
- (च) नूतनीकरणाच्या बाबतीत, ज्या कालावधीसाठी उत्खननाची परवानगी मागितली असेल त्यापूर्वी जर पर्यावरणविषयक अनुमती प्रमाणपत्राचा कालावधी संपुष्टात येत असेल तर, समुचित प्राधिकरणाने दिलेले पर्यावरणविषयक अनुमती प्रमाणपत्र.

१२. **अपूण अज :** -नियम ११ मध्ये उल्लेख केलेल्या आवश्यक त्या कागदपत्रांशिवाय दिलेला अज हा अपूण असल्याचे समजण्यात येईल आणि पट्टा मंजूरीसाठी त्या अजावर विचार करण्यात येणार नाही. खाणपट्टा मंजूर करण्याच्यादृष्टीने, इरादा पत्राच्या (लेटर ऑफ इंटेंट) दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीच्या आत सदर अज पूण करून द्यावा असे अजदारास कळविण्यात येईल. विहित कालावधीत अजदाराने अज पूण करून न दिल्यास, अज नाकारण्यात आला आहे असे समजण्यात येईल व फी जप्त केली जाईल. अशा बाबतीत अजावर निणय देण्याकरिता, पूण केलेला अज प्राप्त झाल्याची तारीख हीच अज प्राप्त झाल्याची तारीख असल्याचे समजले जाईल.

१३. अजाची पोच :-

- (१) खाणपट्टा मंजूर करणे किंवा त्याचे नूतनीकरण करणे यासाठीचा अज त्यांतर्गत: सादर करण्यात आल्यास, सक्षम अधिकारी अज मिळाल्याची पोच देईल.
- (२) असा अज नांदणीकृत डाकेने मिळाल्यास, तो मिळाल्याची पोच त्याच दिवशी दिली जाईल.
- (३) इतर कोणत्याही बाबतीत, अज मिळाल्यापासून तीन दिवसांच्या कालावधीच्या आत तो मिळाल्याची पोच दिली जाईल.
- (४) अशा प्रत्येक अजाची पोच नमुना-घ मध्ये दिली जाईल.

१४. खाणपट्टा मंजूर करणे, त्याचे निष्पादन करणे व नांदणी करणे :-

- (१) नियम ११ अन्वये अज प्राप्त झाल्यानंतर, सक्षम अधिकारी त्याला योग्य वाटेल अशी चौकशी करून, आदेशाद्वारे खाणपट्ट्यास किंवा त्याच्या नूतनीकरणास पूणत: अथवा अंशत: मंजुरी देईल किंवा मंजुरी देण्यास नकार देईल.
- (२) एकाच क्षेत्रासाठी दोन वा त्याहून अधिक अज प्राप्त झाल्यास, खाणपट्टा मंजूर करण्याच्या बाबतीत, ज्या अजदाराचा अज अगोदर प्राप्त झाला असेल, त्याला, ज्या अजदाराचा अज नंतर प्राप्त झाला असेल त्याच्यापेक्षा अग्रहक राहील.

परंतु, अशा कोणत्याही अजावर निणय देताना, सक्षम अधिकारी खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या बाबी विचारात घेऊन त्याला योग्य वाटेल अशा कोणत्याही व्यक्तीस खाणपट्टा मंजूर करील :-

- क) त्या व्यक्तीने पूर्वक्षण काम हाती घेतले आहे किंवा तिच्याकडे जिल्हा खनिकम अधिकाऱ्याचे, त्या क्षेत्रात गौण खनिजाचे आस्तत्व असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र आहे किंवा कसे,
- ख) तिच्याकडे खाणकाम किंवा भूशास्त्र या विषयीचे विशेष ज्ञान किंवा अनुभव आहे किंवा कसे,
- ग) अजदाराचे आर्थिक साधनस्रोत,
- घ) अजदाराने नियुक्त केलेल्या किंवा करावयाच्या तांत्रिक कमचारीवगांचे स्वरूप आणि गुणवत्ता,
- ड) शासन आदेशाद्वारे वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करील अशा इतर बाबी.

(३) खाणपट्टा पोटनियम (१) अन्वये मंजूर केलेला असेल, त्याबाबतीत खाणपट्टा मंजूर केल्याच्या आदेशाच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या आत, नमुना-ड मध्ये पट्टालेख निष्पादित करण्यात येईल आणि उपरोल्लेखित कालावधीत असा पट्टालेख निष्पादित न केल्यास, सक्षम अधिकारी पट्टा मंजूरीचा आदेश रद्द करील.

परंतु, पट्टालेखाचे निष्पादन करण्यात झालेल्या विलंबाला अजदार जबाबदार नाही, अशी सक्षम अधिकाऱ्याची खात्री पटल्यास, वरील साठ दिवसांचा कालावधी संपुष्टात आल्यानंतरही तो पट्टालेख निष्पादित करण्यास परवानगी देईल.

(४) संबंधित नांदणी शुल्क निबंधकाकडे पट्टालेखाची नांदणी करण्यात येईल.

१५. खाणपट्ट्यासाठीचा अज निकाली काढणे:-

- (१) पट्टा मंजूरीसाठी केलेला परिपूण अज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून नव्वद दिवसांच्या कालावधीच्या आत खाणपट्ट्यासाठीचा अज निकाली काढण्यात येईल.
- (२) पट्ट्याचे नूतनीकरण करण्यासाठी केलेला परिपूण केलेला अज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या कालावधीच्या आत खाणपट्ट्याच्या नूतनीकरणासाठीचा अज निकालात काढण्यात येईल.
- (३) खाणपट्ट्याच्या नूतनीकरणासाठीचा अज विहित मुदतीत करण्यात आला असेल, परंतु कालावधी संपुष्टात येण्याच्या दिनांकापूर्वी तो निकालात काढण्यात आला नसेल तर, खाणपट्ट्याची मुदत आणखी तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी किंवा अजदारास नूतनीकरणास नकार कळविण्यात आल्याच्या दिनांकापर्यंत, यापैकी जे अगोदर घडेल तोपर्यंत, वाढविण्यात आली आहे असे समजण्यात येईल.

१६. अजाच्या फीचा परतावा:-

ज्यासाठी अज केला आहे तो खाणपट्टा मंजूर करण्यास सक्षम अधिकाऱ्याने नकार दिला किंवा जर अजदाराने नियम ४६ मध्ये घातलेल्या कोणत्याही विशेष अटीमुळे खाणपट्टा स्वीकारण्यास नकार दिला तर, सदर फी ही प्रक्रिया फी म्हणून समजण्यात येईल आणि ती परत देण्यात येणार नाही:

परंतु, जर अजदाराने वर उल्लेख केलेल्या कारणांशिवाय इतर कोणत्याही कारणांमुळे खाणपट्टा स्विकारण्यास नकार दिला, अज मागे घेतला किंवा आवश्यक ती माहिती पुरविण्यात कसूर केली किंवा नियम १४ मधील पोटनियम (३) च्या तरतुदीनुसार पट्टालेखाचे निष्पादन करण्यात कसूर केली तर अर्जाची फी परत केली जाणार नाही.

१७. नकार इत्यादीसंबंधी कळविणे :-

जेव्हा सक्षम अधिकाऱ्याने खाणपट्ट्यासाठीचा एखादा अज नकारला असेल किंवा जेवढ्या क्षेत्रासाठी अज केला होता, त्यापेक्षा कमी क्षेत्रासाठी पट्टा मंजूर केला असेल, तेव्हा अज नकारण्याची किंवा क्षेत्र कमी करण्याची कारणे तो अर्जदारास लेखी कळविल.

१८. ज्या कालावधीकरिता खाणपट्टा मंजूर करण्यात किंवा त्याचे नूतनीकरण करण्यात येईल तो कालावधी :-

(१) खाणपट्टा शासनाच्या परवानगीशिवाय ५ वर्ष आणि शासनाच्या पूर्वमान्यतेने १० वर्ष इतक्या कालावधीसाठी मंजूर करता येईल.

परंतु, अशा कोणत्याही खाणपट्ट्याचा कमाल कालावधी २० वर्षांहून अधिक असणार नाही.

(२) मूळ खाणपट्ट्याच्या कालावधीपेक्षा जास्त असणार नाही इतक्या कालावधीसाठी, खाणपट्ट्याचे खाणपट्टाधारकाच्या स्वच्छेने, नूतनीकरण करता येईल.

(३) उप नियम (२) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, जर गौण खनिजांच्या विकासाच्या दृष्टीने तसे करणे आवश्यक आहे असे शासनाचे मत असेल तर त्यास, कारणे लेखी नादवून, पुढील कालावधीकरिता किंवा प्रत्येक प्रकरणांमध्ये पाच वर्षांपेक्षा अधिक नसेल इतक्या कालावधीकरिता पट्ट्याच्या नूतनीकरणास परवानगी देता येईल.

१९. खाणपट्टा मंजूर करण्यासाठी कमाल व किमान क्षेत्र :-

मंजूर करण्यात येणारे खाणपट्ट्याखालील किमान क्षेत्र पुढे दिलेल्या क्षेत्रापेक्षा कमी असणार नाही, ----

(क) उथळ स्वरूपाचे, अलग असलेले आणि मापाच्या शिगेची लांबी स्ट्रिक लथ (Strike Length) २०० मीटर्सपेक्षा जास्त नसलेले अशा लहान ढिगांच्याबाबतीत (यात मोठ्या ढिगांच्या तुकडे पाडलेल्या भागांचा समावेश नाही) एक हेक्टर. हे ढिग एकतर मुळातच किंवा जागेच्या विशिष्ट पद्धतीमुळे एम्प्लेसमट किंवा भूगर्भाय हालचालीमुळे झालेल्या स्थानभ्रष्टतेमुळे लहान असतात. यांत्रिक वात अपक्षीणन व भर यामुळे मेकॅनिकल वेल्थोरिंग एन्ड डीपोझिशन, जलोढ वा जलोढ आच्छादन यामुळे अथवा अन्यथा तयार झालेले तरते ढीग (वाहून आलेले), जे सवसाधारणपणे विशिष्ट बाह्य स्वरूप असलेले असतात, यांचाही त्या लहान ढिगांमध्ये समावेश असेल.

(ख) चौपाटीवरील वाळू किंवा प्लेसर (चौपाटीवरील वाळू किंवा प्लेसर हे एकाच किंवा अनेकविध प्रकारच्या खनिजांचे संकेद्रण असते), तसेच सागरी किनारपट्टीवर आणि त्याच्या बाजूला तयार होणाऱ्या वाळूच्या टेकड्या ड्युन्स यांच्याबाबतीत, दोन हेक्टर हे ढीग भरती-ओहोटी, लाटा व किनाऱ्याजवळील प्रवाह यांमुळे तयार होतात व त्या त्या ठिकाणी अध-एकत्रित ते एकत्रित अशा स्वरूपात असतात:

परंतु, खाणकाम पट्ट्याचे नूतनीकरण करण्याच्या बाबतीत खाणकाम पट्टा मंजुरीसाठीच्या किमान क्षेत्राबाबतचे निबध लागू होणार नाहीत :

परंतु आणखी असे की, प्रस्तावित उत्पादन पातळी, भूशास्त्रीय आणि प्रदेशविषयक परिस्थिती यांच्याआधारे, शासनाची तशी खात्री पटल्यास शासन कारणे लेखी नमूद करून पन्नास हेक्टरपेक्षा जास्त नाही असा खाणपट्टा मंजूर करू शकेल :

परंतु तसेच, कारागीर आणि पारंपारिक कामगार यांच्याबाबतीत, शासन, कारणे लेखी नमूद करून, वर उल्लेख केलेल्या किमान क्षेत्रापेक्षा कमी क्षेत्रासाठी खाणपट्टा मंजूर करू शकेल.

२०. खाणपट्टा मंजुरीसाठी खाणकाम आराखड्याची पूर्वावश्यकता:-

संबंधित क्षेत्रातील गौण खनिजांच्या साठ्यांच्या विकासाकरिता शासनाने किंवा याबाबतीत त्याने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने खाणकाम आराखड्याला रीतसर मान्यता दिल्याखेरीज शासनाकडून कोणताही खाणपट्टा मंजूर करण्यात येणार नाही किंवा त्याचे नूतनीकरण करण्यात येणार नाही.

२१. मान्यता दिलेल्या अहतापात्र व्यक्तीने खाणकाम आराखडा तयार करणे:-

शासनाने याबाबतीत मान्यता दिलेल्या अहतापात्र व्यक्तीने किंवा शासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने किंवा खनिज सवलत नियम, १९६० यांच्या नियम २२ बअन्वये मान्यता मिळालेल्या व्यक्तीने खाणकाम आराखडा तयार केलेला असल्याशिवाय कोणत्याही खाणकाम आराखड्यास मान्यता मिळणार नाही.

२२. शासनाने मान्यता देणे:-

- (१) खनिज सवलत नियम, १९६० यांच्या नियम २२ब च्या उप नियम (२) अन्वये आवश्यक असलेली अहता व अनुभव असणारी कोणतीही व्यक्ती, शासनाने या कारणासाठी पदनिर्देशित केलेल्या सक्षम अधिकार्याकडे अशा मान्यतेसाठी अज करू शकेल.
- (२) सक्षम अधिकारी त्यास योग्य वाटेल अशी चौकशी केल्यानंतर मान्यता देईल किंवा देण्याचे नाकारील. मान्यता नाकारण्यात येईल, त्याबाबतीत सक्षम अधिकारी त्याबाबतची कारणे लेखी नमूद करील आणि ती अजदारास कळवील.
- (३) सुरुवातीला ५ वर्षांच्या कालावधीसाठी मान्यता देण्यात येईल आणि एका वेळी ५ वर्षांपेक्षा अधिक नाही अशा आणखी कालावधीसाठी तिचे नूतनीकरण करता येईल :

परंतु, सक्षम अधिकारी संबंधित व्यक्तीला स्वतःचे म्हणणे मांडण्याची संधी दिल्यानंतर, कारणे लेखी नमूद करून, मान्यतेचे नूतनीकरण करण्यास नकार देऊ शकेल.

२३. खाणकाम आराखडा सादर करणे व त्याची मान्यता :-

गौणखनिजांसाठी खाणकाम हाती घेण्याकरिता खाणकामपट्टा मंजुरीकरिताचा अज प्राप्त झाल्यानंतर, शासन, उक्त कारणासाठी नेमके क्षेत्र मंजूर करण्याचा निणय घेईल आणि तो निणय अजदारास कळवील आणि शासनाकडून मंजूर करावयाच्या नेमक्या क्षेत्राबाबतची सूचना प्राप्त झाल्यानंतर, सूचनाप्राप्तीच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या कालावधीच्या आत किंवा शासनाने मान्यतेसाठी अनुज्ञा दिलेल्या अशा कालावधीच्या आत अजदार खाणकाम आराखडा सादर करील. उक्त खाणकाम आराखड्यामध्ये पुढील बाबींचा समावेश असेल :-

- (एक) (क) गौणखनिज क्षेत्राचे स्वरूप व त्याची दशविणारा त्या नेमक्या क्षेत्राचा नकाशा,
- (ख) पहिल्या पाच वर्षांच्या योजना कालावधीत जेथे उत्खनन करावयाचे आहे ती/त्या जागा व त्यांची व्याप्ती,
- (ग) अजदाराने गोळा केलेल्या पूर्वक्षण आधारसामग्रीवर आधारित उत्खननाच्या जागांचा तपशीलवार आराखडा व तपशीलवार काट छेद (क्रॉस-सेक्शन),
- (घ) पट्ट्याच्या पाच वर्षांच्या दुसऱ्या योजना कालावधीसाठी खाणकामाची तात्पुरती योजना.
- (दोन) त्या क्षेत्रातील गौणखनिज साठ्यांसह त्या नेमक्या क्षेत्राचे, भूगर्भशास्त्रीय आणि शिलावणनात्मक तपशील.
- (तीन) नेमक्या क्षेत्रावर हाताने किंवा यंत्रसामग्रीद्वारे व यांत्रिक साधनांद्वारे करण्यात येणाऱ्या खाणकामाची व्याप्ती.
- (चार) नैसर्गिक जलप्रवाह, राखीव व इतर वनक्षेत्रांच्या मर्यादा, वृक्ष असल्यास वृक्षराजीची घनता या बाबी दशविणारा त्या नेमक्या क्षेत्राचा नकाशा, वनभूपट्टावर आणि पर्यावरणावर खाणकामाच्या होणाऱ्या परिणामाचे, हवा व जलप्रदूषण यांसह, मृत्युमापन, वनीकरण जमीन पुनःप्रापण, प्रदूषण नियंत्रण साधनांचा वापर आणि खाण समाप्ती योजनेखालील क्रमवर्धी व अंतिम खाणसमाप्ती योजनेखालील इतर उपाय यांच्याद्वारे त्या क्षेत्राचे पुनःस्थापन करण्यासाठीच्या योजनेचा तपशील;
- (पाच) नेमक्या क्षेत्रावरील उत्खननाचा ५ वर्षांसाठीचा (प्रतिवर्षाचा) वार्षिक कार्यक्रम व आराखडा;
- (सहा) पर्यावरण व वन मंत्रालय अधिसूचना, दिनांक १४ सप्टेंबर २००६ यातील तरतुदीनुसार, खाणकामपट्ट्याच्या क्षेत्रानुसार पूर्व पर्यावरणविषयक परवानगी आवश्यक असेल;
- (सात) शासनाने अजदारास खाणकाम आराखड्यामध्ये देण्यास सांगितलेल्या इतर कोणत्याही बाबी.

खाणकामे**२४. खाणकामे सुरु करण्यासाठी खाणकाम आराखड्याची पूर्वावश्यकता:-**

- (१) कोणत्याही व्यक्तीला कोणत्याही क्षेत्रात गौणखनिजांसाठी, या नियमांखाली मंजूर करण्यात आलेल्या खाणकाम आराखड्याशी सुसंगत खाणकामांशिवाय अन्य खाणकामे सुरु करता येणार नाहीत.
- (२) खाणकाम आराखड्याच्या कायवाहीचा अनुभव लक्षात घेता किंवा तंत्रज्ञान विकसनात होणारे बदल लक्षात घेता, आराखड्यामध्ये फेरबदल करणे किंवा अटी लादणे आवश्यक आहे असे शासनास वाटले तर, शासन किंवा शासनाने यासंदर्भात प्रधिकृत केलेली कोणतीही व्यक्ती पट्टाधारकाला लेखी आदेश देऊन, वरील पोटनियम (१) मध्ये उल्लेख केलेल्या खाणकाम आराखड्यामध्ये त्यांना आवश्यक वाटतील असे फेरबदल करण्यास किंवा त्यांना आवश्यक वाटतील अशा अटी घालण्यास फर्मावू शकेल.
- (३) सुरक्षित आणि शास्त्रोक्त खाणकाम, गौणखनिज संरक्षण आणि पर्यावरण रक्षण यांच्या हिताच्या दृष्टीने, मान्यताप्राप्त खाणकाम आराखड्यामध्ये इष्ट समजण्यात आलेले फेरबदल करू इच्छणारा पट्टाधारक शासनाकडे किंवा शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीकडे उद्देशित फेरबदल नमूद करून व त्यासाठीची कारणे स्पष्ट करून अज करील.
- (४) शासनास किंवा शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीस पोटनियम (३) खालील फेरबदलांस मान्यता देता येईल किंवा त्यांना आवश्यक वाटेल अशा दुरुस्त्यांसह त्या फेरबदलांस मान्यता देता येईल.

२५. खाण-समाप्ती योजना :-

प्रत्येक खाणीसाठी दोन प्रकारच्या खाण समाप्ती योजना असतील :-

- (एक) क्रमवधा (टप्पाटप्प्याने होणारी) खाण-समाप्ती योजना, आणि
- (दोन) अंतिम खाण समाप्ती योजना.

२६. क्रमवधा खाण-समाप्ती योजना सादर करणे:-

- (१) नवीन खाणपट्टा मंजुरी किंवा खाणपट्टा नूतनीकरण यांच्या बाबतीत, पट्टेदार अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता हा, खाणकाम आराखड्याचा एक भाग म्हणून क्रमवधा खाण-समाप्ती योजना शासनाने यासाठी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे सादर करील.
- (२) या नियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून एक वर्षाच्या कालावधीच्या आत पट्टेदार अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता, सध्या अस्तित्वात असलेल्या खाणपट्ट्यासाठी क्रमवधा खाण-समाप्ती योजना मान्यतेसाठी शासनाने यासाठी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे सादर करील.
- (३) पट्टाधारक, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता, अस्तित्वात असलेल्या खाणीच्या बाबतीत तिच्या मान्यतेच्या दिनांकापासून, नव्याने मंजुरी दिलेल्या खाणीच्या बाबतीत, खाण उघडल्याच्या दिनांकापासून किंवा यथास्थिती खाणपट्टा नूतनीकरणाच्या बाबतीत नूतनीकरणाच्या दिनांकापासून, प्रत्येक पाच वर्षांच्या कालावधीनंतर क्रमवधा खाण-समाप्ती योजनेचे पुनर्विलोकन करून ती मान्यतेसाठी शासनाने, यासाठी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे सादर करील.
- (४) क्रमवधा खाण-समाप्ती योजना प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून नव्वद दिवसांच्या आत, शासनाने यासाठी प्राधिकृत केलेला अधिकारी सदर योजनेस त्याची मान्यता अथवा नकार कळवील.
- (५) क्रमवधा खाण-समाप्ती योजनेस दिलेली मान्यता किंवा नकार जर खाणकामपट्ट्याचा मालक, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता यांना पोटनियम (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीत कळविण्यात आला नाही तर, क्रमवधा खाण-समाप्ती योजना तात्पुरती मान्य झाली आहे असे समजण्यात येईल, आणि अशी मान्यता, अंतिम निणय कळविण्यात येईल, तेव्हा त्या अंतिम निणयाच्या अधीन असेल.

२७. अंतिम खाण-समाप्तीची योजना सादर करणे:-

- (१) पट्टेदार, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता, प्रस्तावित खाण-समाप्तीच्या एक वर्ष अगोदर शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे अंतिम खाण-समाप्ती योजना मान्यतेसाठी सादर करतील.
- (२) शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेला अधिकारी अंतिम खाण-समाप्ती योजनेच्या प्राप्तीच्या दिनांकापासून ९० दिवसांच्या कालावधीच्या आत त्याची मान्यता किंवा नकार याबाबत, मालक, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता यांना कळविल.
- (३) अंतिम खाण-समाप्ती योजनेस मान्यता किंवा नकार दिल्याबाबत मालक, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता यांना पोटनियम (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीच्या आत कळविण्यात आले नाही तर, अंतिम खाण-समाप्ती योजनेस तात्पुरती मान्यता मिळाली आहे असे समजण्यात येईल आणि अशी मान्यता, अंतिम निणय कळविण्यात येईल, तेव्हा त्या निणयाच्या अधीन राहील.

२८. खाण-समाप्ती योजनेतील फेरबदल:-

- (१) मान्यता मिळालेल्या खाण-समाप्ती योजनेत बदल करू इच्छणारा खाणकाम पट्टाधारक उद्देशित फेरबदल नमूद केलेला व त्या फेरबदलांची कारणे स्पष्ट केलेला, फेरबदलास मान्यता मिळण्याबाबतचा अज शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे सादर करील.
- (२) शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेला अधिकारी पोटनियम (१) खाली सादर केलेल्या फेरबदलास मान्यता देईल किंवा त्याला आवश्यक वाटेल अशा दुरुस्त्यांसह सदर फेरबदलांना मान्यता देईल.

२९. खाणपट्टाधारकाची जबाबदारी:-

- (१) या नियमात उल्लेख केलेल्या खाण-समाप्ती योजनेतील संरक्षणात्मक उपाययोजना, तसेच पुनःस्थापन आणि पुनर्वसन कामे ही, मान्यता मिळालेल्या खाण-समाप्ती योजने अनुसार किंवा या नियमान्वये शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने मान्य केलेल्या फेरबदलानुसार करण्यात आलेली आहेत, याची खात्री करून घेणेही पट्टेदार, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता यांची जबाबदारी असेल.
- (२) पट्टेदार, अभिकर्ता, व्यवस्थापक किंवा खनिकम अभियंता हे, शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे दरवर्षी १ जुलै पूर्वी एक वार्षिक अहवाल सादर करील आणि त्या अहवालामध्ये, मान्यता मिळालेल्या खाण-समाप्ती योजनेत अभिप्रेत असल्याप्रमाणे संरक्षणात्मक व पुनर्वसनाच्या कामांची किती प्रमाणात कायवाही करण्यात आली ते नमूद करील आणि त्यात काही विचलन झाल्यास त्याची कारणे नमूद करील.

३०. वित्तीय हमी:-

(१) प्रत्येक पट्टाधारकाने वित्तीय हमी दिली पाहिजे वित्तीय हमीची रक्कम, खाणकाम व संबंधित उपक्रमांसाठी वापरात आणलेल्या खाणकामपट्टा क्षेत्राच्या प्रत्येक हेक्टरसाठी रुपये पन्नास हजार इतकी असेल. मात्र, पोटनियम (२) मध्ये नमूद केलेल्या कोणत्याही प्रकारात द्यावयाच्या वित्तीय हमीची किमान रक्कम रुपये एक लाख इतकी असेल ;

परंतु, खाणकाम व संबंधित उपक्रमासाठीच्या क्षेत्रात वाढ झाल्यावर पट्टाधारकास वित्तीय हमीची रक्कम वाढवावी लागेल:

परंतु आणखी असे की, जेथे पट्टाधारकाने क्रमवधा खाण-समाप्तीचा भाग म्हणून पुनःस्थापन आणि पुनवसनाच्या उपाययोजना हाती घेतल्या आहेत तेथे, खच झालेली अशी रक्कम ही पट्टाधारकाने आधीच खच केलेली वित्तीय हमीची रक्कम म्हणून गणण्यात येईल आणि पट्टेदाराने द्यावयाच्या वित्तीय हमीच्या एकूण रकमेत त्या प्रमाणात कपात करण्यात येईल.

(२) वित्तीय हमी, खाली दिलेल्यांपैकी एका प्रकारात किंवा त्यात काही सुधारणा असल्यास ते, शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे सादर करण्यात येईल.

(क) अनुसूचित (शेड्यूल) बँकेचे पतपत्र;

(ख) प्रपालन किंवा जामीन खत;

(ग) खाणीतून मिळणाऱ्या महसूलातून वाषक वगणीद्वारे उभारलेला आणि खाण सोडण्यासाठी आवश्यक असलेल्या अपेक्षित रकमेवर आधारित असलेला न्यास निधी, किंवा;

(घ) अधिकाऱ्याला स्वीकाराह वाटेल अशी अन्य कोणत्याही प्रकारची प्रतिभूती किंवा अन्य कोणतीही हमी.

(३) खाणकामपट्टा लेखाचे निष्पादन करण्यापूर्वी पट्टेदार शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे वित्तीय हमी सादर करील. सध्या अस्तित्वात असलेल्या खाणकामपट्ट्यांच्या बाबतीत, पट्टेदार क्रमवधा खाण-समाप्ती योजनेसोबत वित्तीय हमी सादर करील.

(४) खाण-समाप्ती योजनेतील तरतुदीचा समाधानकारकरीत्या अनुपालन केल्याची सूचना पट्टेदाराने दिल्यावर व शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने तसे प्रमाणित केल्यावर, वित्तीय हमी बंधमुक्त करण्यात येईल.

(५) ज्याच्याबाबतीत वित्तीय हमी देण्यात आली होती, अशा खाण-समाप्ती योजनेत अभिप्रेत असलेल्या संरक्षणात्मक, पुनःस्थापना वा पुनवसनाविषयक उपाययोजना, पूर्णतः किंवा अंशतः खाण-समाप्ती योजनेनुसार करण्यात आलेल्या नाहीत किंवा केल्या जाणार नाहीत असे समजण्यास, शासनाने त्याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे वाजवी कारण असल्यास, सदर अधिकारी हमीची रक्कम जप्त करण्याचे आदेश देण्याचा त्याचा इरादा असल्याची लेखी नोटीस, तसा आदेश काढण्याच्या दिनांकाच्या किमान तीस दिवस आधी पट्टेदाराला देईल.

(६) पोटनियम (५) मधील सूचना प्राप्त झाल्यापासून तीस दिवसांच्या आत, पट्टेदाराकडून लेखी स्वरूपात समाधानकारक उत्तर प्राप्त न झाल्यास, शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेला अधिकारी प्रतिभूती रक्कम जप्त करण्याचा आदेश काढेल आणि अशा आदेशाची एक प्रत पृष्ठांकित करून शासनाला पाठवील.

(७) शासनाने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने आदेश काढल्यानंतर, संरक्षणात्मक, पुनःस्थापन व पुनवसनविषयक उपाययोजना करण्याच्या प्रयोजनाथ पुरवलेली किंवा मिळवलेली, वित्तीय हमी म्हणून असलेली कोणतीही पतपत्रे, बंधपत्रे, इतर कोणतीही

३१. सध्याच्या पट्टेदाराने खाणकाम आराखडा सादर करणे:-

(१) पट्टेदाराने प्राप्त झाल्यावर, उच्च शिवाय गौणखनिजांच्या उत्खननाचे काम पट्टेदाराने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीकडे

(२) त्याच्या नियंत्रणाबाहेरील कारणांमुळे खाणकाम पट्टेदाराने देऊन कालमर्यादा वाढवण्याबाबत शासनाकडे किंवा शासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीकडे अज क

(३) (२) ल अज प्राप्त झाल्यावर, पट्टेदाराने प्राधिकृत केलेली व्यक्ती, तदनुसार दर करण्याची कालमर्यादा वर्षांपेक्षा जास्त नाही इतक्या कालावधीसाठी वाढवून दे

(४) पट्टेदाराने प्राप्त झाल्यावर, उच्च शिवाय गौणखनिजांच्या उत्खननाचे काम पट्टेदाराने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीकडे अज क

आराखडा शासनाच्या किंवा यथार्थार्थ अशा प्रकारे प्राधिकृत व्यक्तीच्या

- 3

(२) । कवा प्रत्योपत करण्याबाबतची सूचना नमुना-छ १ १
त्या खाणीमध्ये करण्यात आलेले 1 = 10

(३) । प्राधिकृत केलेली कोणतीही व्यक्ती,
करील अथवा अशा प्रत्यपणास नकार देईल ।
प्रत्योपत करण्यास परवानगी

(४) । अभियंता कवा व्यवस्थापक या त्र । त्त
त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यान्वये स्थापन
प्राधिकरणाच्या कवा न्यायाधिकरणाच्या कवा न्यायालयाच्या कोणत्याही आदेशास अथवा निदेशांना
खाणपट्ट्याची समाप्ती करण्यात आली असेल,
(२) १
प्र

३६. खाणीतील काम तात्पुरते थांबवित्याबाबत सूचना पाठविणे:-

दिवसांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी बंद ठेवण्यात आले असेल, त अशा प्रत्येक खाणीचा
अभियंता कवा व्यवस्थापक, नमुना-ज १
काम खंडीत केल्याच्या दिनांकापासून त्त दिवसांच्या कालावधीत मिळेल अशा प्रकारे

३७. खाण पुन्हा सुरू करण्याबाबतची सूचना पाठविणे:-

नंतर अशी खाण पुन्हा सुरू केल्याबाबतची सूचना नमुना-झ मध्ये त्या खाणीचा पट्टेदार,
अभियंता कवा व्यवस्थापक, १५ दिवसांच्या आत शासनाला कवा शासनाने
प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीला मिळेल अशा री

३८. पूर्वक्षण आणि खाणकामे:-

उद्य १
रण आणि पयोवरणाचे रक्षण १२ प्र क्ष

३९. अज नांदवही:-

सक्षम अधिकारी खाणपट्ट्यासाठीच्या अजाची नांदवही नमुना-ज १

४०. खाणपट्टा क्षेत्राचे सीमांकन:-

क्ष धिकाऱ्याने खाणपट्टा , त्याबाबतीत पडालेखाच्या १ । क्ष , १ १ ।
खाणपट्ट्याखालील क्षेत्राचे सीमांकन करण्याची व्यवस्था क

४१. मंजूर खाणपट्ट्यांची नांदवही:-

क्ष , मंजूर केलेल्या खाणपट्ट्यांची नांदवही नमुना-ट १

४२. तपासणीसाठी नांदवह्या खुल्या ठेवणे:-

क्ष = 39 41 त । ह्य , कोणत्याही व्यक्तीला पहिल्या तासा रु
त्यापुढील प्रत्येक तासासाठी कवा त्याच्या भागासाठी रु त रु त प

४३. भूपृष्ठाखालील सीमा:-

खाणपट्ट्याखालील क्षेत्रा सीमा भूपृष्ठाखाली पृथ्वीच्या कट्ट भागाकडे सरळ उभ्या जाणाऱ्या अशा असतील.

() पट्टेदाराने पट्ट्याची अंमलबजावणी करण्याच्या 180 दिवसांत किंवा खाणकाम सुरु केल्यानंतर ते सलग 180 दिवसांत केल्याच्या किंवा यथास्थिति केल्याच्या तारखेपासून, 180 दिवसांचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर पट्टा व्यपगत झाला

पट्टाधारकाच्या नियंत्रणाबाहेरील कारणांमुळे खाणकामे हाती घेणे किंवा चालू ठेवणे पट्टाधारकास शक्य होणार नाही अशी सक्षम अधिकाऱ्याची खात्री पटल्यास, पट्टा व्यपगत होणार नाही अशा

आलेल्या अजावरून, पट्टाधारकाच्या नियंत्रणाबाहेरील कारणांमुळे काम सुरु केले नव्हते किंवा थांबवले होते याबाबत शासनाला योग्य वाटेल त्याप्रमाणे, भविष्यलक्षी किंवा भूतलक्षी अशा दिनांकापासून परंतु पट्टा व्यपगत झाल्याच्या दिनांकाच्या आधीचा नसेल अशा दिनांकापासून पट्टा पुन्हा सुरु करता येईल ;

तरतुदाच्या पट्ट्याच्या संपूर्ण कालावधीत दोनपेक्षा अधिक

() सर्व अपघातांची माहिती जिल्हा लक्षात घेता तशी गरज असल्यास भारत सरकार

() ता उपलब्ध नव्हती असे नंतर अशा कोणत्याही जमिनीमुळे होणाऱ्या नुकसानीबद्दलच्या पट्टेदाराच्या दाव्यापासून शासन,

() पट्टेदार किंवा त्याचा हस्तांतरिती किंवा अभिहस्तांकिती हा, इमारत उभारण्याच्या संबंधात अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्याच्या, आदेशाच्या किंवा सूचनांच्या तरतुदांचे उल्लंघन करून, किंवा ज्याच्या अधिकारितेत पट्टाक्षेत्र येत असेल अशा कोणत्याही अधिकाऱ्याने किंवा असे कोणतेही कायदे, आदेश किंवा सूचना यांखाली असे आदेश देण्यासाठी सक्षम असलेल्या प्राधिकाऱ्याने दिलेल्या कोणत्याही आदेशांचे उल्लंघन करून कोणतीही इमारत उभारणा

() ज्या जमिनीच्या संबंधा जमिनीतून मिळालेल्या गौण खनिजाच्या प्रक्र

साठी पट्टेदाराला अग्रक्रयाधिकाराच्या वेळी प्रचलित असलेल्यारास्त बाजारभावानुसार किंमत

() भाडेपट्ट्याने दिलेल्या जमिनीच्या खालून अथवा वरून कोणताही रस्ता, सावजनिक बांधकाम करण्याचा राज्य किंवा केंद्र सरकारचा किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाचा अधिकार किंवा विजेच्या किंवा टेलिफोनच्या तारा नेण्याचा किंवा त्र

येईल आणि उपरोक्त कोणत्याही प्र साठी उपयोगात आणलेले क्षेत्र पट्ट्याच्या क्षेत्रातून वगळण्यात येईल.

() ही त्याच्या उंचीपासून स खालच्या बिंदूपर्यंत सहा

() आणि त्यानंतर जिल्हा किंवा मुख्य खाण निरीक्षक

मुख्य खाण निरीक्षक धनबाद, भूशास्त्रज्ञ अथवा कनिष्ठ भूशास्त्रज्ञ यां

() सक्षम अधिकाऱ्यांकडून लेखी सूचना प्राप्त झाल्यानंतर कोणत्याही खऱ्याखऱ्या शासकीय कामासाठी आवश्यक क्षेत्रातील उत्खनन केले नसलेल्या कोणत्याही भागातून, स्वामित्वधन न घेता विभागाचे काम म्ह अशा कामाची व्याप्ती व त्या कामासाठी विशेष करून आवश्यक असलेल्या गौण खनिजाचे किंवा खनिजांचे प्रमाण लक्षात घेऊन, असे लाभदायी शासकीय काम प्रमाणित करण्यास जो सक्षम असेल अशा कोणत्याही विशिष्ट विभागांच्या कोणत्याही अधिकाऱ्यांकडून लेखी व विशिष्ट विनंती प्राप्त झाल्यावर, क्ष

किवा यथास्थिति, ह

व

(२) ह पट्टा क्षेत्राच्याबाहेर वाहतुकीच्या कोणत्याही नेत्या जाणाऱ्या गौणखनिजाच्या प्रत्येक निगत खनिजा नमुना-ण

(त) दुभंगली गेल्यास कोणतीही जमीन दुभंगण्यापूर्वी पट्टेदार र

ह , प्र , खाणपट्टा विलेखाचे निष्पादन करण्याच्या वेळी, र

करार केले आहेत आणि त्याने ज्या जमीनधारकांब , ह , खाणकामांना सुरुवात करण्याच्या हेतूने -विभागीय अधिकाऱ्याकडून तात्पुरता लेखी आदेश प्राप्त केला आ

त्र ;

प्र त्याच्या न्यायालयात । ;

प्र = प्र क्ष त ह ह संबंधित भूपृष्ठ नुकसानभरपाईच्या प्र ह

(ह) त खाणपट्टा मंजूर करण्यात आला असेल तर ह प्र =

ठरवल्यानुसार आणि निश्चित केल्यानुसार शासनाला ह

() ह , ह = ह ह

तयार केलेल्या संबंधित कायपद्धतीचे

() , 1952,

() क्ष , 1988,

() गौणखनिजांच्या संबंधाने कट्ट अथवा राज्य शासनवेळोवेळी

() () ज्या जमिनीवर खाणपट्टा मंजूर केलेला असेल, ह क्ष ण

() खाणकाम करण्यापूर्वी ह र :र

() खाणपट्ट्याच्या क्षेत्राभोवती ह क्ष त त

ह

() (1) शासनाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून सक्षम प्राधिकाऱ्याला इतर कोणत्याही विशेष शत विनिर्दिष्ट करता येतील,

(2) (46) (1) () () याखाली विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या शतां पैकी कोणत्याही शतांचे पट्टेदाराने किवा त्याच्या हस्तांतरितीने किवा अभिहस्तांकितीने उल्लंघन केले असल्यास, क्ष ह । त र , नोटीशीच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या आत अशा उल्लंघनाबाबत उपाययोजना करण्यासाठी त्याला विचारणा करणारी लेखी नोटीस देईल आणि अशा कालावधीत उल्लंघनाबाबत उपाययोजना करण्यात आली नाही तर, क्ष अधिक नसेल एवढी शास्ती आकारील व ती शास्ती असा आदेश दिल्याच्या दिनांकापासून आठ दिवसांच्या कालावधीत भरावयाची या विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीत अशा प्रकारे लादलेल्या शास्तीचे प्रदान न केल्यास ज्या कालाव त चालू राहिले असेल अशा कालावधीपयत ठोकबंद भाड्याच्या दराइतक्या रकमेचा अतिरिक्त दंड दरदिवशी आकारण्यात येईल ; अशी शास्ती आकारल्यानंतर असे उल्लंघन करणे चालू राहिले असेल तर, क्ष धरा दिवसांच्या कालावधीत अशा उल्लंघनाबाबत उपाययोजना करण्यासाठी पट्टेदार किवा त्याचा हस्तांतरिती किवा अभिहस्तांकिती यांच्यावर अंतिम नोटीस बजावील आणि या नोटीशीचा कालावधी संपल्यानंतर देखील, ह क्ष पट्टा तात्काळ समाप्त करील आणि शास्तीच्या व दंडाच्या त प्र

४७. पट्टेदाराचे अधिकार :-

46 ह त । पट्टेदारास त्यांच्या च प्र

- 1) , र ;
- 2) ह, र ;

- 3) त्र त्र प्र ;
- 4) त्याला खाणपट्ट्याने मिळालेल्या क्षेत्राचा काही भाग, इ च प्र । , त्र, इ प्र
र : ठेवलेल्या क्षेत्राचे स्वतःच्या खचाने पुन्हा सीमां क्षेत्र भाग प्रत्यापत करण्याचे त च
क्ष = ;
- 5) स्वामित्वधनाची रक्कम दिल्यावर खोदकाम करून, इमारती व रस्ते बांधण्याचे साहित्य ;
- 6) प ;
- 7) प ;
- 8) इयात विनिर्दष्ट

४८. खाणपट्टा समाप्तीचा अधिकार :-

- (1) च 46 च । इ ।
- (2) इ , साठ दिवसांपेक्षा कमी नसेल इतक्या दिवसांची लेखी नोटीस सक्षम अधिकाऱ्याला देऊन व त्या नोटीशीत विनिर्दष्ट
र , त , इ ।
, पट्टेदाराने दिलेल्या कारणांसंबंधात सक्षम अधिकाऱ्याची खात्री पटली आणि उक्त
कालावधी संपल्यापूर्वी पट्टेदाराने अशा समाप्तीसाठी त्याची संमती दिली तरच अशी समाप्ती अंमलात येईल.

पद्धतशीर व शास्त्रशुद्ध खाणकाम

४९. पर्यावरणाचे रक्षण:-

ज्या क्षेत्रासाठी । इ प असेल त्या क्षेत्रातील गौण खनिजाचे क्ष , ।
प्रक्र त असताना प्रत्येक पूर्वक्षण । इ , त्या क्षेत्रातील पर्यावरणी = , र
व प्राणी जीवन यांचे रक्षण आणि प्रदूषण नियंत्रण यासाठी शक्य

५०. पृष्ठीय मृदा काढणे व ती वापरणे:-

- (1) ह गौण खनिजाच्या पूर्वक्षणासाठी किवा खाणकाम , त
स्वतंत्रपणे प
- (2) प्र लेल्या पृष्ठीय मृदेचा वापर पूर्वक्षण किवा खाणकाम यांसाठी ज्या जमिनीची श
प ती पूर्वास्थितीत आणण्या । ढिगाऱ्यांचे सपाटीकरण किवा भूदृश्य करण्यासाठी
प
- (3) ह ती भविष्यकालीन उपयोगासाठी स्वतंत्रपणे साठवली जाईल. र ते जवळपासच्या क्षेत्रात
क्ष
- (4) प्र त ह च त प
।

५१. वृथावरण, टाकाऊ खडक इत्यादीचा साठा करणे:-

- (1) पूर्वक्षण किवा खाणकाम करताना तयार होणारे वृथावरण, टाकाऊ खडक आणि विक्री योग्य नसलेले गौण खनिज
त त नीवर योग्य आकाराचे ढीग करून स्वतंत्रपणे सा प
त प , त्याचा साठा करून ठेवण्यात येणार नाही.
- (2) = धोकादायक प्रमाणात पदार्थ वाहून गेल्यामुळे भोवतालच्या ज प्रत खराब होणे किवा पाण्याच्या प्रवाहात
ह योग्य प्रकारे बंदिस्त करून ठेवण्यात येतील.
- (3) जमीन तिच्या मूळ वापरासाठी किवा व ह त । करण्याच्या दृष्टीने जेथे इष्टतम खोलीपयत
त त प असे टाकाऊ खडक किवा वृथावरण किवा
त त प व
र र । र = , प

५२. जमिनीचे वर भराव टाकणे व ती पूर्ववत करणे:-

- (१) पूर्वक्षेप व खाणकामां टाकण्याचे व ती पूर्ववत करण्याचे प्रत्यक्ष पूर्वक्षेप किंवा खाणकाम सोडून देण्यापूर्वी
- (२) जेथे छोट्या खाणी मोठ्या प्रमाणावर आहेत आणि त्यांचे गटाने उत्खनन करण्यात येत गौणखनिज खाणांच्या संपूर्ण गटा क्षेत्र, क्षेत्राचे पुनभरण व त्यावर भराव टाकण्याचा कार्यक्रम व ते क्षेत्र पूर्ववत करण्याचे काम एकत्रितपणे टप्प्याटप्प्याने केले (REA) आणि प्रादेशिक पर्यावरणीय व्यवस्थापन योजना (REMP) किंवा त्यांचे

५३. हवेचे प्रदूषण होऊ नये यासाठी व्यावसायिकी खबरदारी:-

क्ष, खाणकाम किंवा त्यावरील प्रक्रियेचे काम व त्याच्याशी इत्यादीमुळे होणारे हवेचे प्रदूषण, त्या इत्यादी मर्यादेच्या नियंत्रणात व त्या मर्यादेच्या आत ठेवण्यात येईल.

५४. सांडपाण्याची विल्हेवाट:-

, कारखाना किंवा त्यावर प्रक्रिया करण्याचा कारखाना स्रोतामध्ये किंवा वापरात येण्याजोग्या जमिनीच्या वर सोडलेल्या सांडपाण्याची त्या प्रत्यक्ष त्यात विषारी किंवा आक्षेपाह पदार्थ राहणार नाहीत किंवा कमीत कमी राहतील यासाठी शक्य

५५. ध्वनीप्रदूषण होऊ नये यासाठी व्यावसायिकी खबरदारी:-

प्रत्यक्ष ध्वनी प्रदूषण हे अनुज्ञेय मर्यादेच्या आत राहिल यासाठी त्याच्या उगमस्थानी ते कमी करण्यात येईल किंवा त्यावर नियंत्रण

५६. अनुज्ञेय मर्यादा व प्रमाणके:-

मर्यादा व प्रमाणके ही, 53, 54 55 हे त प्र केलेल्या तरतुदींमध्ये अधिसूचित करण्यात येतील.

५७. वनस्पतीचे पुनःस्थापन:-

- प्रत्यक्ष धारक किंवा खाणपट्टाधारक
- () क्ष किंवा क्षेत्र = र
- प्रत्यक्ष किंवा यथास्थिती
- () वक्षेप किंवा खाणकामामुळे जेवढी झाडे न झाली असतील त्याच्या दुपटीपेक्षा कमी न क्षेत्र किंवा प्र पर्यावरण किंवा वन मंत्रालयाचे प्रादेशिक कार्यालय किंवा प्राधिकृत अधिकार्याने क्षेत्रात लावण्यासाठी ताबडतोब उपाययोजना करील.
- () आणि खाणपट्टा चालू असेपर्यंत, त्यानंतर ती झाडे वनखात्याला किंवा राज्य शासनाने
- () क्ष किंवा वनस्पतीचे व व प्र

प्रकरण चार

गौणखनिजांसाठी खाण परवाना देणे

५८. जिल्हास्तरीय समिती:-

जिल्हा खाणकाम योजना तयार करण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती असेल व ती

ह्या तरतुदीनुसार असेल :-

()	जिल्हा	- अध्यक्ष;
()	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचा जिल्हास्तरीय अधिकारी	- स ;
()	क्षेत्र	- स ;
()	क्षेत्र विकास यंत्रणेचा जिल्हास्तरीय अधिकारी	- स ;
()	जिल्हा खनिकम अधिकारी	- स -

५९. गौणखनिजांसाठी अल्प मुदतीचे परवाने देणे: -

(१) पूवगामी नियमांमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, **क्ष** = , त्याच्याकडे केलेल्या अजावतून, विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने गणना केलेल्या स्वामित्वधनाचे, आणि अशा उत्खननासाठी आकारणी योग्य असलेल्या अशा दरांचे व फी चे आगाऊ प्रदान केल्यावर, कोणत्याही एका परवान्यात नमूद केलेल्या प्रमाणापेक्षा अधिक नसेल अशा कोणत्याही गौण खनिजाचे त्याच्या अधिकारितेच्या हद्दीत असलेल्या कोणत्याही विनिर्दिष्ट जमिनीमधून उत्खनन करण्यासाठी किंवा ते काढून नेण्यासाठी कोणत्याही व्यक्तीला खाण परवाना देता येईल :

कोणत्याही विनिर्दिष्ट गौणखनिजाचे संचालकाची पूवमान्यता घेतल्याशिवाय कोणताही परवाना प

(२) क्ष , ए

(३) क्ष = रु प

६०. जलसंपदा विभाग, सावजनिक बांधकाम विभाग, यांच्याअधिकारातील जमिनीवर, महसूल अधिकाऱ्यांनी खाण परवाने देणे:-

द वत इतर विभागांच्या म्हणजे जलसं , सावजनिक बांधकाम विभाग यांच्या अधिकारात असलेल्या विभागातील संबंधित कायकारी अभियंत्याने द
= - प्र त्र त । सक्षम अधिकाऱ्याकडून देण्यात येतील.

६१. खाणपरवान्यासाठी अज:-

(१) = क्ष = नमुना-त ३ प त ६

() , त, द , पृ त .

() उ = श , त प्र .

() ज्या जमिनीतून गौणखनिजाचे उत्खनन करा त स , क्र

(२) ज्या जमिनीतून खनिजांचे उत्खनन करण प्रस , त द ।
त प्रस्तुत उतान्यांच्या प्रमाणित केलेल्या सत्यप्रती खाणपरवान्यासाठीच्या प्रत्येक अजासोबत प

(३) , द त्र । प

(४) प्रत । रु = द्र प

६२. अज प्रक्रिया शुल्क: । प्र प्रक्र त प :-

() 500 ब्रास आणि त्यापेक्षा कमी प्र - रु

() 501 ब्र 2000 ब्र व प्र - रु

() 2001 ब्र 25000 ब्र व प्र - रु

उ = , प त

६३. अजाची पोच:-

= त । , अज मिळाल्यापासून द , नमुना-थ मध्ये देण्यात येईल
। । नमुना-द मधील नांदवहीत ठेवण्यात येईल.

६४. खाण परवान्याची नांदवही:-

सक्षम अधिकारी खाण परवान्याची ना द प्रत प्र स्वतंत्र । प

६५. खाण परवान्यासाठीचा अज निकाली काढणे:-

() सक्षम अधिकारी अज प्राप्त झाल्या , आवश्यक त्या कागदपत्रांची पडताळणी केत त 30
द , त्याला योग्य वाटेल त्याप्रमाणे परवाना । त

अजदाराने अशा परवान्यासाठी स्वामित्वधन व इतर आकारणी योग्य भाडे, केल्याखेरीज आणि तसेच सक्षम अधिकाऱ्याने त्याला आवश्यक तो परवाना दिल्याखेरीज तो कोणत्याही परिस्थितीत कामास सुरुवात

() यापूर्वीच्या प्रकरणांमध्ये ज्या क्षेत्राच्या संबंधातील कागदपत्रांची नुकतीच पडताळणी करण्यात आलेली असेल त्याच क्षेत्रातील खाण परवान्यासाठी अज केला असेल तर, क्ष = , कोणतीही नवीन चौकशी न करता अजावर विचार करण्याचे आणि विचार केल्यानंतर अज मंजूर करण्याचे किवा नाकारण्याचे स्वातंत्र्य असेल.

६६. ज्या शतांवर खाण परवाना देण्यात येईल त्या शतां:-

(1) 59 60 = ए त प्र = , कोणत्याही वेळी खड्ड्याची

(2) 59 60 = ए त कोणत्याही खाण परवान्यात, देणाऱ्या सक्षम अधिकाऱ्याला शतांचा अंतर्भाव करता :

- () भाडे व स्वामित्वधनाच्या रकमेची मर्यादा ए श
- () = त समाविष्ट असलेल्या जमिनीच्या नुकसानीबद्दलची नुकसान भरपाई
- () क्ष
- () कोणत्याही प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही क्षेत्राच्या पृष्ठभागावरील कामास
- () कोणत्याही राखीव क्षेत्रात प्रवेश
- ()

() त्र र क्ष च द क्ष ।

() उ त ए ए

() परवाना संपुष्टात आल्यावर किवा रद्द झाल्यावर उरलेल्या त

(3) उ त सक्षम अधिकाऱ्याकडून योग्य ती मंजूरी

(4) ज्यासाठी परवाना देण्यात आला , त्या व्यतिरिक्त कोणतेही गौणखनिज किवा मुख्य खनिज त क्ष = ए

(5) ना क्षेत्रातून उत्खनन त प्र क्र प्र , प्रयोजनासाठी आकारणीयोग्य असलेले र त

(6) सव अपघातांची माहिती सक्षम अधिकारी आणि ज्या जिल्ह्यात क्षेत्र , त त त त क्ष त

(7) परवान्याची मुदत संपल्यानंतर परवाना क्षेत्रात पडून राहिले त व

(8) = । त त्याने प्राधिकृत केलेल्या = श रक्कम भरल्याशिवाय किवा त च = । त

(9) र , । , द्य , , , रेतवेमाग इत्यादीपासून = च च त ही सावजनिक किवा खाजगी मालमतेला हानी पोचवणार

(10) ज प्र त कोणत्याही अधिकाऱ्याला ज्यांच्या अधिकार क्षेत्रात येते त्या स्थानिक महसूल । प्र = परवान्याखालील खाणक्षेत्रात किवा त्यालगत प्र ए त (5) त र र ए , विक्री इत्यादीच्या ए

(11) त । पेक्षा अधिक प्रमाणात त्याचे आढळून आल्यास, ए ए १९६६ () , १९५७

(12) शतांचा भंग केल्याचे दिसू त द ए त ए

- (13) , परवानाधारकपरवाना सक्षम अधिकाऱ्याला परत घेण्यात आलेल्या खनि दशविणारे संपूर्ण विवरणपत्र सक्षम अधिकाऱ्या सक्षम अधिकाऱ्याने छाननी करण्यासाठी त्यादी त्याच्याकडे सादर करील.
- (14) कीच्या कोणत्याही साधनाने पाठवण्यात येणाऱ्या प्रत्येक त विहित करण्यात आलेल्या तरतुदीनुसार असेल.
नमुना-ण १
- (15) प्रत्येक परवानाधारक पुढील महिन्याच्या 10 तारखेच्या आत खाणीच्या ठिकाणाहून काढण्यात आलेल्या नमुना-ड १

६७. सवसाधारण शर्ती:-

- (1) खाणकाम सुरु करण्यापूर्वी आवश्यक ती
- (2)
- (3) /कवा बंधाऱ्याच्या सुरक्षा क्षेत्र
- (4) पुरातत्त्वशास्त्राच्या दृष्टीने महत्त्वाच्या नैसर्गिक कवा मानवनिर्मित ठिकाणांच्या
- (5) प्रकल्पा असल्यास खाणपत्राधारक आवश्यक त प्र (१) क्ष प्र
- (6) केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ त्यावर योग्य ती प्रक्रिया
- (7) त
- (8) कवा त्याची धूळ उडू नये त्र स ताडपत्रीने कवा योग्य
- (9) केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने त केलेल्या मर्यादेत प्र त्र प

प्रकरण पाच

जाहीर लिलावाद्वारे सवलत देणे

६८. जाहीर लिलावाद्वारे गौणखनिजांचा विनियोग:-

- (1) 65 मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अशा शक्तीला वर्षापेक्षा अधिक नाही अशा कोणत्याही कालावधीत बांधकामासारख्या आनुषंगिक कामाकरिता विनियोग करणे किंवा त्याची विक्री करणे हे सक्षम
- (2) (1) मध्ये नमूद प्रमाणे किंवा त्यापेक्षा जास्त शक्तीला शासनाच्या पूर्व मान्यतेने भर घाल

६९. नदीपात्रातील खोदकाम:-

- () त्या पट्ट्यांनुसार खोदकाम उपाययोजना योग्य प्रकारे केल्या जातील आणि प्राधिकरणांना त्यांचे प्रभावीपणे सनित्रण करता येईल.
- () यांपैकी जे कमी असेल तेथपर्यंत निव
- () प्रवाहाचा वेग इत्यादी बाबी लक्षात घेऊन प्रत्येक क्षेत्र तयार करण्यात यावे त्या प्रकारे तयार केलेल्या क्षेत्र

७०. नाला, नदी किंवा खाडी पात्रातील वाळूचा जाहीर लिलावाद्वारे विनियोग :-

त्याद्वारे विनिर्दिष्ट करण्यात

प्रकरण सहा
गौणखनिजाचा साठा व विक्री

७१. व्यापाऱ्यांसाठी लायसन:-

- (1) कोणतीही व्यक्ती सक्षम अधिकार्याची मोहोर व सही असलेल्या व्यापाऱ्याच्या लायसनखेरीज राज्यातील कोणत्याही ठिकाणी अनुसूच्या कोणत्याही क्र करणार नाही किंवा ते विक्रीसाठी देणार नाही.
- (2) व्यापाऱ्याच्या लायसनकरिता व त्याच्या नुतनीकरणाकरिता अर्जाचा नमुना व रीत:-
 - () व्यापाऱ्याच्या लायसनकरिता व नुतनीकरणाकरिता प्रत्येक , क्ष = नमुना-ध १ प
 - () अशा प्रत्येक अर्जासोबत प :-
 - () विभागाच्या जमा लेखाशीर्षात एक हजार रुपये इतक्या रकमेचा भरणा केलेले उ द
 - () क्र / । र र २
 - () द प प्रत्येक अर्ज, ची मुदत संपण्यापूर्वी प । र । प
- (3) :
 - () द री लायसन देण्यासाठी किंवा त्याच्या नुतनीकरणासाठी अर्ज त , क्ष = त्याला योग्य वाटले त नमुना-न १ । त किंवा लायसन देण्यास । प
 - () (1) = प्रत , न्वये विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा चि द
 - () (1) न्वये दिलेल्या प्रत्येक परवान १ , व्यापाऱ्याने विक्री करण्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या किंवा विक्री करण्यासाठी द्यावयाच्या गौण खनिजाचे व त्याच्या प्रकाराचे नाव उ ठिकाणी गौणखनिज विक्रीसाठी साठविले आहे त्या
 - () द , संरक्षित किंवा निश्चित केलेल्या वन जमिनीच्या त । ।

७२. लायसन देणे किंवा लायसन देण्यास नकार:-

- 71 (3) () अन्वये व्यापाऱ्याला लायसन देताना किंवा ते देण्यास नकार देताना सक्षम अधिकारी खालील बाबी लक्षात घेईल:-
- () कोणत्याही सहकारी संस्थे त क्र
 - () त क्षेत्र = द = ख ,
 - () क्र २ त प्र द ,
 - ()

७३. लायसन प्रदाशत करणे:-

प्रत्येक व्यापारी नियम 71 = त त

७४. तपासणीसाठी उत्पादन व विक्रीचा अभिलेख ठेवणे:-

द , त्याने खरेदी व विक्री केलेल्या प्रत्येक गौण खनिजाचा सव अभिलेख, खरेदीचा स्त्रोत व प्रमाण आणि ज्यांना ते विकले त व्यक्तींचे तपशील दशवून नमुना-प मध्ये आणि संग्रह नोंदवही नमुना-फ मध्ये आणि सक्षम अधिकार्याकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या , क्ष , जिल्हा खनिकम अधिकारी किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून याबाबती प्र प द , द । प त्यांच्याकडून वाहतूक पास घेईल आणि तो पास जवळ ठेवील, क्ष अधिकार्याने त्याची मागणी केल्यावर तो पास सादर करील तो, अशा व्यवहारांची एक नोंदवही देखील ठेवील.

७५. व्यापाऱ्याने लेखा विवरणपत्र सादर करणे:-

प्रत द , त त क्र नमुना-ब मधील लेखा विवरणपत्र प्रत्येक महिना संपल्यापासून सात दिवसांच्या आत सक्षम अधिकाऱ्याकडे सादर करील.

७६. लायसन रद्द :-

द्या द = , लायसनमधील कोणत्याही शताचे क्वा यासंबंधातील अधिनियम, नियम क्वा आदेश यांमधील कोणत्याही तरतुदीचे पालन करण्यात , क्ष = , या नियमांन्वये दिलेले लायसन लेखी आदेशाद्वारे रद्द .

77. :-

द = द । असेल आणि प्रत्येक वर्षाच्या 31 डिसेंबर रोजी त्याची मुदत संपेल.

78. :-

प्रत्येक व्यापारी व उत्पा ण द = यथायोग्य प्रमाणित केलेला प्र । प्र , त ि द = र : . गौणखनिज उतरून घेतल्यानंतर वाहतूक पासाची मूळ प्रत खरेदीदाराला द्यावी. त , त = प्राधिकृत केलेली कोणतीही व्यक्ती असा ट्रक माला र प्र र । , र द त त दंडाची रक्कम दिल्यानंतर प्र जप्त केलेल्या खनिजाच्या बाजार त द पेक्षा जास्त असणार नाही व त्या जप्त केलेल्या च बाजारमुल्यापेक्षा कमी .

प्र

र

79. :-

- (1) कोणतीही व्यक्ती कायदेशीर प्र त्र क्ष = ने या नियमांच्या तरतुदीअंतर्गत परवानगी दिल्याशिवाय कोणत्याही क्षेत्रात कोणतेही खाणकाम अथवा कोणतेही खनिज गोळा करण्याचे काम करणार नाही.
- (2) द अथवा परवानाधारक कोणत्याही क्षेत्रात या नियमांच्या अंतर्गत खाणपट्ट्यांच्या अटी व शतानुसार अथवा = असलेल्या व त्याखालील कामांखेरीज खाणकामाशिवाय अन्य कोणतेही काम करणार नाही.
- (3) द 2 त त क्ष = त , क्ष त आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी द द ण .
- (4) च । त त क्ष त्र : , या नियमांतील कोणत्याही गोष्टीमुळे, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, 1966 त

80. प्र ण :-

- (1) द्या खाणीच्या प्रत्यक्ष अथवा कामाची स्थिती अथवा सोडून दिलेल्या खाणीच्या कामाची स्थिती सूनिश्चित करण्याच्या कामासाठी शी संबंधित अन्य कोणत्याही प्रयोजनाथ ज र क्ष , क्ष त्र प्र , क्ष त्र द प्र = : () त प्र () अशा खाणीमध्ये सवक्षण () त ठय त () कोणत्याही खाणीवर नियंत्रण असलेल्या अथवा तिच्याशी संबंधित असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीच्या ताब्यातील क्वा र , र , र । त त र , र , र , नादवही वा अभिलेख यातून उतारे काढून घेईल क्वा त्याच्या प्रती काढून घेईल ; () () मध्ये निदर्शित केल्याप्रमाणे असा कोणताही दस्तऐवज, र , नादवही सादर करण्याचा आदेश देईल ;

- () कोणत्याही खाणीवर नियंत्रण असलेल्या अथवा तिच्याशी संबंधित असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीची तपासणी करील;
- (2) , उप वन संरक्षक या दर्जापेक्षा कमी दर्जाचा नसेल असा वन अधिकारी, , भारत सरकारची मागदशक तत्वे व न्यायालयाचे आदेश यांचा भंग झालेला नाही हे पाहण्याच्या दृष्टीने, वनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्याच्या प्रयाजनाथ आणि वन (क्ष) , 1980, = (प्र) , 1972 यांच्या तरतुदीची अंमलबजावणी । उल्लंघन याबाबत खाणकामाच्या क्षेत्राचे पूर्वसूचनेशिवाय निरीक्षण करील.

81. क्ष , जमीन महसुलाच्या थकबाकीप्रमाणे वसुली करणे:-

या नियमान्वये आणि खाणपट्टा, परवाना किंवा सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या प्रमाणपत्रावरील लिलाव यांच्या अटी व शर्तीनुसार कि त्याने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे शासनाला देय असणारे कोणतेही भाडे, स्वामित्वधन, , फी अथवा अन्य कोणतीही रक्कम ही जमीन लाच्या थकबाकीच्या वसुलीच्या रीतीनेच वसूल करण्यात येईल.

प्र

82. :-

- (1) क्ष प्र = र ,
- () खाणपट्टा देण्यास नकार त र ;
- () पट्टा रद्द अथवा समाप्त केल्याबाबतच्या;
- () खाण परवाना नाकारण्याबाबतच्या;
- () र ; ।
- () र र ,
- आदेशाने व्यथित झालेल्या कोणत्याही व्यक्तीस अशा आदेशाच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या कालावधीच्या = :-
- () -विभागीय अधिकाऱ्याने दिलेल्या आदेशाच्या बाबतीत जिल्हाधिकारी किंवा अपर जिल्हाधिकारी यांच्याकडे;
- () त = त र व .

(2) विभागीय आयक्ताने दिलेल्या आदेशाच्या व

(3)

83. :-

- (1) 82 = , त र - मध्ये दोन प्रतीत करावे.
- (2) र = .

प्र
पुनरीक्षण व पुनर्विलोकन

84. अभिलेख आणि कायवाहीची कागदपत्रे मागविणे व त्यांची तपासणी करणे यासंबंधीचा राज्य शासनाचा अधिकार:-

शासनास कोणत्याही सक्षम प्राधिकाऱ्याने अथवा अन्य कोणत्याही संबंधित अधिकाऱ्याने केलेल्या कोणत्याही चौकशीसंबंधात किंवा कायवाहीसंबंधात त्या अधिकाऱ्याने दिलेल्या कोणत्याही निणयाच्या वैधतेबाबत अथवा औचित्याबाबत किंवा त्याच्या कायवाहीच्या नियमिततेबाबत शासनाची खात्री करून घेण्याच्या प्रयोजनाथ, किंवा कायवाहीचा अभिलेख मागविता येईल आणि त्याची

, खाजगी व्यवसायांमधील कोणत्याही अधिकाऱ्याच्या प्रश्नास बाधक ठरणाऱ्या आदेशाबाबत, त्या पक्षकाराला किंवा पक्षकारांना आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्याखेरीज त्या आदेशाचे पुनरीक्षण करणार नाही किंवा तो फिरवणार नाही.

(1) : होऊन किंवा कोणत्याही हितसंबंधित पक्षकाराच्या अजावजून, त्याच्या पूर्वपदाधिकाऱ्याने दिलेल्या कोणत्याही आदेशाचे आणि त्यासंदर्भातील आदेशांचे त्यास योग्य वाटेल अशाप्रकारे पुनरीक्षण करता :

- () पक्षकारांना आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्याखेरीज कोणत्याही आदेशाचे पुनरीक्षण केले जाणार नाही;
- () ज्या आदेशावर अपील दाखल करण्यात आले असेल त्या आदेशाचे, पुनर्विलोकन करण्यात

(2) पुढील कारणांव्यतिरिक्त अन्य बाबतीत आदेशाचे पुनर्विलोकन करण्यात येणार नाही :-

- () ;
- () ;
- () =

(3) =

(4) पुनर्विलोकनामध्ये दिलेल्या आदेशाचे कोणत्याही कारणाने पुनर्विलोकन केले जाणार नाही.

प्र

(85) :-

खाणद्वारातील कोणत्याही अटी व अथवा शर्ताबाबतीत किंवा खाणीशी संबंधित कोणत्याही बाबतीत किंवा पट्ट्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या गौण खनिजांच्या बाबतीत कोणताही विवाद किंवा प्रश्न उपस्थित झाल्यास, पट्टेदारांना आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्याखेरीज राज्य शासन हा अधिकार वापरणार नाही. , पट्टेदारांमध्ये तशा आशयाची शत समाविष्ट करण्यात येईल.

(86) :-

, देण्यात आलेली गौणखनिजांच्या अथवा खनिजांच्या खाणीसाठीची सवलत याचे, प्रारंभानंतर नूतनीकरण करण्यात आले तर, प्र

(87) क्षेत्र :-

एखाद्या क्षेत्राकरीता खाणपट्टा या अगोदरच मंजूर करण्यात आला असूनही, त्या क्षेत्रासाठी सक्षम अधिकाऱ्याने खाण परवाना मंजूर केल्यास ते निष्पादित होणार नाही आणि दुसऱ्या सक्षम अधिकाऱ्याकडून खाणकामे सुरु करू दिली जाणार नाहीत. ,

क्ष धिकाऱ्याने दिला असला तरी तो अवैध ठरेल आणि त्यानुसार काम करण्यास मूभा दिली जाणार नाही आणि अशा बाबतीत ज्या सक्षम

अधिकाऱ्याने परवाना दिला असेल त्या अधिकाऱ्याकडून अजदारास खाण परवाना फी परत करण्यात येईल. **७ क्षेत्र**
८ क्षेत्राबाबत देण्यात आलेल्या कोणत्याही खाण परवान्याबाबत हीच तरतूद लागू असेल;

जिल्ह्यातील प्रत्येक सक्षम अधिकाऱ्याने किंवा अन्य कोणत्याही संबंधित अधिकाऱ्याने मंजूर केलेल्या कोणत्याही खनिज सवलतीची अद्यावत व स्वयंपूर्ण माहिती त्या जिल्ह्यातील इतर सर्व सक्षम अधिकाऱ्यांना व संचालकांना देणे हे त्याच्यावर बंधनकारक असेल अशा सर्व सक्षम अधिकाऱ्यांनी अशी अद्यावत अचूक माहिती ठेवणे आणि त्यांच्या संबंधित अधिकारितेमध्ये कोणतीही खनिज सवलत देण्यापूर्वी या माहितीचा संदर्भ ठेवणे हे देखील त्यांच्यावर बंधनका

88 निदेश देण्याचा राज्य शासनाचा अधिकार:-

या नियमांच्या पूर्वगामी तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, खाणामध्ये काम करणाऱ्या कामगारांच्या हिताच्या **१**
२ , राज्य शासनास आदेशाद्वारे असा निदेश देता येईल की, या नियमान्वये खाणपट्टा किंवा
 खाण परवाना मंजूर करण्याच्या बाबतीत, अशा कामगारांचा समावेश असलेल्या सहकारी कामगार संस्थांना प्राधान्य दिले जाईल अथवा ज्या
 क्षेत्रासाठी केवळ अशा संस्थांनाच असे पट्टे अथवा परवाने मंजूर करता येतील असे कोणतेही क्षेत्र राखून ठेवण्या

89 **२** **३** :-

(1) **४** **५** :-

() , 1954.

() , 1955.

() **६** **७** (**८** **९**) , 1966.

(2) , (1) द्वारे निरसित करण्यात आलेल्या कोणत्याही नियमान्वये केलेली किंवा करण्याचे
 अभिप्रेत असलेली कोणतीही गोष्ट किंवा कारवाई ही, **१०** **११** , **१२** **१३**
 तरतुदीनुसार केलेली असल्याचे मानले जाईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

१४ **१५** ,
१६

नमुना - क

[नियम ८ पहा]

(खाणकाम पुर्वक्षण कार्याचा वार्षिक अहवाल)

• महत्वाचे:

यथोचितरीत्या तयार केलेला मागील वर्षाचा अहवाल, संबंधित प्राधिकार्याकडे ३० एप्रिल रोजी किंवा काम सोडून दिल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत किंवा पूर्वक्षण लायसनच्या मुदत समाप्तीनंतर तीन महिन्यांच्या आत किंवा पूर्वक्षण काय पूण झाल्यावर यापैकी जे अगोदर घडेल तेव्हा, पोहचणे आवश्यक आहे.

प्रति,

संबंधित राज्य शासन किंवा अशा प्रकारे प्राधिकृत करण्यात आलेली कोणतीही व्यक्ती.

१) ज्या गौण खनिजाच्या पूर्वक्षण कार्यास मंजुरी देण्यात आली आहे त्या गौणखनिजाचा प्रकार :

२) लायसनधारकाचे नाव व पत्ता:

३) पूर्वक्षण लायसनचा तपशील :-

(एक) निष्पादीत केल्याचा दिनांक

(दोन) कालावधी वर्ष-----पासून -----पर्यंत.

(तीन) लायसनच्या अंतर्गत असलेले क्षेत्र -----हेक्टर

(चार) पूर्वक्षण लायसन क्रमांकासाठी राज्य शासनाने नेमून दिलेला क्रमांक व दिनांक

क्रमांक -----तारीख-----

(४) पूर्वक्षण लायसन दिलेल्या क्षेत्राचे ठिकाण

(एक) टोपोशिट क्रमांक :

(दोन) भूकर सर्वक्षण किंवा खसरा संख्या

(तीन) गाव -----तालुका/तहसील-----जिल्हा -----राज्य-----

(चार) टपाल कार्यालय, पोलीस ठाणे

(पाच) जवळचे रेल्वेस्थानक-----अंतर-----

(सहा) जवळचे विश्रामगृह/डाकबंगला.

(५) पूर्वक्षण लायसन दिलेल्या क्षेत्राकरिता पर्यायी नियुक्त केलेला खनिकम अभियंता किंवा भूशास्त्रज्ञ जर कोणी असेल तर त्याचा तपशील:-

(एक) नांव व पत्ता:

(दोन) अहता:

(तीन) नियुक्तीचा दिनांक:

(चार) नियुक्तीचा दर्जा : पूण वेळ अधवेळ

(६) पूर्वक्षण कार्याची स्थिती (लागू असलेल्या चौकटीत ✓ अशी खुण करा)

चालू

पूण

सोडून दिले

(७) पूर्वक्षण कार्यामध्ये समाविष्ट असलेले एकूण भूपृष्ठ क्षेत्र.(हेक्टर):

(८) वषभरात पूण केलेले पूवक्षणाचे काम

(अ) भूशास्त्रीय मापन: क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) प्रमाण:

(ब) खोदाई

(एक) खड्ड्यांची संख्या

(दोन) ग्रीडचे स्वरूप

(तीन) खोली (मीटर)

सरासरी

कमाल

किमान

(क) खंदक खोदणे

(एक) खंदकांची संख्या (अंतरासह)

(दोन) लांबी (मीटर) सरासरी:

कमाल:

किमान:

(ड) नमुन्यांची संख्या व आकार :

(ई) वधन करणे

(एक) वषभरात पूण केलेली वधन/छिद्रांची संख्या (कोडच्या आकारासह):

(दोन) चालू असलेल्या वधन/छिद्रांची संख्या:

(तीन) एकूण वार्षिक वधन (मीटर)

वधन यंत्राचा तपशील

प्रकार : बनावट क्षमता: वेधनांची संख्या

(फ) परिक्षण केलेल्या नमुन्यांचा तपशील

(एक) परिक्षण केलेल्या नमुन्याची संख्या

(दोन) पूण अहवाल

(बाजारातील आवश्यकतेनुसार उपयुक्ततेचे परिक्षण)

ठिकाण :

स्वाक्षरी :

दिनांक :

पूण नांव :

पदनाम :

टिप : आतापयत हाती घेतलेल्या पूवक्षण कार्याचे वणन करणारा भूशास्त्रीय अहवाल कृपया जोडावा व त्यासोबत सांधे, तडे, घड्या, दोष, कण आकार, पोत इत्यादी. असा संरचनात्मक तपशील दशविणारे आणि तसेच (क) वधन/छिद्रे (ख) खड्डे (ग) खंदक (घ) नमुनास्थिती इत्यादी स्थान दशविणारे तपशीलवार भूशास्त्रीय नकाशे व खंड जोडावेत. या अहवालात, क्षेत्राच्या भूशास्त्रीय अभ्यासाच्या परिणामी आख्यात आलेले अनुमान आणि वधन छिद्राचा गाभा, खड्डा, खंदक, गौण खनिजाची उकल यांचा आणि बाजाराच्या आवश्यकतेनुसार खनिजाचा दर्जा व उपयुक्तता दशवणाऱ्या निदान दोन प्रतिनिधीक नमुन्यांच्या संपूण अहवाल याचा अंतर्भाव असेल.

() ज ट्टय श :-

() ज्या क्षेत्रासंबंधात दगडखाण भाडेपट्टा मंजूर केला आहे, त :-

() क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) :

/ / क्र .

() :

त :

() क्षेत्र करणारा शक्य असेल तेथवर ज्यासाठी खाण भाडेपट्टा आवश्यक आहे त्या संबंधातील जमिनीची स्थिती, सीमा व क्षेत्र अचूकपणे दशविणारा दोन प्रतीतील नकाशा किंवा आराखडा (उपयोजित क्षेत्राच्या परीघालगत असलेला क्र) (क्षेत्र च . . द) :-

() क्र

स त प्र त्र-महसुली थकबाकी किंवा शपथबद्ध त-राज्यात कोठेही कोणताही भाडेपट्टा धारण न केल्यासंबंधातील शपथपत्र-

() ज्याकरिता अजदार किंवा त्यांच्याशी संयुक्त हितसंबंध असलेली कोणतीही व्यक्ती.----

() इ/ इ/ / / :-

() / / :-

() । / , -त्या राज्यशासनाच्या अधिकारक्षेत्रातील खनिजनिहाय क्षेत्र .

() संयुक्त हितसंबंधाचे स्वरूप कोणतेही असल्यास :-

() वित्तीयस्रोत (विहीत केल्याप्रमाणे प्र त्र/) :-

() (PAN) । प्र :-

() (TIN) काडीची प्रत:-

() । प्र त्र :-

() उपयोजित क्षेत्राशी संबंधित अधिकारांचे च = च प्रमाणित सत्यप्रती.

() अजदार जो तपशील सादर करण्यासाठी इच्छुक असेल तो अन्य कोणताही तपशील :-

/आम्ही याद्वारे असे घोषित करतो की, / म क्ष

इत्यादीसह कोणत्याही अन्य तपशिलाची आपणाकडून जसजशी मागणी करण्यात येईल तसतसा तो सादर करण्यास / .

:

३

:

(र क्ष)

- । च प्र

त । र क्ष

,

।

त

म

प्र

त प्र

प

नमुना -ग
(नियम ११ (३) पहा)
भाडे पट्ट्याचे नुतनीकरण करण्यासाठी अज.

प्र ,

.....

/ १ = ३ / २ टट्य ७ /

1. महाराष्ट्र गौणखनिज उत्खनन () , 2013.

2. १ रु.100/- (रु ३) क्र
/ /20....

3. ३ :-

() व संपूण पत्ता :-
(२ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००)
फॅक्स क्रमां . - २ ७)

() अजदार खाजगी व्यक्ती/ / / २ १ (याच्या पुढथ दस्तऐवजांची सत्य प्रत)

() :-

() एक व्यक्ती असल्यास त्याचे राष्ट्रीयत्व :-

() असेल त्याबाबतीत कंपनीच्या सव सदस्यांचे राष्ट्रीयत्व व कंपनीची नादणी केल्याचे १ क्र :

() २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १०० संचालकाचे राष्ट्रीयत्व २ ३ :-

() संस्था किंवा संघ असेल त्याबाबतीत भागीदार संस्थेच्या सव भागीदारांचे किंवा संघाच्या सव सदस्यांचे राष्ट्रीयत्व

() २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १०० व्यवसायाचे स्वरूप:-

() खाणकामाच्या थकबाकी प्रदानाच्या वैध निपटारा प्रमाणपत्राचा क्रमांक व :-

() () ३ टट्य ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १०० टट्य ७ क्षेत्र :-

() २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १०० :-

() टट्या नुतनीकरणासाठी ज्या कालावधीची आवश्यकता आहे तो :-

() धारण क्षेत्रासाठी कवा त्याच्या भागासाठी नुतनीकरण करण्याचा अज केला आहे कवा कसे,

() भाडेपट्टा धारण क्षेत्राच्या काही भागासाठी नुतनीकरणाचा अज केला असेल त्याबाबतीत:-

) ज्या क्षेत्राच्या नुतनीकरणासाठी अज केला आहे ते क्षेत्र (हेक्टरमध्ये)

-(व ,)

) ज्या क्षेत्राकरिता नुतनीकरणासाठी अज केला आहे त्या क्षेत्राचे व , हे वणन क्षेत्राचे सीमांकन करण्यासाठी पुरेसे

त / क्र / गट क्रमांक दशवणाच्या नुतनीकरणाअधीन अज केलेल्या जमिनीच्या

प्र (

त

/क्र /

गटक्रमांकही अचुकपणे दशवावा.

() त ध प्रयोजनासाठी वापरावयाचे आहे ते प्रयोजन (त):

() अजदार जो अन्य तपशील सादर करण्यासाठी इच्छुक असेल असा कोणताही अन्य तपशील:-

/ त

/आम्ही भाडेपट्ट्या

करण्यापूर्वी आपणांस आवश्यक असेल त्याप्रमाणे अचूक नकाशांसह कोणताही अन्य तपशील सादर करण्यास तयार आहे/

:-

२

:-

अजदाराची स्वाक्षरी

टीप:- जर अजदार अजदाराच्या प्र

त । र क्ष

, त त

साक्षात्कृत सत्य प्रत जो ण

नमुना - घ
(नियम १३ (४) पहा)
खाणपट्ट्याच्या अजाची पोचपावती

क्र

श्री र

..... रु व ट्ट्य / ट्ट्य र

त्र अज प्राप्त झाला.

:-

प्रापक अधिकाऱ्याची स्वाक्षरी व पदनाम.

:-

नमुना- ड
(नियम १४ (३) पहा)

खाणपट्ट्याचा करारनामा

हा करारनामा एकापक्षा कायकारी अधिकार वापरणारे महाराष्ट्राचे (ज्यांना यापुढे शासन असे संबोधण्यात आले असून या संज्ञेत संदभ विरोधी नसेल तर त्यांच्या पदाचे उत्तराधिकारी आणि अभिहंस्ताकिती यांचा समावेश होईल असे समजण्यात यावे.)

दुसऱ्यापक्षा

जेव्हा भाडेपट्टा हा एका व्यक्तीचा असेल)

- (१) श्री/श्री व
..... (त व) (ज्यांना यापुढे पट्टेदार असे संबोधण्यात आले असून या संज्ञेत संदभ विरोधी नसेल तर त्यांचे
, त त्र व र , प्र , प्र दिलेले अभिहंस्ताकिती यांचा समावेश होईल असे समजण्यात यावे.)
।
(* जेव्हा पट्टेदार एकापक्षा अधिक व्यक्ती असतील)

- (१) व त व
(२) व त व
(३) व त व
.....

(ज “ व ” या संज्ञेत संदभ विरोधी नसेल तर यात त्यांचे वारस, प्र ,
प्र , किंवा मृत्यूपत्र व्यवस्थापक, प्र , प्र
) । (र । व त) (ज्या अधिनियमान्वये नांदणीकृत
प) येथे नांदणीकृत कार्यालय असलेले भागीदारीत व्यवसाय करणारे सवजण.

- १) व्यक्ती त व
२) व त व
३) व त व
.....

ज ‘ व ’ असे संबोधण्यात आले असून या संज्ञेत संदभ विरोधी नसेल तर उक्त संस्थेचे सव भागीदार,
प्र , त त्र व र , प्र
प .

- ४)

..... (ज र) ।
। । (त) (ज “ व ” प

संज्ञेत संदभावविरोधी नसेल तर यात त्याचा उत्तराधिकारी व परवानगी दिलेला अभिहस्तांकित यांचा समावेश असेल

५) यांच्यामध्ये.....20.....

अथवा पट्टेदाराने

६

७

-एक मध्ये वणन केलेल्या जमिनीच्या

.....(प्रयोजनासाठी खाणभाडेपट्टा मंजूर करण्याकरता महाराष्ट्र गौणखनिज उत्खनन (

)

, 2013

(' व ' ५) () क्ष प्र = १

केले आहेत आणि त्याअर्था सक्षम प्राधिकाऱ्याने उक्त नियमांन्वये दिलेल्या आपल्या दिनांक.....च्या आदेशाद्वारे यात नमूद केलेल्या

अटी व शर्तीच्या अधीन खाण भाडेपट्टा देण्यासाठी पट्टेदाराचा किंवा पट्टे व

७ १, पट्टेदाराने किंवा पट्टेदारांनी तालुका निरीक्षक, ७, भाडेपट्टा यथोचितरीत्या सीमांकित

करण घेण्याची व्यवस्था केली आहे आणि तालुका निरीक्षक, यथोचितरीत्या प्रमाणित केलेला नकाशा अनुसू

ट्ट्या ७ १ क्ष प्राधिकाऱ्याकडे सादर केला आहे ;

७ १, या अभिलेखाच्या निष्पादनाच्या वेळी पट्टेदाराने सक्षम प्राधिकाऱ्याचे समाधान होईपर्यंत भाडेपट्टा क्षेत्राची पुनः

:प्रापण करण्याच्या प्रयोजनासाठी प्रति हेक्टर किंवा त्याच्या भागासाठी रु. 50,000/-

रु अनामत ठेव म्हणून सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे रोखीने भरली आहे.

८ १, हा करारनामा पुढील गोष्टीस साक्षी आहे की या अभिलेखाद्वारे व अभिलेखामधील अटी याखालील लेखी अनुसूचीद्वारे व

अनुसूचीमधील भाडे व स्वामित्वधन संविधा आणि करारनामे राखून ठेवण्यात आले आहेत आणि त्यात पट्टेदाराच्या किंवा पट्टेदारांच्यावतीने

८ २, पालन करावयाच्या आणि पार पाडावयाच्या बाबी अंतर्भूत करण्यात आल्या असून त्यास राज्य शासनाने याद्वारे मान्यता

दिली आहे व पट्टेदाराच्या किंवा पट्टेदारांना भाडेपट्ट्या ८ २ व ८ ३ - १ ३ ,

१

२

३

द केलेले आहे त्या संबंधात वापरावयाचे किंवा उपभोगावायाचे स्वातंत्र्य,

विशेष अधिकार यासह उक्त अनुसूचीच्या

-एक मध्ये ज्यांचा निदर्श करण्यात आला आहे व ज्या जमिनीत व जमिनीअधीन खोदलेल्या किंवा खोदण्याच्या अवस्थेत स्थित आहेत त्या

, खाणीचे स्तर किंवा व्हिनस स्कॅम व थर (

१

) (

१उक्त खनिजे म्हणून निदर्श करण्यात आली आहेत) वगळण्यात आले आहेत आणि याद्वारे दिलेल्या जागा धारण

५ व ७ -चार मध्ये नमूद केलेले स्वातंत्र्य,

षाधिकार राज्य शासनाने भाडेपट्ट्या

६ १ ६

.....20.....

७

ट्ट्या

८ १, ७ २ -सहा मध्ये अंतर्भूत केलेल्या तरतुदीच्या अधीन त्यात विनिर्दिष्ट के ८ २ व

७ -पाच मध्ये नमूद केलेले निरनिराळे भाडे व स्वामित्वधन राज्य शासनाला पुढील आगामी उत्पन्न म्हणून प्रदान करावे आणि

पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार याद्वारे उक्त अनुसूचीच्या भाग-सात मध्ये स्पष्ट केले आहे. ८ प्र ७

आणि राज्य शासन याद्वारे उक्त अनुसूचीच्या भाग-आठ मध्ये स्पष्ट केले आहे. त्याप्रमाणे पट्टेदारांशी किंवा पट्टेदारांशी याद्वारे ठराव करीत आहे

८ २ व ७ २ -नऊ मध्ये स्पष्ट केलेल्याप्रमाणे दोन्ही पक्ष परस्पर संमतीने

अनुसूची-एक

खाणपट्ट्याचे क्षेत्र

• ट्ट्याचे स्थान व क्षेत्र.

८ ८

या नांदणी जिल्ह्यातील.....

(/)..... (/) (क्षेत्राचा किंवा क्षेत्रांचा तपशील) स्थित असलेल्या भारत देशातील सर्व भूभागाचे

क्र /

क्र /

क्र

.....

क्षेत्र

, किंवा यासोबत जोडलेल्या आणि ८ रंगवलेल्या नकाशावर रेखाटण्यात आले आहे आणि पुढील प्रमाणे बद्ध ५

८ १ ८ २

८ ३ ८ ४

पाश्चिमेकडे.....

यात यापुढे ज्याचा उक्त जमिनी असा निदर्श करण्यात आला आहे.

1. सदर क्षेत्रासाठी दिलेल्या मुदतीतील स्वातंत्र्य आणि अधिकार यांत, **व** **प्र** **प्रक्र**, त्यांचे रूपांतर करणे, वाहून नेणे आणि त्यांची विल्हेवाट लावणे,
2. या भागात नमूद केलेल्या कोणत्याही प्रयोजनांकरिता किंवा कोणत्याही प्रयोजनांच्या संबंधात असलेले स्वातंत्र्य व अधिकार यांत, **ट (ड), प (), व , डीप्ट (त्र), द (ङ), ()** **क्ष** **ट**
3. भागात नमूद केलेल्या कोणत्याही प्रयोजनांकरिता किंवा कोणत्याही प्रयोजनांच्या संबंधात असलेले स्वातंत्र्य व अधिकार यांत, **, यंत्रसामग्री संयंत्र, ड्रीसंग फ्लॉव्स भट्टय , ट्टय ,** **, त्यांचे परिरक्षण करणे आणि त्यांचा उक्त जमिनीवर किंवा जमिनीखाली**
4. या भागात नमूद केलेल्या कोणत्याही प्रयोजनांकरिता किंवा कोणत्याही प्रयोजनांच्या संबंधात असलेले स्वातंत्र्य व अधिकार यांत **व** **किंवा उक्त जमिनीवरून कोणताही ट्राममाग, , र ।** **ट** **, परिरक्षण करणे आणि त्यावरून घोडे, , लोहमागचलित किंवा इतर वाहने यांनी जाणे व परत येणे (व** **नीतील किंवा जमिनीवरील कोणत्याही विद्युट , , रस्ते किंवा इतर माग यावरून) किंवा मान्य करण्यात** **/ ।**
5. या भागात नमूद केलेल्या कोणत्याही प्रयोजनांकरिता किंवा कोणत्याही प्रयोजनांच्या संबंधात असलेले स्वातंत्र्य व अधिकार यांत, **गौणखनिजे मिळवणे आणि त्यांचा वापर करणे व अशा विटा किंवा फरश्या यांचा वापर करणे परंतु अशा कोणत्याही सामग्रीची विक्री न करणे,**
6. या भागात नमूद केलेल्या कोणत्याही प्रयोजनांकरिता किंवा कोणत्याही प्रयोजनांच्या संबंधात असलेले परंतु कोणत्याही विद्युत्मा **।** **ट्टयच्या हक्कांच्या अधीन आणि.....जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकाऱ्यांच्या लेखी** **(यापुढे जिल्हाधिकारी असे संबोधले असून या संज्ञेत त्याकरिता राज्य शासनाद्वारे प्राधिकृत करण्यात आलेला इतर** **) र ः** **, प्र , । व** **किंवा जमिनीवरील कोणतेही जलस्रोत यांचा विनियोग किंवा वापर करणे आणि असा कोणताही ओढा किंवा जलप्रवाह** **, ट** **। ट** **कत्रित किंवा अडवून ठेवणे आणि** **प्र :प्र , ।** **, त्यांची बांधणी करणे आणि त्यांचे परिरक्षण करणे** **, इमारती किंवा पूर्वा वापरात असलेल्या पाण्याचा योग्य पुरवठा करणारी** **ता असलेली पाण्याच्या पाण्याची ठिकाणे ही निकामी न करणे किंवा कोणत्याही मागाने** **।** **। प्र** **:** **, पड्डाराने किंवा पड्डारानी, ट ही नाव्य नौसुलभ जलप्रवाहातील नौपरिवहनात हस्तक्षेप करता** **नये तसेच राज्य शासनाच्या पूर्व लेखी परवानगीशिवाय अशा जलप्रवाहाला वळवता कामा नये.**
7. **, साठा करणे किंवा खाणकाम केल्यावर खाणीतून मिळालेले उत्पादन साठवून ठेवणे या प्रयोजनांकरिता उक्त जमिनीच्या पृष्ठभागाच्या पुरेशा भागात प्रवेश करणे आणि उक्त जमिनीच्या पृष्ठभागाच्या पुरेशा भागाचा वापर करणे याचे स्वातंत्र्य व अधिकार आणि कोणतीही हत्यारे साधनसामग्री, माती आणि खोदून काढलेली किंवा उपस्थित केलेली सामग्री व पदार्थ या भागात नमूद केलेल्या स्वातंत्र्ये व अधिकार यांन्वये ठेवणे.**
8. प्रक्रिया, **र** **द्व** **रु** **, उक्त जमिनीतून निमाणे झालेल्या उक्त खनिजाचे रूपांतर करणे आणि असे लाभ करून दिलेले किंवा प्रक्रिया केलेले, र , रु**
9. ज्याकरिता भारत सरकारच्या वन विभागाकडून अनुमती मिळवण्यात आली आहे आणि ज्याकरिता अधिकाऱ्याद्वारे लेखी पूर्व परवानगी देण्यात आली आहे अशा क्षेत्राकरिता खाणपट्टय त समावेश करण्यात आलेल्या वन किंवा आरक्षित वन जमिनीवर आता उभ्या असलेल्या किंवा यानंतर उभी राहणारी इमारती झाड किंवा झाडे किंवा खरटी झडपे यांची

ठी या भागात नमूद केलेल्या प्रयोजनांपैकी कोणत्याही प्रयोजनाकरिता किंवा प्रयोजनांच्या संबंधात स्वातंत्र्य व अधिकार त्यांच्याकडून तोडणी करण्यात येणाऱ्या झाडांच्या किंवा इमारती झाडांच्या संख्येचा अचूक लेखा ते ठेवतील आणि तो

भाग — तीन

भाग-दोन यातील स्वातंत्र्ये अधिकार आणि विशेषाधिकार यांचा वापर करण्यासंबंधातील निबंध आणि शर्ती

सावजनिक करमणुकीच्या ठिकाणी, स्मशानभूमी किंवा दफन भूमी किंवा व्यक्तीच्या कोणत्याही वगाद्वारे पवित्र मानण्यात आलेली जागा किंवा कोणतेही घर किंवा गावातील जागा, सावजनिक रस्ता किंवा राज्य शासन सावजनिक मैदान म्हणून निश्चित तर जागा यांत किंवा त्यांवर कोणतीही इमारत किंवा कोणतीही वास्तू उभारण्यात येणार नाही, करण्यात येणार नाही किंवा रचना करण्यात येणार नाही आणि त्या भूपृष्ठावर कोणतेही काम करण

त, मालमत्ता किंवा इतर व्यक्तीचा अधिकार यांना इजा पोहचेल किंवा त्यांवर बाधक परिणाम होईल अशारीतीने करण्यात येणार नाही आणि राज्य शासनाव्यतिरिक्त इतर व्यक्तीद्वारे या भाडेपट्ट्या करण्यात आलेल्या बांधकामांकरिता यापूर्वीच ताब्यात घेण्यात आलेल्या जमिनीचा भूपृष्ठावरील कामांकरिता वापर केला जाणार किंवा टाकी यांबाबतच्या अधिकारात देखील हस्तक्षेप करणार नाही.

- ज्या जमिनीचा भूपृष्ठावरील कामाकरिता वापर करण्यात आले करण्यापूर्वी पट्टेदाराने किंवा पट्टेदारांनी सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे ठिकाणाचे नाव किंवा त्या ठिकाणचा इतर तपशील आणि अशारीतीने वापर करण्याचा प्रस्ताव असलेल्या जमिनीची मर्यादा आणि सदर जमीन ज्या प्रयोजनाकरिता आवश्यक बाबी विनिर्दिष्ट करून..... / / लेखी पूर्व नोटीस द्यावी आणि जर अशी नोटीस, /पट्टेदारांकडून प्राप्त झाल्यावर एका महिन्याच्या आत सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून आक्षेप घेण्यात आला तर, आक्षेपाचे राज्य शासनाच्या निदर्शानुसार, / नाहीत परंतु या खाणकामाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही कामांमध्ये त्याच्या किंवा त्यांच्या भाडेपट्ट्यात समाविष्ट असलेल्या क्षेत्रामध्ये शोध घेताना किंवा या खाणपट्ट्यात विनिर्दिष्ट न केलेल्या
- खाणपट्ट्याधारक किंवा अनेक खाणपट्ट्याधारक, सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मंजूरीशिवाय उक्त जमिनीवरील इमारती, /

भाग-चार

शासनाकडे राखून ठेवलेली स्वातंत्र्ये, अधिकार आणि विशेषाधिकार

- राज्य शासन किंवा कोणताही खाणपट्ट्याधारक किंवा त्यासंबंधात राज्य शासनाद्वारे प्राधिकृत करण्या, प्रक्र, रूपांतर करणे आणि उक्त खनिजांव्यतिरिक्त इतर खनिजे वाहून नेणे आणि या प्रयोजनांकरिता खोदणे, पातळ्या आणि इतर जलप्रवाह, स्त्र, : , त्र ग्र, त्र, , ट्र = , लोहमाग रस्ते आणि आवश्यक व सोईस्कर वा

विशेषाधिकार यांस कोणताही अडथळा किंवा हस्तक्षेप होणार नाही. र = , त्याच्या परिणामी पट्टेदाराला किंवा पट्टेदारांना झालेल्या सव हानीच्या किंवा नुकसानीच्या संबंधात परस्पर संमतीने मान्य करण्यात येईल त्याप्रमाणे किंवा मतभेद असल्यास त्याप्रसंगी सक्षम प्राधिकारी किंवा राज्य शासनाद्वारे व प त

कोणत्याही अन्य अधिकाऱ्याद्वारे निश्चित करण्यात येईल त्याप्रमाणे पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक

२. टट्या , लोहमाग किंवा कालवा जलाशय यांचे बांध टट्या खालील जमिनावरून विद्युत किंवा रस्वनीच्या तारा टाकणे या बाबतीतील राज्य शासनाचा किंवा कद्र सरका

, असे स्वातंत्र्य आणि अधिकार यांचा वापर करण्यापूर्वी साठ दिवसांपेक्षा कमी कालावधी नोटीस पट्टेदारास देण्यात येईल आणि पूर्वाक्त प्रयोजनांपैकी कोणत्याही प्रयोजनाकरिता शासनाद्वारे वापरण्यात येणाऱ्या क्षेत्राला टट्या खालील क्षेत्रातून वगळण्यात येईल आणि अशा वगळणुकीकरिता कोणत्याही नुकसानभरपाईची मागणी करण्याचा पट्टेदारास हक्क नसेल.

भाग-पाच

याभाडेपट्ट्याद्वारे आरक्षित करण्यात आलेले भाडे व स्वामित्वधन

- पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे, २ द्वारे राखून ठेवण्यात आलेल्या मृतभाटाकाची रक्कम आणि तसेच या ३ द्वारे राखून ठेवण्यात आलेल्या स्वामित्वधनाची रक्कम या दोन्ही रकमा कोणत्याही सहामाहीच्या कालावधीबाबतीत
- १ च्या तरतुदीच्या अधीन, टट्या २०, इ. एकापेक्षा अधिक असलेले पट्टेदार हे प्रत्येक वर्षाच्या ३१ जुलै रोजी प्रत्येक सहा महिन्यांकरिता राज्य शासनाला /करतील आणि त्याचा दर शासनाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेला असेल आणि तो या भाडेपट्ट्या
- १ च्या तरतुदीच्या अधीन पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे, टट्या १, ११ केलेल्या दराने राज्य शासनाला स्वामित्वधन प्रदान , उक्त नियमाच्या नियम....., पट्टेदाराद्वारे प्रत्येक तिमाहीत आगाऊ करण्यात येईल. , सदर दर हा शासनाकडून प्रत्येक तीन वर्षातून , राज्य शासनाकडून सुधारणा होण्यास पात्र असेल आणि पट्टेदार त्यानंतर अशा सुधारित दराने राज्य शासनाला स्वामित्वधनाचे , स्वामित्वधनाचा विशेषाधिकार दर आणि त्याच्या प्रदानाची पद्ध .
- पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे, शासनाद्वारे विनिर्दिष्ट करण्यात येईल त्या दराने, उक्त जमिनीच्या संदर्भा अशा ताब्याच्या किंवा वापराच्या प्रारंभापासून असे क्षेत्र ताब्यात रहाणे किंवा त्याचा वापर केला जाणे बंद होईल तेथवर, /करतील आणि शक्य असेल तेथवर असे क्षेत्र त्याच्या मूळ स्थ प्रापण करण्यात येईल असे पृष्ठभाग भाडे विहित केले असेल अशा दराने प्रत्येक सहामाहीत वाषक मृतभाटाकाच्या प्रदानाकरिता यात यापूर्वी नियत करण्यात आलेल्या दिनांकास प्रदान करण्यात येईल.

भाग-सहा

भाडे व स्वामित्वधन यांच्याशी संबंधित असलेल्या तरतुदी

- पाच यात नमूद केलेले स्वामित्वधन राज्य शासनाला कोणतीही वजात न करता प्रदान करण्यात येईल.
- उक्त स्वामित्वधनांची संगणना करण्याच्या प्रयोजनासाठी, पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे, अडथळे यांच्या संबंधात कोणत्याही व्यक्तीकडून किंवा व्यक्तीकडून करण्यात येईल/ , प्रत क्ष उत्पादन झालेल्या खनिजाचा किंवा खनिजांचा आणि त्यासंबंधातील सर्व खर्चाचा एक अचूक लेखा ठेवतील.
- टट्या च्या विषयासंदर्भात उक्त जमिनीवर त्यांचे काय किंवा त्यांचा वापर करता येईल. , क्ष / , क्ष / , उक्त जमिनीवरील सोडून देण्यात आलेल्या कामाव्यतिरिक्त असलेली सर्व कामे पाण्याचा व , पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार खालील गोष्टी सुनिश्चित करण्यासाठी पुरेशा उपाययोजना देखील

अधिक नसेल अशा रीतीने योग्य प्रकारे ठेवील.

જેથે કામ ચાલલે અસેલ તો પૃથ્ઠભાગ નેહમી સ્વચ્છ ઠેવીલ.

7) ट्यू ने देण्यात आलेल्या क्षेत्रात योग्यरीतीने साफसफाई ठेवील.

मुख्य खनिज जर सापडले असेल तर त्याबाबतीत, पुढेदार सदर खनिजाबाबत सक्षम प्राधिकारी आणि संचालक यांना पंधरा दिवसांच्या आत कळवील आणि अशा मुख्य खनिजाचे खाणकाम आणि अशा मुख्य खनिजाचे खाणकाम करणार नाही व अशा

पट्टेदारास जर त्याबाबतीत स्वारस्य असेल तर, १९६०

९. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार उक्त कालावधीत सव वेळी उक्त जमिनीवर किंवा उक्त जमिनीच्या नजिक स्थिती असलेल्या कार्यालयात अचूक व सुगम लेखापुस्तके ठेवील/ठेवतील किंवा ठेवण्याची व्यवस्था करील/

पट्टेदार :-

(१) उक्त जमिनीतून खोदून काढलेल्या उक्त खनिजाचे परिमाण व दर्जा ;

(२) प्रक्रिया केलेल्या किंवा रूपांतरित केलेल्या उक्त खनिजाच्या निरनिराळ्या दर्जाचे परिमाण ;

(३) स्वतंत्रपणे विक्री केलेल्या आणि विल्हेवाट लावलेल्या उक्त खनिजाच्या निरनिराळ्या दर्जाचे परिमाण आणि अशी

तुलना ;

(४) उक्त खनिजाच्या सव विक्रीची किंमत आणि इतर सव उत्पादन ;

(५) तांत्रिक कमचार्यांचे राष्ट्रीयत्व, , बांधकाम किंवा उक्त जमिनीवर नियुक्त केलेल्या व्यक्तींची संख्या ;

(६) सक्षम प्राधिकारी किंवा संचालक भूशास्त्र आणि खाणकाम यांना वेळोवेळी आवश्यक असेल अशी इतर वस्तुस्थिती, आणि परिस्थितीनिविशेष आणि अशा अधिकाऱ्यांना ते जेव्हा विहित करतील अशा वेळी सव किंवा कोणत्याही अशा लेखापुस्तकांचा खरा सादर करील आणि सव वेळी अशा अधिकाऱ्यांना किंवा राज्य शासन याबाबतीत नियुक्त करील अशा कोणत्याही अधिकाऱ्यास उक्त लेखापुस्तकाची तपासणी करण्याच्या व निरीक्षण आणि त्याच्या प्रती काढण्याच्या व त्यातून व गोषवारा तयार करण्याच्या प्रयोजनाकरिता तेथे अनिबध प्रवे

१०. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार उक्त कालावधीत सव काळ खाणकाम कार्यालयात उक्त जमिनीमधील खाणकामाचे अचूक टप्पे खाली त्याने किंवा त्यांनी पार पाडलेल्या खाणकामाच्या कालावधीत त्याने किंवा त्यांनी केलेले सव काय व काम आणि चरे, खडे आणि वधन निदशनास आलेले दोष किंवा इतर अडथळे आणि बारा महिन्यांच्या अखेरीस किंवा वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही कालावधीच्या अखेरीस या प्रयोजनासाठी करावयाच्या प्रत्यक्ष सवक्षेत्र (सव असे नकाशे व खंड यांत सुधारणा करण्यात येईल व शेवटी भरण्यात येतील)

पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे सक्षम प्राधिकाऱ्याला किंवा संचालक, भूविज्ञान व खनिकम यांना असे नकाशे व खंड आवश्यक शा नकाशांच्या व खंडांच्या दोन खऱ्या व अचूक प्रती सादर करील/

() जेथून ते करण्यात आले आहे तेथील अंतर्मुद्रावस्तर ;

()

() , सक्षम प्राधिकारी किंवा संचालक, भूविज्ञान व खनिकम यांना त्यांचे सवकालिक निरीक्षण करण्यासाठी आवश्यक असेल त्याप्रमाणे सव माहिती दशविली जाईल. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार कट्टा किंवा राज्य शासनाद्वारे प्राधिकृत केलेल्या कोणताही अधिकारी किंवा सक्षम , भूविज्ञान व खनिकम यांना सवकालिक

११. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार, खाणीच्या किंवा दगडखाणीच्या कामकाजाच्या आणि पट्टेदाराच्या किंवा पट्टेदारांच्या खाणीत काम करणाऱ्या कमचार्यांची किंवा सवसामान्य जनतेची सुरक्षा, आरोग्य व सुखसोयी यांवर परिणाम करणाऱ्या बाबींच्या संबंधात त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्याच्या तरतुदीद्वारे बाधित असेल/

१२. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार रस्ता, पाणी व इतर विद्यमान सुविधा यांच्या न्यायहक्कां / नियमांअन्वये विहित करण्यात आलेल्या कामाव्यतिरिक्त उक्त भाडेपट्ट्याअन्वये कोणत्याही प्रकारे खनिकम किंवा इतर कामे करणार

१३. या अधिलेखाद्वारे मंजूर केलेल्या स्वातंत्र्याचा व अधिकारांचा वापर करून पट्टेदाराच्या किंवा सक्षम व्यक्तीचे किंवा मालमत्तेचे जे नुकसान, हानी होईल किंवा त्यासाठी जो अडथळा निर्माण होईल त्या सर्वांची वाजवी पूता व भरपाई पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार करील /

, हानी झाल्याच्या किंवा अडथळा आल्याच्या संबंधात कोणत्याही व्यक्तीने किंवा व्यक्तींनी जे वाद, यांपासून व त्यानुसार राज्य शासनाला हमी देईल/

19. (1948) 3 अन्वये विनिर्दिष्ट करण्यात येणारे पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक यांना पट्टेदार उक्त जमिनीमध्ये आढळून आला, रत्न किंवा पदाथ भारत सरकारला उपलब्ध करून देतील.
20. पट्टेदाराच्या किंवा पट्टेदाराच्या मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली कोणतीही जमीन पट्टेदाराच्या नव्हती असे नंतर आढळून आल्यास त्याबद्दलच्या नुकसानभरपाई मिळण्यासंबंधीच्या पट्टेदाराच्या किंवा पट्टेदारांच्या कोणत्याही दाव्यापासून राज्य शासन मुक्त.
21. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार किंवा त्याचा किंवा त्यांचे हस्तांतरिती किंवा अभिहस्तांकिती हे इमारत उभारण्यासंबंधी असलेल्या त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यांच्या तरतुदांचे उल्लंघन करून किंवा खाणपट्ट्या अधिकारक्षेत्रात स्थित आहे त्या अधिकारक्षेत्रातील कोणत्याही कायद्याखालील अशा आदेशांद्वारे देण्यात आलेल्या कोणत्याही आदेशांचे उल्लंघन करून कोणतीही इमारत उभारणार नाही/
22. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे, क्ष
23. पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे या कागद त्र

भाग-सात

पद्धतशीर आणि शास्त्रोक्त खाणकाम

1. (1) प्रत्येक पूर्वक्षण लायसन किंवा खाणपट्टाधारक हा ज्याकरिता असे लायसन किंवा भाडेपट्टा मंजूर करण्यात आलेला आहे अशा क्षेत्रातील गौणखनिजांचे पूर्वक्षण, प्रक्र, पर्यावरणाचे संरक्षण आणि प्रदूषण नियंत्रण
2. (1) जेथे जमिनीचा वरचा थर अस्तित्वात असतो आणि त्याचे गौणखनिजांकरिता पूर्वक्षण किंवा खाणकाम यांसाठी खोदकाम करावयाचे असते तेथे तो स्वतंत्रपणे काढून टाकण्यात यावा.
- (2) अशारीतीने काढून टाकण्यात आलेल्या जमिनीच्या वरच्या, पूर्वक्षण किंवा खाणकाम करणे यांकरिता आवश्यक नसलेली जमीन पूर्ववत करण्याकरिता व तिचे पुनर्वसन करण्याकरिता आणि मातीचे बाह्य करण्याकरिता वापर करण्यात येईल.
- (3) जेथे जमिनीच्या वरच्या थराचा एकाचवेळी वापर करता येत नसेल तेथे त्या मातीतील मृत होवू नयेत आणि ते जवळपासच्या क्षेत्रात पसरू नयेत याकडे लक्ष ठेवून ती भविष्यकालीन वापराकरिता स्वतंत्रपणे साठवून ठेवण्यात येईल.
3. जास्तीचे वापरण्यायोग्य नसलेले खडक इत्यादी:-
- (1) गौणखनिजांचे पूर्वक्षण किंवा खाणकाम करताना निमाणे झालेले जास्तीचे, वापरण्यायोग्य नसलेले खडक आणि अविवेक य गौणखनिज राखून ठेवलेल्या जमिनीवर योग्यरीतीने ढिगोर रचून तयार केलेल्या स्वतंत्रपणे साठवून ठेवण्यात येतील.
- (2) ज्यामुळे आजूबाजूच्या जमिनीचा पोत बिघडू शकेल किंवा जलप्रवाहात गाळ साचू शकेल अशी धोकादायक ठरणाऱ्या मोठ्या प्र, प्र, क्ष
- (3) जेव्हा जेव्हा शक्य असेल तेव्हा तेव्हा असे वापरण्याजोगे नसलेले खडक किंवा जास्तीचे किंवा इतर टाकून दिलेले खडक गौण खनिज प्राप्त करण्यासाठी जास्तीत जास्त खोलवर खोदलेली खाण ती बुजवून त्या जमिनीचा शक्यतोवर मूळ वापरासाठी किंवा इच्छित पर्यायी वापरासाठी उपयोग व्हावा याकरिता ती बुजविण्याकरिता वापरण्यात यावेत आणि जेथे पुन्हा जमीन पूर्ववत करणे यांची योग्यप्रकारे मजगी घालण्यात येईल आणि वनस्पती किंवा अन्यथा लागवड अन्यथा ती समतल करण्यात येईल.

4. () : प्र :-

प्रत पूर्वक्षण लायसन किंवा खाणपट्टा, पूर्वक्षण किंवा खाणकाम यामुळे बाधित झालेल्या जमिनीचे टप्पाटप्प्याने :र, :प्रापण आणि पुनर्वसन सुरू करील आणि हे काम पूर्वक्षण किंवा खाणकाम अशा प्रकारे पूर्ण होण्यापूर्वी व सोडून प

() :र , :प्र :-

जेथे छोट्या आकाराच्या खाणी मोठ्या संख्येने असतात त्यांचे समूहांतगत काम चालवले जाते,

ख स्वख ख ण . खाणकाम केलेल्या क्षेत्राच्या पुनःर :प्र

क्र , गौणखनिजांच्या संपूर्ण समूहांतगत सोडून दिलेल्या क्षेत्रांत टप्पाटप्प्याने हाती घेऊन संयुक्तपणे

ण . निगम निकायाकडून पर्यावरणीय मान्यता प्राप्त करून घेण्यात यावी किंवा तदनुसार प्रादेशिक पर्यावरणीय

। (प्र) आणि प्रादेशिक पर्यावरणी व्यवस्थापन योजना (प्र २) यांची संकल्पना तयार करण्यात यावी.

5. हवा प्रदूषणाच्या संबंधातील सावधगिरी:-

क्ष , खाणकाम किंवा प्रक्रिया काय आणि तदनुषंगिक काय चालू असताना धूळ, :

किंवा धूर यामुळे होणाऱ्या हवा प्रदूषणावर नियंत्रण ठेवण्यात येईल आणि हे प्रदूषण त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही

। = = विनिर्दिष्ट केलेल्या अनुज्ञेय मर्यादेत ठेवण्यात येईल.

6. : द :-

प्रत्येक पूर्वक्षेपण लायसन्धारक किंवा खाणपट्टा धारक, , कायशाळा किंवा प्रक्रिया संयंत्र यातून विषारी

क्ष : द र र र णि वापरयोग्य जमीनात सोडण्यास प्रतिबंध द्यावा म्हणून किंवा त्याचे प्रमाण किमान राहावे म्हणून सवतोपरी सावधगिरी बाळगील. :सूत्राव या संबंधात घालून देण्यात आलेल्या मानकांशी

र

7. स्वनी प्रदूषणासंबंधात सावधगिरी:- गौण खनिजांच्या पूर्वक्षेपण, णकाम आणि प्रक्रिया काय यातून आवाज पूर्वक्षेपण लायसन् धारक किंवा खाणपट्टेदार यांच्याकडून प्रारंभीच कमी ठेवण्यात येईल किंवा तो नियंत्रणात ठेवण्यात येईल. र

आवाज अनुज्ञेय मर्यादेत ठेवता येईल.

8. ज्ञ । :- 48,49 50 त निर्दिष्ट केलेल्या सर्व प्रदूषण घडवून आणणाऱ्या

र , विषारी पदार्थ आणि स्वनी याबाबतची मानके व अनुज्ञेय मर्यादा या वेळोवेळी संबद्ध दजाच्या तरतुदाखाली संबंधित प्राधिकाऱ्यांद्वारे अधिसूचित करण्यात आल्याप्रमाणेच असतील.

9. विशिष्ट वनस्पती जातीचे :र :-

(1) प्रत्येक पूर्वक्षेपण लायसन्धारक किंवा खाणपट्टा धारक हा पूर्वक्षेपण लायसन् किंवा खाणपट्टा यांखालील क्षेत्राच्या जवळपास जे क्षेत्र येते त्या क्षेत्रातील वनस्पती जातीला मान नुकसान पोहोचेल अशारीतीने पूर्वक्षेपण किंवा यथास्थिती खाणकाम काय.-

() कोणतेही पूर्वक्षेपण किंवा खाणकाम इत्या र ह डांच्या संख्येच्या दुप्पट संख्येने त्याच क्षेत्रात किंवा प्र , किंवा एमओईएफ चे प्रादेशिक कार्यालय किंवा प्राधिकृत अधिकारी यांद्वारे निवडण्यात आलेल्या कोणत्याही इतर क्षेत्रात लागवड करण्याकरिता त्वरित उपाययोजना करणे.

() ट्ट्य र । इ र , र झाडे राज्य वन विभाग किंवा राज्य शासनाकडून नियुक्त करण्यात येईल अशा कोणत्याही इतर प्राधिकरणाकडे सुपुद कर .

() पूर्वक्षेपण आणि खाणकाम यामुळे नष्ट झालेल्या इतर विशिष्ट वनस्पती जातीची शक्य तितक्या मर्यादेपयत पुन्हा लागवड

भाग- आठ

राज्य शासनाच्या प्रसंविदा

र	1) द स्वामित्वधन प्रदान करणारे आणि यात समाविष्ट असलेल्या प्रसंविदा व करारनामे यांचे पालन करणारे व पार पाडणारे पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार यांना पट्टेदारांच्या किंवा पट्टेदारांच्यावतीने पालन करण्यासाठी पार पाडावयासाठी याद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या का ट्ट्य ण , राज्य शासन किंवा त्याअन्वये योग्यरीतीने दावा करणारी कोणतीही व्यक्ती यांच्याकडून किंवा यांद्वारे कोणत्याही बेकायदेशीर व्यत्ययाशिवाय धारण करण्याचा अधिकार र
---	---

<p>त्र र क्ष च</p> <p>१</p> <p>२</p>	<p>2) च 4 च्या तरतुदीनुसार पट्टेदार कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार यांच्या प्रस्तावित कार्यातून उदभवू शकेल असे कोणतेही उक्त जमिनीच्या पृष्ठभागाची कवा कोणत्याही भागाची नुकसान कवा हानी यांकरिता नुकसानभरपाई पट्टेदाराने कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांनी वहिवाटदारास देऊ केली असेल आणि उक्त वहिवाटदाराने राज्य शासनाकडे राखून ठेवलेला आणि या अधिलेखांद्वारे पट्टेदारास कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांना भाडेपट्ट्या व 1 प , पट्टेदार कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार सदर बाब राज्य शासनाला / तील आणि शासनाकडे त्यांनी नुकसानभरपाई म्हणून देऊ केलेली रक्कम ठेव म्हणून ठेवतील आणि राज्य शासनाची अशी खात्री पटली असेल , प त व र योग्य आहे कवा राज्य शासनाची तशी खात्री पटली नसेल आणि पट्टेदाराने राज्य शासनाला रास्त व योग्य वाटेल अशी आणखी रक्कम ठेव म्हणून ठेवली असेल तर, राज्य शासन जमिनीच्या वहिवाटदाराला पट्टेदारास कवा क्ष धिक पट्टेदारांस सदर जमिनीवर प्रवेश करू देण्याबाबत आणि या भाडेपट्ट्या च प्र आवश्यक असेल असे काय करण्याकरिता मुभा देण्याबाबत आदेश देईल. च निर्धारण करताना राज्य शासनाला भूमिसंपादन अधिनियम, 1894 च र .</p>
	<p>3) जर पट्टेदाराची कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांनी याद्वारे मंजूर करण्यात आलेला कालावधी समाप्त झाल्यावर -----वर्षांच्या कालावधीकरिता याद्वारे भाडेपट्ट्या ने दिलेली जागा कवा त्यापैकी कोणत्याही णपट्टा घेण्याची इच्छा असेल तर ते अशा प्रकारे इच्छु त नमूद केलेला कालावधी समाप्त होण्यापूर्वी कमाल 90 दिवस अगोदर उक्त नियमांच्या नियम 19 च केल्यानुसार एक अजाद्वारे सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे सादर करतील आणि अशा अजाद्वारे रुपये 500 ट्ट्या च्या नूतनीकरणाकरिता प्राप्त झालेला अज हा, ट्ट्या कालावधी समाप्त होण्यापूर्वी सक्षम प्राधिकाऱ्याद्वारे निकालात काढला जाईल. ट्ट्या समाप्त होण्यापूर्वी अज निकालात काढण्यात आला नाही तर, ट्ट्या = च करिता कवा अजदारास नकाराबाबत कळवण्यात येईल अशा दिनांकापर्यंत, कालावधी अगोदरचा असेल तेथवर वाढवण्यात आला आहे असे मानण्यात येईल. इ द ठेवण्यात आलेले भाडे व स्वामित्वधन प्रदान करणे पुढे चालू ठेवील आणि पूर्वी म्हटल्याप्रमाणे वाढविण्या आल्याचे मानण्यात आलेल्या कालावधीत यात समाविष्ट असलेल्या आणि पट्टेदार कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार यांच्या वतीने असलेल्या अनेक प्रसंविदा आणि करारनामे यांचे पालन करील व ते पार पाडील. इ , सक्षम प्राधिकाऱ्याची खात्री होण्याच्या अधीन, पट्टेदाराचा विकल्प घेऊन मूळ खाणपट्ट्या च कालावधीपेक्षा अधिक नसेल एवढ्या कालावधीकरिता नूतनीकरणयोग्य असेल सक्षम प्राधिकारी, र : त्र झाल्यावर पट्टेदार कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार यांच्या खर्चाने त 1 त , च राज्य शासनाला त्याचा प्रतिलेख निष्पादित केल्यावर आणि वितरित केल्यावर, पट्टेदाराला कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांना याद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या कालावधीच्या समाप्तीची पुढील दिवशी, त व नियमांनुसार असेल त्याप्रमाणे नूतनीकरण करण्याकरिता विद्यमान प्रसंविदेचा समावेश करून, र त 1 , प्र च व , व इ, इ ला कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांना निष्पादित करून देईल व वितरित करील.</p>
	<p>4) पट्टेदाराला कवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांना, खाणपट्टा निश्चित करणे कवा सक्षम प्राधिकाऱ्यास सहा महिन्यांपेक्षा कमी नसेल इतक्या कालावधीची लेखी नोटीस देऊन खाणपट्टा क्षेत्राचा 1 कोणतेही भाग प्रत्यापत करण्याचे कवा सोडून देण्याचे स्वातंत्र्य असेल आणि अशा नोटीशीचा कालावधी समाप्त त , ट्ट्या च्या कारणामुळे कवा प्रत्यापत केलेला भाग कवा केलेले भाग यांमुळे देय असलेल्या सव रकमा प्रदान करण्यात आल्या , संपूर्ण क्षेत्र कवा प्रत्यापत केलेला भाग कवा यथास्थिती च ट्ट्या प इ रांची कवा एकापेक्षा अधिक</p>

२. लोहमाग आणि इतर बांधकामे उभारणी आणि उभारण्यात आलेल्या असतील अशा सव सुखसोयीच्या लाभासाठी काढून घेईल किंवा दूर करील.

६. जर उक्त कालावधी समाप्त झाल्यावर किंवा उक्त कालावधी ठरविल्यावर सहा कॅलंडर महिन्यांनंतर किंवा या अनुसूचीच्या भाग नऊच्या खंड ४ मध्ये समाविष्ट असलेल्या तरतुदीअन्वये पट्टेदाराकडून, व जमिनीचा कोणताही भाग किंवा कोणतेही भाग यांचे प्रत्यपण परिणामकारक ठरते त्या जमिनीत किंवा जमिनीवर किंवा त्याच्या प्रत्योपत करण्यात आलेल्या भागात किंवा यथास्थिती कोणतीही , व , लोहमाग आणि इतर उभारणी किंवा सोयी किंवा पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार यांना त्याने किंवा त्यांनी प्रत्योपत केलेल्या नसतील अशा उक्त जमिनीच्या टट्यान्वये त्याच्या किंवा त्यांच्या ताब्यात असलेल्या कोणत्याही इतर जमिनीत त्याच्या किंवा त्यांच्या कायांशी संबंधात आवश्यक नसेल अशी इतर मालमत्ता जर सदर पट्टे किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार यांनी, राज्य शासनाद्वारे त्याला किंवा त्यांना सदर मालमत्ता काढून टाकण्याची , एका महिन्याच्या आत काढून टाकल्या नाहीत तर, शासनाची मालमत्ता झाल्याचे मानण्यात येईल आणि त्यासंबंधात पट्टेदाराला किंवा पट्टेदारांनी कोणतीही नुकसानभरपाई न देता किंवा स्पष्टीकरण न देता राज्य शासनाला योग्य वाटेल अशारीतीने त्याची विक्री केली जाईल किंवा विव्हेवाट लावली जाईल.

७. खांद्वारे पट्टेदाराला किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांना देणे आवश्यक असलेली प्रत्येक , अशा नाटिसा स्वीकारण्याच्या प्रयोजनाकरिता पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार हे नियुक्त करतील अशा उक्त जमिनीवर राहणाऱ्या व्यक्तीला, , पट्टेदाराला आणि एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांना करण्यात आलेली नसली तरीसुद्धा , पट्टेदाराला आणि एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांच्या टट्यात अभिलिखित करण्यात आलेल्या पट्टेदारांच्या किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारांच्या पत्त्यावर किंवा पट्टेदार किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदार राज्य शासनाला नोटिसा प्राप्त होण्याकरिता /कळवतील अशा त्याच्या/त्यांच्या भारत देशातील इतर पत्त्यांवर, डाकेने पाठवण्यात येईल आणि पट्टेदारावर किंवा एकापेक्षा अधिक पट्टेदारां नोटीशीची प्रत्येक बजावणी ही योग्य आणि विधिग्राह्य असल्याचे मानण्यात येईल आणि त्याबाबत /त्यांच्याकडून हरकत घेण्यात येणार नाही किंवा आह्वान देण्यात येणार नाही.

८. , १९९८ याच्या प्रकरण दोन मध्ये समाविष्ट असलेल्या खाणकाम भाडेपट्टा मंजूरीशी संबंधित तरतुदीच्या अधीन खाणकाम भाडेपट्टा ()

महाराष्ट्राच्या राज्यपाल यांच्याकरिता आणि यांच्यावतीने
 श्रं().....पदनाम यांनी खालील व्यक्तींच्या समक्ष व
 रु र

- 1).....
- 2).....

- 1) हु ल
 श्रं/श्रं
 समक्ष स्वाक्षरी रु र

- 2) हु ल श्रं
 1).....
 2).....
 3)..... यांनी खालील व्यक्तींच्या समक्ष स्वाक्षरित करून स्वाधीन

- 1).....
- 2).....

- 3) हु ल
 सबश्री
 (1).....
 (2).....
 (3).....
 यांनी खालील व्यक्तींच्या समक्ष स्वाक्षरित करून स्वाधीन केले.
 (1).....
 (2).....

- 4) श्रं ().....
 ।

नमुना - च

[नियम ३४ पहा]

खाण/दगडखाण सुरु करण्याची सुचना

- 1) () खोदून काढण्यात आलेल्या :
() खोदून काढण्यात आलेल्या इतर खनिजाचे नाव/ , त :
- 2) / :
- 3) / रु ण :
- 4) ज्या प्राधिकरणाकडून खाणकाम योजनेस मंजुरी मिळाली त्या प्राधिकरणाचा पत्र क्र :
(प्राधिकरण विनिर्दिष्ट करावे)
- 5) इ / त :
- 6) :
) क्षेत्र :
) संयुक्त क्षेत्र :
) खाजगी क्षेत्र :
(व क्षेत्र , प्रत्येक कंपनीच्या भागाची टक्केवारी विनिर्दिष्ट)
- 7) जर पट्टेदार हा कंपनी किंवा भागीदारी संस्था किंवा सहकारी संस्था असेल तर, प्रभारी संचालकाचे नाव आणि पत्ता व नादणीकृत कार्यालयाचा पत्ता दशवावा:
- 8) / इ
(इ)
) इ :

)
) क्षेत्र : व
9) इ र :
() क्र :
() क्ष / क्र :
() : / :
त : उ :
() । : :
() त र : :
() श्र / :
10) पूर्वाच्या मालकाचे नांव त असल्यास आणि भाडेपट्टा सोडल्याचा दिनांक:
11) :
) ततः
) व :
12) :
) ततः
) ' :
()

) व :

) ।:

: :

13) व्यवस्थापका :

) त्त:

) व :

: :

:

:

: /

/ /

नमुना - छ
[नियम ३५ (२) पहा]

/ / / / प्रत्यापत करणे यासंबंधातील नोटीस .

- 1) () त प्र :
() त / ,
त
- 2) / :
- 3) इ / त :
- 4) / दृष्ट्य () :
() र :
() - - - -
() दृष्ट्य क्षेत्र- व
- 5) / :
() क्र :
() क्षी क्र :
() - / - त - उ -
() । - -
() त र - -
() श्र ।
- 6) त :
- 7) त :
() त
()
- 8) कोणत्या दिनांकापर्यंत खाणकाम प्रक्रिया बंद करावयाची आहेत किवा खाण प्रत्यापत करावयाची आहे तो दिनांक :
- 9) / / प्रती :
(श इ)
:
खाचक प्रक्रिया व
र
त (। र) (। र)
(त)
- 10) जर खाणकाम हे नैसर्गिक आपत्तीमुळे सोडून दिले असेल किवा कोणतेही वैधानिक प्र / = / =
न खाणकाम प्रक्रिया बंद करण्यासाठी आदेश देण्यात आला असेल/ प प्र
त :
- 11) क्षेत्र क्ष
() द () द () व
- 12) द / द रु त :
- 13) त ख :
रु : स्त्रिया :

():

त्र

:

:

:

:

:

/

/

/

र

:

:- (1) ज क्षेत्र प / प्रत । प प्रस्तावित त ,

र 11, 12 13 प .

(2) / प्रत्यापत करणे याच्या संरक्षणाकरिता अभिप्रेत असलेल्या उपाययोजना आणि त्यासाठी व पर्यावरणासाठी असलेले दृष्टिकोन यांसह, ही नोटीस सादर करण्याच्या वेळेपर्यंत दगड खाणीत झालेले काम अचूक दशवून 1:1000 (१ समी = १० मीटर) या पेक्षा कमी नसलेल्या प्रमाणात खाणपट्टा क्षेत्रांचे नकाशे/ प .

नमुना- ज

[नियम ३६ पहा]

(दगडखाणीचे/खाणीचे खोदकाम तात्पुरते थांबवण्याची नोटीस)

खाणीचा/दगडखाणीचा संकेतांक

1) () ल प्र :
() ल / ल :

2) / तत :

3) ल / तत :

4) ल :
) ल :
)
) ल क्षेत्र..... व

5) :
() क्र :
() क्ष । क्र:
() - /
ल - उ -
() । - -
() ल र - -
() श्र ।

6) तत :

7) ल तत/ क्ष त्र :

8) ल :
:
द :

पजन्यवृष्टी :

:
:
प्रक्र । :

(। ए) :

(ल)

9) प्रक्र ल :

10) प्रक्र ल करणाऱ्याचा संभाव्य दिनांक :

:
:
:
:
/ /
/द र .

नमुना - झ

[नियम ३७ पहा]

(दगडखाण/खाणकाम पुन्हा सुरू करण्यासंबंधातील सुचना)

/

1) () ल प्र :
 () ल / ल :

2) / :

3) ह / त :

4) / ट्य (व) :
 () ह :
 ()
 () ट्य क्षेत्र..... व

5) /
 () क्र :
 () क्षी क्र :
 () - -
 ल - उ -
 () । - -
 () ल र - -
 () श्र । -

6) त :

7) त त :

8) व -

() प ,

() प ,

----- :

9) न रू प :

:

:

: / /

/र र

नमुना-अ
(नियम ३९ पहा)
दगडखाणभाडे पट्ट्याकरिता अजाची नोंदवही

- 1) क्र : _____
- 2) दि : _____
- 3) प्र = स ज्या दिवशी अज प्राप्त झाला तो दिनांक : _____
- 4) पूण पत्ता (दूरध्वनी क्रमांक, व क्र - पत्त्यासह स्थानिक तसेच कायमचा पत्ता) _____
- 5) दि : _____
- 6) अज केलेल्या क्षेत्राचा :
..... /
.....
क्र / क्र / क्र क्षेत्र.....(हेक्टरमध्ये)
(टट्य विभागाचे क्षेत्र असल्यास त्याबाबतची माहिती)
7) क्र दि ।
8) उ / उ प :
9) उ = / = / जागेचे तपासणी करण्याचे काम सोपवण्यात आले आहे तो अधिकारी/ :
10) उ /जागेच्या तपासणीचा अहवाल प्राप्त झाला तो :
11) र क्र :
12) :
(/ प , मंजूर केलेल्या क्षेत्राचा तपशील)

क्ष = .

नमुना-ट
(नियम ४१ पहा)
मंजूर खाणपट्ट्याची नोंदवही

- 1) क्र :
- 2) इ :
- 3) पट्टेदाराच्या रहिवासाचा त्त :- (दूरध्वनी क्रमांक, व क्र - पत्ता यांसह कायमचा व स्थानिक पत्ता)
- 4) टट्ट्या च्या मान्यतेचा क्रमांक व :
- 5) इ ए त :
- 6) टट्ट्या खाली मंजूर केलेल्या क्षेत्राचा :
(1) /(2)(3) त
(4) क्र / क्र ./ क्र / क्षेत्र : (हेक्टरमध्ये)
- 7) ज । इ ए / :-
- 8) रीचा क्रमांक व दिनांक यासह दगाडखाण भाडेपट्ट्या । :
- 9) क्ष । :
- 10) इ ज :
()()
11) (1) व (2) र त
- 12) टट्ट्या ज ए :
()()
.....
- 13) प्रक्रिया प्रारंभ केल्याचा दिनांक :
- 14) निश्चित केलेल्या भूपृष्ठ भाड्याची रक्कम आणि रक्कम निश्चित केल्याचा दिनांक :
- 15) टट्ट्या च्या हस्तांतरणाच्या अभिहस्तांकनाचा क्रमांक व दिनांक, त र / र :
- 16) प्रत्योपत केलेल्या/ इ त इ र । :
- 17) :मंजुरीसाठी क्षेत्र ज्या दिनांकापासून उपलब्ध आहे तो दिनांक :-
- 18) क्ष ठेवीचा परतावा पट्टेदाराच्या स्वाक्षरीसह क्रमांक आणि दिनांक
- 19) :

सक्षम अधिकाऱ्याची स्वाक्षरी.

नमुना - ठ

(नियम ४६ (चार) पहा)

३० जून/३० सप्टेंबर/३१ डिसेंबर/३१ मार्च रोजी समाप्त होणाऱ्या स्वामित्वधनाच्या अधिदानाचे त्रैमासिक विवरण

(प्रत्येक वर्षाच्या १ ऑगस्ट/१ नोव्हेंबर/१ फेब्रुवारी/१ मे रोजी सादर करावयाचे)

- 1) ☐ त :
- 2) ☐ :
() / क
() . क्र / . क्र
() टटय क्षेत्र हेक्टरमध्ये
() / त :-
- 3) ☐ :
- 4) टटय च :
- 5) टटय च ह टटय :
- 6) च प्र त -
- 7) त -
- 8) (र 6 7)-
- 9) च त च :
- 10) च क्र -
- 11) त प्र च रु :
- 12) वर्षाच्या त :
- 13) र त :
- 14) विकलेल्या मालातील देय असलेले एकूण स्वामित्वधन :
() 31/12/20 पूर्वाची नियत शिल्लक रुपये....
() व रु....
() व क्र.....
() त
- 15) प्रदान केलेले रिवत रु..... द्व क्र.....
- 16) त :
- 17) :
- 18) नियुक्त केलेल्या कामगारांची संख्या :

पट्टेदाराची/एजंटची स्वाक्षरी

नमुना- ड

[नियम ४६ (पंधरा) आणि ६६ (१५) पहा]

.....महिन्यासाठी घेतलेल्या सामग्रीच्या एकूण परिमाणाचे मासिक विवरण

[प्रत्येक महिन्याच्या दिनांक १० पर्यंत (१) भूशास्त्र आणि खनिकम संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, नागपूर (२) सक्षम प्राधिकारी यांना सादर करावयाचे]१) ☐ त :२) ☐ :

() / .डक्यू

() . क्र.

() त

() इ क्षेत्र :

() :

() इ इ

(i) महिन्याच्या अखेरची त (अ /)

(ii) = त (अ /)

(iii) (अ /)

(iv) = क्र (अ /)

(v) = इ त (अ /)

(vi)

३) नियुक्त केलेल्या कामगारांची सरासरी संख्या :-

() इ

() क्र इ / इ इ :

४) महिनाभरात नियुक्त केलेल्या कामगारांची संख्या :

५) = :

६) प्र /स्वामित्वधन :

()..... करिता प्रदान केलेले भाडे रु.....

क्र

()..... करिता स्वामित्वधन रु.....

क्र

पट्टेदाराची/एजंटची

स्वाक्षरी.

नमुना -ढ

[नियम ४६ (पंधरा)पहा]

मागील वर्षात सामग्रीच्या एकूण परिमाणाचे वार्षिक विवरण आणि त्याचेया वर्षाकरिता मूल्य.

[प्रत्येक वर्षाच्या १५ जानेवारी पर्यंत (एक) भूशास्त्र आणि खनिकम संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, नागपूर (दोन) जिल्हाधिकारी..... यांना सादर करावयाचे]

- 1) ☐ त :
- 2) ☐ :
 () / :-
 () . क्र / . क्र :-
 () हे क्षेत्र हेक्टरमध्ये :
 () / त :-
- 3) ☐ :
- 4) ☐ न :
- 5) ☐ न हे ☐ :
- 6) वर्षाच्या सुरुवातीची शिल्लक - ☐ ख
- 7) ☐ त - ☐ ख
- 8) (र 6 7) - ☐ ख
- 9) वर्ष भारतातील उत्पादनाचा एकूण खच :-
- 10) ☐ क्र :-
- 11) विक्री केलेल्या सामग्रीची ☐ :
- 12) वर्षाच्या ☐ त :
- 13) र त :
- 14) वर्षभरात विक्री केलेल्या सामग्रीच्या क्रमावरील एकूण देय स्वामित्वधन:
 () 31/12/20.... त रु.....
 () प्र व रु..... क्र.....
 () प्र व रु..... क्र.....
 () त
- 15) क्र द्व प्र रु.....
- 16) जेथे काम पूर्ण करण्यात आले आहे किंवा चालू आहे त्या ठिकाणचा :
- 17) :
- 18) ☐ नियुक्त केलेल्या कामगारांची सरासरी संख्या :

पट्टेदाराची/एजंटची
स्वाक्षरी

नमुना- ण[नियम ४६ (सव्वीस) आणि ६६ (१४) पहा]पारगमन पास

क्र : :

1) इ । / :

2) /

त :

3) इ / - / :

4) इ । / = :

5) = प्राधिका-याचे नांव व आदेश क्रमांक :

6) / क्र :

7) ग्रं उ त व व :

8) इ / ग्रं त :

9) :

10) त प्र :

11) त :

12) प्र / :

पट्टेदाराची/लायसनधारकाची/अधिकृत

एजंटची सही

नमुना - त
[नियम ६१ (१) पहा]
खाण परवान्यासाठी अज

रु. 20/- मतीचे कोट फी मुद्रांक चिकटवावा

प्र ,

क्ष ()

:

1) / १ , २ () , 2013 = ,
/ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

2) त रु (क्ष)
क्र..... द प

3) () त (स्थानिक तसेच कायमचा पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक/ व क्र - त
प) :

() १

(त्र क्ष प्र) व्यक्ती/ / /
स ।

() ,----

() एखादी व्यक्ती असेल तर त्याचे राष्ट्रीयत्व :-

() , । , नादणी क्रमांक आणि दिनांक यांसह कंपनीच्या सव सदस्यांचे पत्र :-

() त , संचालकाचे राष्ट्रीयत्व, द स द

व :-

() स । त , भागीदारी संस्थेच्या सव भागीदारांचे किंवा संघाच्या सदस्यांचे राष्ट्रीयत्व:-

() द । व्यवसायाचे स्वरू :

() अजदार ज्याचे खाणकाम करू इच्छतात ते गौण खनिज किंवा

:-

() ज्या प्रयोजनांसाठी उत्खनन करू त , प्र :-

(' ' ।)

() ज क्षेत्र :-

() क्षेत्र (व र) :-

सवक्षेप/ / क्र :-

(. . क्र) :-

त :-

() उपयोजित क्षेत्राचा तपशील देणारा आणि ज्या संबंधात खाणकाम भाडेपट्टा आवश्यक आहे अशी जागा, सीमारेषा आणि क्षेत्र तितक्या अचूकतेने दर्शविणारा दोन प्रतीत असलेला नकाशा किंवा आराखडा (

क्षेत्र र क्ष क्र प .)

() ज्याकरिता परवाना आवश्यक आहे ते परिमाण (व्र /)

() संबंधित जमीन मालकांच्या संमतिपत्रांचा तपशील :-

(संबंधित जमीन मालकांची एक यादी द्यावयाची आहे आणि प्रत्येकाच्या नावासमोर संमतीपत्र मिळाले किंवा मिळाले नाही हे विविदष्ट करावयाचे आहे.)

() उपयोजित क्षेत्राशी संबंधित असलेल्या हक्कांच्या अभिलेखातील संबंधित उताऱ्यांच्या प्रमाणित सत्यप्रती :-

() प र :-

/ र द , / र त प्र

असलेल्या खनिजांच्या परिमाणावर निर्धारित करण्यात येईल त्यानुसार कोणताही इतर तपशील सादर करण्यास त्या / .

इ /आमच्याकडे मागणी करण्यात येईल असे कोणतेही भाडे किंवा उपकर आणि कोणतेही इतर खनिज देय रक्कम आगाऊ प्रदान प / र = .

:

:

().

:- अजदाराने आपल्या अधिकृत प्रतिनिधीद्वारे सही केली असेल तर, र ' र र ' प्र र प्र

प

(63)

1

1) क्र :

2) 1 :

3) प्रापक अधिकाऱ्याला अज प्राप्त झाल्याचा :

4) त्त :

(र त्त)

5) त्त 1 :

6) अज ज्या क्षेत्रासंबंधात करण्यात आला आहे त्या क्षेत्राचा :

- - त्त -

क्र / क्ष क्र / क्र /क्षेत्र हेक्टरमध्ये

(त्त)

7) 1 क्र..... द्व प्र रु

8) / च क्ष ज :

9) च क्ष व / :

10) / च क्ष ज्या दिनांकास तयार करण्यात आला तो दिनांक :

11) आदेशाचा क्रमांक व दिनांक यांसह अज अंतिमतः :

12) :

(/ ण , जर मंजूर करण्यात आले असेल तर मंजूर केलेल्या क्षेत्राचा तपशील)

क्ष = र क्ष .

(63)

1 1

1) 1 :

2) प्रापक अधिकाऱ्या ज अज प्राप्त झा :

3) त्त (र)

4) 1 ण केत्याचा दिनांक :

5) ज त क्षेत्र :

क्र -
- त -

1 प्र

() रु () क्र ()
क्र /

6) :

() / ण

() मंजूर झाला असल्यास क्षेत्राचा तपशील :-

(71 (2) ())

ब्रेट / ए

प्र ,

क्ष

/ १ , ए त () , 2013 =

आणि विक्री करण्यासाठी विक्रेत्याचे लायसन मला/आम्हाला मंजूर करण्यात यावे/

क्र / रु 250 इतकी फी प्रदान करण्यात आली असून

क्र

.....

आवश्यक तपशील पुढे देण्यात आला आहे :-

1. त, दूरध्वनी क्र., व क्र., - त :

2. वि / / / री ?

3. :-

() द्य व्यक्ती , त ए त :-

() , कंपनीच्या नादणीच्या ठिकाणासह कंपनीच्या सव सदस्यांचे राष्ट्रीयत्व :-

() , संचालकाचे राष्ट्रीयत्व, च द र च

त व :-

() री

संस्थेच्या सव भागीदारांचे किंवा संघाच्या सव सदस्यांचे राष्ट्रीयत्व :-

4. विक्री करावयाच्या गौणखनिजाचे नांव :

5. षभरात करावयाच्या ठय () :

6. राच्या स्थानाचा (र उ क्षेत्र त आगार स्थित आहे त्या क्षेत्राचा पत्ता, क्र त) :

7. पूर्वाच्या विक्रेत्याच्या लायसनचा तपशील :

8.

/ १ द , / १ २ ए

येईल त्यानुसार सुरक्षा ठेव इत्यादीसह इत

ए

:

:

[71 (3) ()]

विन्यायाचे लायसन मंजूर करणे किंवा त्याचे नु

विन्यायासाठी प्रदोशत करणे यांकरिता विन्यायाचे लायसन श्री.
 /गौणखनिजांच्या मालसाठ्याची विक्री करणे आणि मालसाठा विक्रीकरिता प्रदोश

1) / :

2) प :

() :-

3) 1 र :

● 20..... 20..... या वित्तीय वर्षाकरिता अंमलात

* यापूर्वीच मंजूर करण्यात आलेली आणि 31 '20..... 31 '20.....

र 1

1) जनतेकरिता खुल्या असलेल्या ठिकाणी एखाद्या भागात ठळक जागी हे लायसन दशविण्यात येईल.

2) र , 1987 यांच्या तरतुदीचे आणि या संबंधात सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या सर्व आदेशांचे

3) विन्यायाचे लेखे मिळवण्याकरिता आणि गौणखनिजांच्या/गौणखनिजांच्या मालसाठ्याची पडताळणी करण्याकरिता सर्व सुविधा देईल
 क्ष = किंवा सक्षम अधिकाऱ्याने याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या अशा कोणत्याही व्यक्तीला त्याच्या ताब्यातील
 आवश्यक असेल त्याप्रमाणे कोणतीही माहिती संपूर्णपणे आणि अचूकपणे सादर करील.

4) र , त्याच्याकडून विक्रीकरिता देण्यात आलेल्या गौणखनिजांच्या/ र यादी ही त्या ठिकाणाच्या भागातील

क्ष प्र = व

क्ष प्र =

(74)

र क्र

प्रेत :

क्र :

:

ज	क्र	स्व क्र	प्र
1	2	3	4

-

(74)

विनियमने ठेवावयाची साठा नांदवही

प्रत :

क्र :

:

	प्र त			क्र	त	प्र त दृ क्ष
1	2	3	4	5	6	7

(75)

सादर करावयाचे लेखांचे विवरणपत्र

पत्र क्र :

क्र :

:

:

प्र त			।	क्र	क्र	।	त	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

:

:

विषये त्याची सही.

[78]

()

क पास पुस्तक क्र. / क्र.

- 1) प्र त्त :
(ड / त्र)
- 2) प्र त्त :
- 3) :
- 4) (/) :
- 5) क करणयात येणाऱ्या
हू :
6) प :
- 7) () प्र :
() ि क्र :
- 8) त्त :

) प्र

)

निगमित करणाऱ्या प्राधिकाऱ्याची

तपासणी प्राधिकाऱ्याची सही आणि पदनाम.

:- (1) प .

(2) पुस्तक लिहून पूण झाल्यावर, प्र र , प्र =

(3) वाहन चालक वाहतूक करताना वाहतूक पासच्या दोन प्रती स्वतः

[83]
()
(प्र)

प्र ,
त / व

- 1) द व / भागीदारी संस्था कवा कंपनी याचे नाव आणि पत्ता :
- 2) व्यवक्ती/भागीदारी संस्था कवा कंपनी यांचा व्यवसाय :
- 3) फ्री आणि ज्याच्याविरुद्ध अपील करण्यात आले आहे त्या सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या आदेशाचा दिनांक (प्र) :-
- 4) ज्याकरिता अपील करण्यात आले आहे ते खनिज कवा ती खनिजे :
- 5) संबंधात अपील करण्यात आले आहे त्या क्षेत्राचा तपशील :-

- त क्र.क्षेत्र व १ क्षेत्र
- 6) त :
 - 7) सक्षम प्राधिकाऱ्याने काढलेल्या आदेशाचा दिनांक :
 - 8) :

REVENUE AND FORESTS DEPARTMENT
World Trade Centre, Cuffe Parde, Mumbai 400 005.
Dated the 18th July 2013.

NOTIFICATION

MINES AND MINERALS (DEVELOPMENT AND REGULATION) ACT, 1957.

No. Gaukhani-10/0812/C.R. 613/kh.--In exercise of powers conferred by section 15 of the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957 (67 of 1957) and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules, for regulating the extraction of Minor Minerals namely:-

CHAPTER-I

GENERAL

1. *Short title and commencement.*- (1) These rules may be called the Maharashtra Minor Mineral Extraction (Development and Regulation) Rules, 2013.

(2) These rules shall come into effect from the date as may be specified by the Government in the Official Gazette.

2. *Definitions*-In these rules, unless the context requires otherwise,

- (a) 'Act' means the Mines and Minerals (Regulations and Development) Act, 1957 (67 of 1957);
- (b) "Appellate Authority" means the Government or any authority vested with such powers under these rules or any other authority empowered by the Government to perform such functions;
- (c) "Assessee" means a person or a lessee holding a mining lease or a short term permit and includes any other person who has excavated, removed or used or is excavating, removing, processing or using minor mineral or minerals;
- (d) "Assessing Authority" means Collector or Additional Collector or Sub Divisional Officer or Tahsildar or District Mining Officer or Executive Engineer;
- (e) "Assessment Year" means the period beginning from the first day of April and ending on the thirty first day of March of the following year;
- (f) "Brick earth" means earth used for making bricks, Kavelus and earthen pots and shall include all types of earth used for construction of dams, buildings, canals, roads, rail embankments and other identical purposes;
- (g) "Building stone" means any rock or mineral which is used as building or construction material and includes such Minerals as specified in the Schedule appended to the Act;
- (h) "Competent Authority" means,-
- (i) for the purpose of Chapter IV of these rules,-
 - (a) in the case of quarries situated on the lands owned by the Public Works Department

and Water Resources Department of Government, the Executive Engineer of the concerned Division in case of the permits upto a maximum of 25,000 brass for the use of Departmental work only;

(b) the Tahsildar, where minor minerals are to be extracted and removed from any land within the limits of their respective jurisdiction in quantities not exceeding 500 brass;

(c) Sub-Divisional Officer of Revenue Department, where minor minerals are to be extracted and removed from any land within the limits of their respective jurisdiction in quantities not exceeding 2000 brass;

(d) the Collector or Additional Collector of the District where minor minerals are to be extracted and removed from any land within that district, in quantities not exceeding 25000 Brass;

(ii) For the purpose of auction of minor mineral, Competent Officer means the Collector or Additional Collector; and

(iii) any other officer appointed by the Government by notification in the Official Gazette;

(i) "Directorate" means the Directorate of Geology and Mining, in the State of Maharashtra.

(j) "dead rent" means the minimum guaranteed amount of royalty per year payable as per rules of agreement under a mining lease;

(k) "Excavation" means digging and or collecting of minor minerals from any land or nala or river or creek;

(l) "Forms" means forms appended to these rules;

(m) "Government" means the Government of Maharashtra;

(n) "Minor Minerals" means the minor minerals declared from time to time by the Central Government by notification in the *Official Gazette* under the Act;

(o) "Royalty" means the charge payable to the Government in respect of the ore or mineral excavated, removed or utilised from any land;

(p) "section" means a section of the Act;

(q) "specified minor mineral" means limestone, limeshell, bentonite, fuller's earth or such other mineral as may be specified by the Central Government in the *Official Gazette*, from time to time, and the threshold value of the minor mineral specified by notification issued by Indian Bureau of Mines;

(r) "quarry lease" means a lease to mine, quarry, bore, dig, search for, win, work and transport or carry away any minor mineral specified therein;

(s) "quarry license or lease" means a license granted under these rules wherein a licensee is required to pay fixed annual license fee exclusive or inclusive of royalty, as the case may be;

(t) "quarry permit" means a permit granted under Chapter-IV of these rules to extract and

remove any minor mineral in specified quantities and specified time;

(u) the words and expressions used in these rules but not defined hereinabove shall have the same meanings as respectively assigned to them under the Act.

CHAPTER – II

PROCEDURE FOR GRANT OF QUARRY LEASE

3. Prospecting to precede mining operation . -(a) No lease shall be granted by the State Government unless it is satisfied that there is evidence to show that the area for which the lease is applied for has been prospected earlier for minor minerals or the existence of minor minerals therein has been established otherwise.

(b) No mining lease shall be granted unless the District Mining Officer confirms the existence of minor mineral in the applied area. Mining lease shall be granted directly if the District Mining Officer reports that there is no need for prospecting for minor mineral in the area in question.

4. Period for which prospecting license may be granted or renewed.- The period for which a prospecting license may be granted shall not exceed two years.

5. Scheme of prospecting.- (1) Every holder of a prospecting license for minor mineral shall submit to the State Government or any person authorised in this behalf by the Government within a period of sixty days from the date of execution of the prospecting license a scheme of prospecting indicating the manner in which he proposes to carry out the prospecting operation in the area covered by the license and the scheme shall incorporate the following, namely:-

- (a) Particulars of the area;
- (b) The scale of the plan and the area of geological mapping;
- (c) The number of pits, trenches, and bore holes which he proposes to put in the area and the locations thereof;
- (d) The particulars of the machinery to be used;
- (e) The details of exploratory mining to be undertaken;
- (f) The number of samples proposed to be drawn and tested;
- (g) Baseline information of prevailing environmental conditions before the beginning of the prospecting operations;
- (h) Any other matter relevant for the preparation of a scheme of prospecting, as directed by the State Government or any person so authorised, from time to time by a general or special order.

(2) The prospecting scheme under sub-rule (1) shall be prepared by a recognised person or a geologist or a mining engineer employed under the rule.

6. Modification of scheme of prospecting.- (1) A prospecting scheme prepared and submitted

under rule 5 may be modified at any time on geological considerations by the holder of a prospecting license during continuance of the prospecting license.

(2) Any modification carried out under sub-rule (1) shall be intimated to the Government or any person authorised in this behalf by the Government, by the holder of a prospecting license within a period of fifteen days.

7. Prospecting operations to be carried out in accordance with scheme of prospecting.

Every holder of a prospecting license for minor mineral shall carry out the prospecting operations in accordance with the scheme of prospecting submitted under rule 5 or with such modifications, if any, as intimated under rule 6 or as directed by the Government or any Officer authorised by the Government in this behalf.

8. Report of prospecting operations .- (1) Every holder of a prospecting license for minor mineral specified or ornamental stones or non-specified mineral shall submit to the Government or any Officer authorized in this behalf by the Government an annual report for the previous year in **Form- A** so as to reach them by the 30th April every year:

Provided that, a report in Form-A shall be submitted within a period of three months after the completion or abandonment of the prospecting operations or the expiry of the prospecting license, whichever is earlier.

(2) The Officer authorised in this behalf by the Government shall forward a copy of the Annual Report in **Form-A**, received under sub-rule (1) to the Director of Geology and Mining within a period of thirty days from the date of such receipt.

9. Mode of granting quarry lease.-(1) Subject to the provisions of these rules, mineral concessions for quarry lease may be granted by the Competent Authority either on receipt of application or by way of public auction.

(2) A quarry lease may be granted for quarry operation on the conditions of payment of lease money including royalty, dead rent, surface rent, water rates payable to Government and the lessee shall have the right of quarry and disposing the extracted minor minerals.

10. Restriction on grant of quarry lease .-(1) Except with the prior approval of the Government, no quarry lease shall be granted to any person other than an Indian national as defined in the Explanation to sub-section (1) of section 5 of the Act.

(2) Except with the prior approval of the Directorate, no quarry lease shall be granted in respect of any specified minor mineral.

(3) Except with the prior approval of the Government no quarry lease shall be granted in respect of land notified by the Government as reserved for public utility or for any other special purposes like areas of historical, geological and archeological interest.

(4) No quarry lease shall be granted in the areas under the jurisdiction of the local bodies such as *Gram Sabha*, municipality or corporation or any metropolitan authority as the case may be

without prior approval of such local bodies. However, if the approval is not received within the period of forty five days, the approval shall be deemed to have been granted for the purpose of grant of lease. However, if the concerned *Gram Sabha* does not give permission for quarry operations then the Sub-Divisional Officer of the area shall arrange the *Gram Sabha* and after hearing the *Gram Sabha* the Sub-Divisional Officer can take the decision on merit.

(5) No quarry lease shall be granted in the areas where it is necessary in the interest of the regulation of mines and minerals development, preservation of natural environment, control of floods, prevention of pollution or to avoid danger to public health or communication or ensure safety of building, monument or other structures or for such other purposes. If necessary, the opinion of the concerned authority may be sought for by the Competent Authority.

(6) No quarry lease shall be granted in the areas if Competent Authority is of the opinion that it is necessary or expedient so to do for securing or maintain proper sanitation or public health or the orderly development of any area or for any like purposes.

(7) No commercial quarry lease shall be granted in eco-sensitive zone of notified under the Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986) within notified area around wildlife Sanctuaries and National Parks.

11. Application of quarry lease.- (1) Every application for quarry lease in respect of any land shall be made to the Competent Officer in **Form-B**. Every such application shall be affixed with a court-fee stamp of rupees twenty.

(2) Every such application shall be accompanied by a challan of rupees five hundred as the application fee and also by a Solvency Certificate of the applicant issued from a revenue officer not below the rank of Tahsildar.

(3) Every application for renewal of quarry lease shall be made to the Competent Officer in **Form-C** at least sixty days prior to expiry of the original period of quarry lease. Such application shall be accompanied with a challan of rupees five hundred as an application fee and Solvency Certificate of the applicant issued from a revenue officer not below the rank of Tahsildar.

(4) The area for which quarry lease is applied shall be a contiguous one.

(5) Every application for grant or renewal of quarry lease shall be in addition to the documents mentioned above shall be accompanied with,

(a) Mining dues clearances certificate.

(b) Record of rights of the area applied for.

(c) A map showing the location of the area.

(d) Approved Mining plan and progressive mine closure plan for the area in case of renewal.

(e) Solvency Certificate of the applicant issued from a revenue officer not below the rank of Tahsildar.

(f) Environment Clearance Certificate issued from the appropriate authority in case of renewal, if environment clearance period expires for the period requested for extraction.

12. Incomplete application.-The application without the required documents as mentioned in rule 11, shall be treated as incomplete and shall not be considered for granting lease. The applicant shall be informed to complete the application within a period of six months from the date of letter of intent for a grant of quarry lease. In case of non-compliance on the part of applicant in the stipulated period, the application will be treated as refused and the fees shall be forfeited. In such case, the date of receipt of complete application shall be treated as the date of receipt of application for deciding the application.

13. Acknowledgement of application.-(1) Where an application for grant or renewal of quarry lease is submitted personally, its receipt shall be acknowledged by the Competent Officer.

(2) Where such application is received by registered post, its receipt shall be acknowledged on the same day.

(3) In any other case the receipt of such application shall be acknowledged within a period of three days of the receipt.

(4) The receipt of every such application shall be acknowledged in **Form-D**.

14. Grant of quarry lease, execution and registration thereof.-(1) On receipt of an application under rule 11, the Competent Officer on making such inquiries as he deems fit, may, by order, sanction the quarry lease or renew of quarry lease wholly or partially or refuse to sanction it.

(2) If two or more applications are received for the same area, the applicant whose application was received earlier shall have the preferential right for grant of the quarry lease over an applicant whose application is received later :

Provided that, while deciding any such application, the Competent Officer may take into consideration the matters specified below and grant the quarry lease to any such person whom he may deem fit,-

- (a) whether he has undertaken prospecting operations or has certificate of District Mining Officer regarding existence of minor mineral presence in the area,
- (b) whether he has any special knowledge or experience in mining operation or in Geology,
- (c) the financial resources of the applicant,
- (d) the nature and quality of technical staff employed or to be employed by the applicant,
- (e) such other matter as may be specified by the Government by an order from time to time.

(3) Where a quarry lease is granted under sub-rule(1), a lease Deed shall be executed in **Form-E** within sixty days from the date of the order of granting the lease, and if no such lease Deed is

executed within the aforesaid period, the Competent Officer may revoke the order of such grant of lease:

Provided that, where the Competent Officer is satisfied that the applicant is not responsible for the delay in the execution of the lease Deed, he may permit the execution of lease Deed after the expiry of the aforesaid period of sixty days.

(4) The lease Deed shall be registered with the concerned Registrar of Stamp Duties.

15. Disposal of application for quarry lease.-(1) The application for quarry lease shall be disposed of within a period of ninety days from the date of receipt of complete application for grant of lease.

(2) The application for renewal of quarry lease shall be disposed of within a period of sixty days from the date of receipt of complete application for renewal of lease.

(3) If an application for renewal of quarry lease has been made within the prescribed period but is not disposed of before the date of expiry of the period, the lease shall be deemed to have been extended by a further period of three months or till such date on which the applicant is informed about the refusal to grant the renewal of the lease, whichever is earlier.

16. Refund of application fee.- If the Competent Officer refuses to grant the quarry lease applied for or if the applicant refuses to accept the lease on account of any special condition imposed therein under rule 46, the fee shall be treated as processing fee and will not be refunded:

Provided that, if the applicant refuses to accept the lease for reasons other than those referred to above, withdraws the application or fails to furnish the requisite information or to execute a lease deed in accordance with the provision of sub-rule (3) of rule 14, the application fee shall not be refunded.

17. Intimation of refusal etc. to be given.- When an application for a quarry lease is refused by the Competent Officer or is granted for less area than for which it was applied for, he shall communicate the reasons therefor in writing to the applicant for such refusal or reduction of area.

18. Period for which lease may be granted or renewed.-(1) The period for which a quarry lease may be granted shall be of five years without approval of the Government and ten years with the prior approval of the Government:

Provided that, the maximum period for which any such lease may be granted shall not be more than twenty years.

(2) A lease may be renewed at the option of the lessee for a period not exceeding the duration of the original lease.

(3) Notwithstanding anything contained in sub-rule (2), if the Government is of the opinion that in the interest of development of minor minerals, it is necessary to do so, it may, for reasons to be recorded in writing, authorise the renewal of a lease for a further period or periods not exceeding five years in each case.

19. Minimum and maximum area for grant of a quarry lease.-The minimum area that may be granted under a quarry lease shall not be less than,—

- (a) one hectare, in respect of small deposits (not fragmented portions of larger ones), shallow in nature, isolated and not exceeding more than 200 meters in strike length. These deposits are small by virtue of either origin or mode of emplacement or dislocation due to geological disturbances. Small deposits shall also include float deposits (transported) formed due to mechanical weathering and deposition, alluvial or alluvial buried or otherwise, which generally have peculiar configuration;
- (b) two hectares in respect of beach sands or placers (Beach sands or placers are mono or multi mineral concentrations) including the dunes occurring on and off the coastal shore line. These deposits are the products of ebb and flow of tides, waves and inshore current, and at places semi-consolidated to consolidate in nature:

Provided that, in case of renewal of mining lease, the restrictions of minimum area for grant of mining lease shall not be applicable:

Provided further that, the Government, if satisfied on the basis of proposed production level, geological or topographical conditions, may, for reasons to be recorded in writing, grant quarry lease not exceeding fifty hectare:

Provided also that, the Government may, after recording reasons in writing, grant quarry lease of the area less than minimum area mentioned above in case of artisan and traditional workers.

20. Mining plan as a pre-requisite to the grant of quarry lease.- No lease shall be granted or renewed by the Government unless there is a mining plan duly approved by the Government or any person authorised in this behalf by it for the development of the minor minerals deposit in the area concerned.

21. Mining plan to be prepared by a recognised qualified person.- No mining plan shall be approved unless it is prepared by a qualified person recognised in this behalf by the Government or any person authorised by the Government or by a recognised person under rule 22B of the Mineral Concession Rules, 1960.

22. Grant of recognition by Government.-(1) Any person possessing the qualifications and experience required under sub-rule (2) of rule 22B of Mineral Concession Rules 1960, may apply for such recognition to the Competent Officer designated by the Government for this purpose.

(2) The Competent Officer after making such enquiry as it deems fit, may grant or refuse to grant recognition. Where recognition is refused the Competent Officer shall record the reasons in writing and communicate the same to the applicant.

(3) A recognition shall be granted for an initial period of five years and may be renewed for further periods not exceeding five years at a time:

Provided that, the Competent Officer may refuse to renew recognition for reasons to be

recorded in writing after giving an opportunity of being heard to the person concerned.

23. Approval and submission of Mining Plan.- On receipt of the application for grant of mining lease for undertaking mining operations for minor minerals, the Government shall take decision to grant precise area for the said purpose and communicate such decision to the applicant and on receipt of the communication from the Government of the precise area to be granted, the applicant shall submit a mining plan within a period of three months from the date on which such communication is received or such further period as may be allowed by the Government for the approval. The said mining plan shall incorporate,-

- (i) (a) the map of the precise area showing the nature and extent of the minor minerals body ;
- (b) spot or spots where the excavation to be done in the first five years plan period and its extent ;
- (c) a detailed cross-section and detailed plan of spots of excavation based on prospecting data gathered by the applicant ;
- (d) a tentative scheme of mining for the second five years plan period of the lease;
- (ii) details of the geology and lithology of the precise area including minor mineral reserves in the area;
- (iii) the extent of manual mining or mining by use of machinery and mechanical devices on the precise area;
- (iv) the map of the precise area showing natural water courses, limits of reserved and other forest areas and density of trees, if any, assessment of impact of mining activity on forest land surface and environment including air and water pollution; details of scheme for restoration of the area by a forestations, land reclamation, use of pollution control devices and of such other measures under Mine Closure Plan – Progressive and Final Mine Closure Plan;
- (v) annual program and plan for excavation on the precise area from (year to year) for five years;
- (vi) as per provisions of Notification of Ministry of Environment and Forest dated the 14th September 2006 prior Environment Clearance will be required depending upon the mining lease area.
- (vii) any other matter which the Government may require the applicant to provide in the mining plan.

MINING OPERATIONS

24. Mining Plan as a pre-requisite to the commencement of mining operations.-(1) No person shall commence mining operations for minor minerals in any area except in accordance with a mining plan approved under these rules.

- (2) The Government or any person authorised in this behalf by the Government, may

require the holder of a lease to make such modifications in the mining plan referred to in sub-rule (1) or impose such conditions as it considers necessary by an order in writing if such modifications or imposition of conditions are considered necessary in the light of the experience of operation of mining plan or in view of the change in the technological development.

(3) A holder of a lease, desirous of seeking modifications in the approved mining plan as are considered expedient, in the interest of safe and scientific mining, conservation of minor minerals and for the protection of environment, shall apply to the Government or any person authorised in this behalf by the Government setting forth the intended modifications and explaining the reasons for the same.

(4) The Government or any person authorised in this behalf by the Government may approve the modifications under sub-rule (3) or approve with such alterations as it may consider expedient.

25. Mine Closure Plan.— Every mine shall have Mine Closure Plan which shall be of two types, —

- (i) Progressive Mine Closure Plan; and
- (ii) Final Mine Closure Plan.

26. Submission of Progressive Mine Closure Plan.—(1) The lessee, agent, manager or mining engineer shall, in case of fresh grant or renewal of mining lease, submit a Progressive Mine Closure Plan as a component of Mining Plan to the officer authorised by the Government in this behalf.

(2) The lessee, agent, manager or mining engineer shall, in case of existing mining lease submit a Progressive Mine Closure Plan to the officer authorised by the Government in this behalf, for approval within a period of one year from the date of commencement of these rules.

(3) The lessee, agent, manager or mining engineer shall review the progressive mine closure plan every five years from the date of its approval in case of existing mine or from the date of opening of the mine in case of fresh grant or from the date of renewal of mining lease, as the case may be, and shall submit to the officer authorised by the Government in this behalf, for its approval.

(4) The officer authorized by the Government in this behalf, shall convey his approval or refusal of the Progressive Mine Closure Plan within a period of ninety days of the date of its receipt.

(5) If approval or refusal of the Progressive Mine Closure Plan is not conveyed to the owner, agent, manager or mining engineer of the mining lease within the period as specified in sub-rule (4), the Progressive Mine Closure Plan shall be deemed to have been provisionally approved, and such approval shall be subject to the final decision whenever communicated.

27. Submission of Final Mine Closure Plan.—(1) The lessee, agent, manager or mining engineer shall submit a final mine closure plan to the officer authorised by the Government in this behalf, for the approval one year prior to the proposed closure of the mine.

(2) The officer authorised by the Government in this behalf, shall convey his approval or refusal of the final Mine Closure Plan within a period of ninety days of the date of its receipt to the owner, agent, manager or mining engineer.

(3) If approval or refusal of the final Mine Closure Plan is not conveyed to the owner, agent, manager or mining engineer of the mining lease within the period as specified in sub-rule (2), the final Mine Closure Plan shall be deemed to have been provisionally approved and such approval shall be subject to final decision whenever communicated.

28. Modification of Mine Closure Plan.-(1) The holder of a mining lease desirous of seeking modifications in the approved Mine Closure Plan, shall submit to the officer authorised by the Government in this behalf, for approval setting forth the intended modifications and explaining the reasons for such modifications.

(2) The officer authorised by the Government in this behalf, may approve the modifications as submitted under sub-rule (1) or approve with such alterations as he may consider expedient.

29. Responsibility of holder of quarry lease.-(1) The lessee, agent, manager or mining engineer shall have the responsibility to ensure that the protective measures contained in the Mine Closure Plan referred to in this rule including reclamation and rehabilitation work have been carried out in accordance with the approved Mine Closure Plan or with such modifications as approved by the officer authorised by the Government in this behalf under this rule.

(2) The lessee, agent, manager or mining engineer shall submit to the officer authorised by the Government in this behalf, a yearly report before the 1st July of every year setting forth the extent of protective and rehabilitative works carried out as envisaged in the approved Mine Closure Plan, and if there is any deviation, reasons thereof.

30. Financial assurance.-(1) Financial assurance has to be furnished by every leaseholder. The amount of financial assurance shall be rupees fifty thousand per hectare of the mining lease area put to use for mining and allied activities. However, the minimum amount of financial assurance to be furnished in any of the forms referred to in sub-rule (2) shall be rupees one lakh:

Provided that, a leaseholder shall be required to enhance the amount of financial assurance with the increase in the area of mining and allied activities:

Provided further that, where a leaseholder undertakes reclamation and rehabilitation measures as part of the progressive closure of mine, the amount so spent shall be reckoned as sum of the financial assurance already spent by the leaseholder and the total amount of financial assurance, to be furnished by the lessee, shall be reduced to that extent.

(2) The financial assurance shall be submitted in one of the following forms to the officer authorised by the Government in this behalf, or any amendment to it :

(a) Letter of Credit from any Scheduled Bank;

(b) Performance or surety bond;

- (c) Trust Fund build up through annual contributions from the revenue generated by mine and based on expected amount sum required for abandonment of mine; or
- (d) any other form of security or any other guarantees acceptable to the officer.

(3) The lessee shall submit the financial assurance to the officer authorised by the Government in this behalf, before executing the mining lease Deeds. In case of an existing mining lease, the lessee shall submit the financial assurance along with the Progressive Mine Closure Plan.

(4) Release of financial assurance shall be effective upon the notice given by the lessee for the satisfactory compliance of the provisions contained in the Mine Closure Plan and certified by the officer authorised by the Government in this behalf.

(5) If the officer authorised by the Government in this behalf, has reasonable grounds for believing that the protective, reclamation and rehabilitation measures as envisaged in the approved Mine Closure Plan in respect of which financial assurance was given has not been or will not be carried out in accordance with the Mine Closure Plan, either fully or partially, the officer authorised by the Government in this behalf, shall give the lessee a written notice of his intention to issue the orders for forfeiting the sum assured at least thirty days prior to the date of the order to be issued.

(6) Within thirty days of the receipt of notice referred to in sub-rule (5), if no satisfactory reply has been received in writing from the lessee, the officer authorised by the Government in this behalf, shall pass an order for forfeiting the surety amount and a copy of such order shall be endorsed to the Government.

(7) Upon the issuance of order by the officer authorised by the Government in this behalf, the Government may realize any letter of credit or bond or any other surety, guarantee provided or obtained as financial assurance for the purpose of performance of protective, reclamation, rehabilitation measures and shall carry out those measures, or appoint an agent to do so.

31. Mining Plan to be submitted by existing lessee.-(1) Where mining operations for minor minerals have been undertaken before the commencement of these rules without an approved Mining Plan, the holder of such lease shall submit a mining plan within a period of one year from the date of commencement of these rules, to the Government or any person authorised in this behalf by the Government for its approval.

(2) If a holder of a lease has not been able to submit the Mining Plan within the specified time for reasons beyond his control, he may apply for extension of time giving reasons to the Government or any person authorised in this behalf by the Government.

(3) The Government or any person authorised in this behalf by the Government on receiving an application made under sub-rule (2) above, may, on being satisfied, extend the period for submission of the Mining Plan for a period which may not exceed two years.

(4) The Government or any person authorised in this behalf by the Government may approve

the Mining Plan submitted by the lessee under sub-rule (1) or any required modifications to be carried out in the Mining Plan and the lessee shall carry out such modifications and resubmit the modified mining plan for approval of the Government or the person so authorized, as the case may be.

(5) The Government or any person authorised in this behalf by the Government shall, within a period of ninety days from the date of receipt of the Mining Plan or the modified plan convey its or his approval or disapproval to the applicant and in case of disapproval it or he shall also convey the reasons for disapproving the said Mining Plan or the modified Mining Plan.

(6) If no decision is conveyed within the period stipulated under sub-rule (5), the Mining Plan or the modified Mining Plan, as the case may be, shall be deemed to have been provisionally approved and such approval shall be subject to the final decision whenever communicated.

(7) The Mining Plan submitted under sub-rule (1) shall be prepared by a recognised qualified person.

32. Review of Mining Plan.-(1) Every Mining Plan duly approved under these rules shall be valid for the entire duration of the lease.

(2) The lessee, agent, mining engineer or manager of every mine or quarry shall review the Mining Plan as prescribed under sub-rule (1) and submit a scheme of mining for the next five years of the lease to the Government or any person authorised in this behalf by the Government for approval.

(3) The scheme of mining shall be submitted to the Government or any person authorised in this behalf by the Government at least one hundred twenty days before the expiry of the five years period for which it was approved on the last occasion.

(4) The Government or any person authorised in this behalf by the Government shall convey its or his approval or refusal to the scheme of mining within ninety days of the date of its receipt.

(5) If approval or refusal of the scheme of mining is not conveyed to the holder of the lease within the stipulated period, the scheme of mining shall be deemed to have been provisionally approved and such approval shall be subject to final decision whenever communicated.

(6) The provisions of rule 31 shall apply to the scheme of mining in the same way as they are applicable to the mining plan.

(7) Every scheme of mining submitted under sub-rule (2) shall be prepared by a recognized qualified person or a person under rule 21.

33. Mining operations to be in accordance with Mining Plan.-(1) Every holder of a lease shall carry out mining operations for minor minerals in accordance with the Mining Plan with such conditions as may have been specified under sub-rule (2) of rule 24 or with such modifications, if any, as permitted under sub-rule (3) of rule 24 or the mining plan or the scheme approved under rule 23 or 31 or 32, as the case may be.

(2) If the mining operations are not carried out in accordance with the Mining Plan as referred to under sub-rule (1), the Government or any person authorised in this behalf by the Government may order suspension of all or any of the mining operations and permit continuance of only such operations as may be necessary to restore the conditions in the quarry as envisaged under the said Mining Plan.

34. Notice for opening of a mine and intimation of existence of a mine.- The owner, agent, mining engineer or manager of every minor mineral quarry shall send to the Government or any person authorised in this behalf by the Government an intimation in **Form-F** of the opening of a mine so as to reach them within fifteen days of such opening or of the existence of a mine at the time of the commencement of these rules within ninety days from such commencement, as the case may be.

35. Abandonment or surrender of quarry.-(1) The lessee, agent, mining engineer or manager of every minor mineral quarry shall not abandon or surrender a minor mineral quarry or a part of such quarry during the subsistence of the lease except with prior permission in writing of the Government or any person authorised in this behalf by the Government.

(2) Notice for abandonment or surrender of a minor mineral quarry or a part thereof shall be given in **Form-G** and shall be accompanied by plans and sections on a scale of not less than 1 cm=10 meters showing accurately the work done in such quarry upto the date of submission of the notice.

(3) The Government or any person authorised in this behalf by the Government may by an order in writing prohibit abandonment or refuse surrender or allow the abandonment or surrender of a minor mineral quarry or a part thereof with such conditions as he may specify in the order.

(4) Where an abandonment of a minor mineral quarry or part thereof takes place as a result of the occurrence of a natural calamity beyond the control of the owner, agent, mining engineer or manager of a such quarry, or the lease is terminated in compliance of any order or directions issued by any statutory authority established under any law for the time being in force or any tribunal or a court, an intimation shall be sent to the Government or any person authorised in this behalf by the Government within a period of twenty-four hours of such abandonment or termination and the notice of abandonment as provided in sub-rule (2) shall be submitted to the Government or any person authorised in this behalf by the Government within a period of fifteen days of such abandonment or termination.

36. Notice of temporary discontinuance of work in quarry.-The lessee, agent, mining engineer or manager of every minor mineral quarry shall send to the Government or any person authorised in this behalf by the Government a notice in **Form-H** when the work in such quarry is discontinued for a period exceeding sixty days so as to reach them within seventy-five days from the date of such temporary discontinuance.

37. Intimation of reopening of a quarry.- The lessee, agent, mining engineer or manager of every minor mineral quarry shall send to the Government or any person authorised in this behalf by the Government an intimation in **Form-I** of reopening of such quarry after temporary discontinuance so as to reach them within fifteen days from the date of such reopening.

38. *Prospecting and mining operations.*-The prospecting and mining operations shall be carried out in such a manner so as to ensure systematic development and conservation of minor mineral deposits and protection of environment.

39. *Register of application.*-A register of application for quarry lease shall be maintained by the Competent Officer in **Form-J**.

40. *Demarcation of area lease.*- Where a quarry lease is granted by a Competent Authority arrangement shall be made by the Competent Officer at the expense of the lessee for the demarcation of the area granted under the lease, before executing the lease Deed.

41. *Register of quarry lease granted.*- A register of quarry lease granted shall be maintained by the Competent Officer in

Form-K.

42. *Registers to be kept open for inspection.*- The registers maintained by the Competent Officer under rules 39 and 41 shall be open to inspection by any person on payment of a fee of rupees twenty-five for the first hour and rupees ten for every subsequent hour or part thereof.

43. *Boundaries below surface.*- The boundaries of the area covered by a quarry lease shall run vertically downwards below the surface towards the center of the Earth.

44. *Payment of royalty, dead rent etc..*- When the quarry lease is renewed, royalty, dead rent, surface rent and other dues with lessee thereon shall be charged at the rates in force, from time to time.

45. *Transfer of quarry lease.*- (1) Except with previous consent in writing of the Competent Officer, the lessee shall not,-

(a) assign, sub-let, mortgage or in any other manner, transfer, the quarry lease or any right, title or interest therein, or

(b) enter into, or make any arrangement, contract or understanding whereby the lessee may be financed to a substantial extent or may be substantially controlled by, any person or body of persons other than the lessee.

(2) The lessee may, with the previous consent in writing of the Competent Officer, transfer his lease or any right title or interest therein, to any person on payment of a fee of rupees ten thousand to the Government:

Provided that, if the lease was granted with the approval of the Director (as in the case of

specific mineral) it shall not be transferred unless approval of the Director is obtained.

Provided further that, no lease or permit granted to a co-operative labour society, in pursuance of a direction made under rule shall be transferred except to another such society.

(3) Where the lease is transferred, the transferor shall furnish to the transferee with the original or certified copies of all plans or abandoned working in the areas covered by the lease and also the original lease deed.

(4) The Competent Officer shall not give his written consent for transfer of any quarry lease unless the lessee has furnished a properly sworn in affidavit along-with his application for transfer of quarry lease specifying therein the amount that he has already taken or propose to take as consideration from the transferee:

Provided that, the amount of consideration taken or proposed to be taken shall include only such sum spent by the lessee (Transferor) in obtaining the quarry lease and for conducting all quarry operations over the lease area.

(5) The Competent Officer may by order in writing determine any transferred lease at any time, if the lessee has, in the opinion of the Competent Officer, committed a breach of any of the provision of these rules:

Provided that, no such order shall be made without giving the lessee a reasonable opportunity of showing cause against making such an order.

(6) The Competent Officer may, in the interest of mineral development and with reasons to be recorded in writing, permit amalgamation of two or more adjoining leases held by a lessee:

Provided that, the period of amalgamated leases shall be co-terminus with the lease whose period will expire first.

CHAPTER- III

TERMS AND CONDITIONS OF QUARRY EASE

46. Every quarry lease shall be subjected to conditions.- (i) The lessee shall pay royalty on minor minerals removed from the leased area at the rates specified by the Government, from time to time, on the date of the grant of the lease:

Provided that, such rates may be revised only once in every three years.

(ii) The royalty shall be paid by the lessee quarterly for the quarters ending March, June, September and December and shall be payable within fifteen days after completion of every quarter.

(iii) For the purpose of computation of royalty dues, the lessee shall compute the said dues on the basis of self assessment and make the payment in the treasury accordingly. It shall also be

binding on the lessee to make payment of the difference of royalty after final assessment demand from the Competent Officer:

Provided that, the Competent Officer, without prejudice to the provision contained in rules, shall charge simple interest at the rate of fifteen percent per annum, on the delayed payment of royalty and other mining dues from the sixtieth day of the expiry of the date fixed by the Government for payment of such royalty and other mining dues until payment of such royalty and other mining dues is made.

(iv) The lessee shall submit to the Competent Officer and the Director, a quarterly return in **Form-L** for the periods ending on the 30th June, 30th September, 31st December and 31st March in respect of payment of royalty.

(v) The lessee shall also pay for every calendar year of the lease such yearly dead rent as specified by the Government, from time to time, and if the lessees permitted the working of more than one minerals in the same area, shall pay such separate dead rent in respect of each mineral as may be fixed by the Government, from time to time:

Provided that, the dead rent may be revised once in every three years:

Provided further that, the lessee shall be liable to pay the dead rent or royalty whichever is more, but not both, in respect of each minor mineral:

Provided also that, the dead rent shall not be payable for the first three month following the execution of lease.

(vi) The lessee shall also pay for every calendar year, surface rent and cess equal to non-agricultural assessment for the area for which working permission has been granted to him. Period to be calculated prospectively from the date of execution of lease as well as for the lease area for which no working permission has been granted.

(vii) Unless the Competent Officer for sufficient cause permits otherwise, the lessee shall commence quarry operations within three months from the date of execution of the lease and shall transfer, carry them in a proper, skillful and workman like manner so as to ensure the safety of labourers, conservation of minerals etc.:

Provided that, if the Government is of the opinion that it is expedient so to do in the interest of regulation of mines and minerals development, preservation of pollution or to avoid danger to public health or communication or ensure safety of building, monuments or other structure or for such other purpose, as the Government may deem fit, to terminate permanently any quarry lease, after issuing due notice of thirty days to the lessee, terminate or determine such quarry lease in respect of any land:

Provided further that, the Government may after the premature termination of quarry lease, grant quarry lease in favour of another eligible person or such Government company or corporation owned or controlled by Government as it may think fit.

(viii) Before lessee commences quarry operation, the lessee shall, in consultation with the Competent Officer and at his own expense, demarcate the leased area through the Deputy Superintendent of Land Records and erect and maintain in good condition prominent boundary marks and pillars, necessary to indicate the area leased to him and shall at all time maintain and keep such boundary marks and pillars in good conditions. The lessee shall also keep proper maintenance of any road, power transmission line, tramway, railway, Ariel ropeway, pipeline etc. passing through his lease hold area. He shall also make proper passage for water used for quarry purposes. He shall keep such maintenance in case of any type of land (either Government land or private land) under his lease hold area.

(ix) The lessee shall take adequate steps to ensure that,-

(a) height and width of benches in opencast quarries are properly maintained to facilitate easy removal of mineral and the muck.

In case of quarry in alluvium or soil or murum or gravel clay or debris or any such loose or soft formation the faces of the quarry shall be sloped at an angle of safety not exceeding forty-five degree (45°) from the horizontal so also the faces of the quarry shall be worked by the lessee in such a way so as to form benches and the height of every such bench shall not exceed one and half meters (1.5 meters with the breadth thereof not less than the height).

In case of hard-rock formations the faces of quarry shall be sloped at an angle of not more than sixty degrees (60°) from the horizontal and the quarry face shall be in bench pattern. The height of any bench shall not exceed six meters and the breadth thereof shall not be less than the height;

(b) The working faces are always kept clean; and

(c) The minor minerals won are stacked in suitable dimension and each stack is numbered.

(x) If any minor mineral not specified in the lease is at any time discovered in the lease area, the lessee shall without delay report the discovery to the Competent Officer and also to the Director and shall not undertake any quarry operation in respect of such minor mineral or dispose of such minor mineral without obtaining a separate lease therefor. If the lessee fails to apply for such lease within three months from the date of the discovery of mineral, the Competent Officer may grant a lease in respect of such minor mineral to any other person.

(xi) The lessee shall arrange for a proper sanitation of the area leased to him.

(xii) The lessee shall abide by all such reasonable instructions or direction as may from time to time be issued by the Government or the Director, regarding the conservation and development of minor minerals.

(xiii) The lessee shall abide by the provision of any law in force relating to the working of

mines and matters affecting safety, health and convenience of his employees, of the public visiting the site and shall respect all existing rights of way, water and other easements vesting in any other person.

(xiv) The lessee shall not carry on or allow to be carried on any quarry operations at any point within a distance of fifty meters, if no blasting is involved, and two hundred meters, if blasting is involved,-

(a) from the boundary of any railway line, unless a written permission of the railway authority concerned is obtained in that behalf;

(b) from the boundary of any reservoir, canal, road, river, *nallah*, irrigation works or public works or buildings, unless a written permission of concerned authority of the Government is obtained in that behalf.

In granting any such permission, the Government may impose such conditions on advice of railway authority or any concerned authority and the lessee shall abide by such conditions.

(xv) The lessee shall keep correct and true accounts of expenses incurred by him on quarry operations and also the accounts showing the quantity and other particulars of all minor minerals obtained, the names of the purchasers, the receipts for money received, and the number of employees present in the quarry and complete plans of the quarry and shall furnish to the Competent Officer, and the Director such information, reports and returns as any of them may require, from time to time, together with representative samples of minerals obtained during the operations and shall submit by the 10th day of every month to those officers, a return in **Form-M** giving the total quantity of material raised in the preceding calendar month and its value.

The lessee shall also furnish to the Competent Officer and the Director, annual return giving the total quantity of material raised in the preceding year and its value in **Form-N** by the 15th of January every year:

Provided that, if the period of the lease expires before the close of a year, the lessee shall also furnish returns for such shorter period.

(xvi) The lessee shall allow any officer authorised by the Government in this behalf or the Competent Officer or any officer authorised competent officer to enter upon any building, excavation or land covered by his lease for the purpose of inspecting the same or for inspecting the accounts plans and record which may be required to produce before such officer. Any such officer may issue such reasonable directions as he may deems fit to prevent wasteful extraction of minerals, and it shall be the duty of the lessee, his agent or manager to carry out such directions with such period as the officer may specify.

(xvii) Where the strengthening or supporting of any part of quarry is necessary for the safety of any railway, reservoir, canal, road or any other public work or structure, the lessee shall cause it to be done to the satisfaction of the concerned railway authority where the safety of the railway is

involved and to the satisfaction of any officer, authorised by Competent Officer for this purpose.

(xviii) If the lessee fails to undertake quarry operations within a period of one hundred eighty days after the date of execution of the lease, or, having commenced quarry operations, has discontinued the same for a continuous period of one hundred eighty days, the lease shall be treated as lapsed on the expiry of the period of one hundred eighty days from the date of execution of the lease or as the case may be, discontinuous of the quarry operation:

Provided that, the Competent Officer may, on an application made by the holder of such lease before its expiry under this sub-rule and on being satisfied that it will not be possible for the holder of the lease, to undertake mining operation or to continue such operations for reasons beyond his control, make an order, subject to such conditions as may be specified in the order, to the effect that such lease shall not lapse:

Provided further that, the Government may on an application submitted by the lessee, within a period of six months from the date of its lapse and on being satisfied that such non- commencement or discontinuance was due to reasons beyond the control of the holder of the lease, revive the lease from such prospective or retrospective date as it thinks fit but not earlier than the date of lapse of the lease:

Provided also that, no quarry lease shall be revived under the aforesaid provisos for not more than twice during the entire period of the lease.

(xix) The lessee shall report all accidents immediately to the District Magistrate, the Superintendent of Police and the Competent Officer, or in case the severity of accident so warrants, the concerned Director of Mines of Safety of Government of India.

(xx) The Government shall be immune from the lessee's claims for the damages on account of any land having been included in this lease which may subsequently be discovered not to have been available for the lease.

(xxi) The lessee or his transferee or assignee shall not erect any building in contravention of the provisions of any law, order or instructions in force relating to the erection of the buildings or in contraventions of any orders issued by any officers or authority competent to issue such orders under any such laws, orders or instructions within whose jurisdiction the leased area is situated.

(xxii) The Government shall at all times have the right of preemption of the minor minerals won from the land in respect of which the lease has been granted:

Provided that, the fair market price prevailing at the time of pre-emption shall be paid to the lessee for all such minor minerals.

(xxiii) Right of the State or Central Government or any local authority to construct any road, railway, canal, reservoir or public work or the right of any authority to carry any electric or telephone lines or poles in or over the lands demised under the lease is reserved:

Provided that, before such right is exercised a notice of not less than thirty days shall be given to the lessee and the area utilised for any of the aforesaid purpose shall be excluded from the area under the lease.

(xxiv) The lessee shall immediately submit a report to the Collector, the District Magistrate, the Chief Inspector of Mines, Dhanbad, the Controller General, Indian Bureau of Mines, the Director and Senior Geologist or Geologist, Junior Geologist posted in the area as soon as-

(a) the depth of any opencast excavation measured from its height to the lowest point reaches six meters, or

(b) the explosives are used, and at such time thereafter as the District Magistrate or the Chief Inspector of Mines may direct.

(xxv) The lessee shall allow any Government Department to remove by way of departmental work without any payment of royalty from any non worked portion of the leased area, any minor mineral required for bonafied Government work, on receiving written instructions from the Competent Officers. The Competent Officer shall issue such instruction to lessee on receiving written and specific request from that officer of any particular departments who is competent to certify the benefited Government work, in question as regards the extent of such work and quantity of minor mineral or minerals specifically required for it:

Provided that, the Government Department shall give the amount of compensation due to the land owner or the lessee, as the case may be, if the lease has been granted of private land.

(xxvi) The lessee shall issue along with every dispatch of mineral outside the lease hold area for any mode of transport a Transit pass in **Form-O**.

(xxvii) The lessee shall pay to the occupier of the surface of the land, such compensation as may primarily be decided, mutually, amongst the lessee and the individual land holders, prior to any disturbance to the land that would be caused by the quarry operations.

The lessee shall for this purpose, submit an affidavit at the time of execution of the quarry lease deed, to the effect that he has entered into such mutual agreements with all the concerned land holders and with those land holder with whom such an agreement could not be entered into, the lessee has obtained provisional written order from the concerned Sub-Divisional Officer to enter into such land with the intention of commencing quarry operations:

Provides that, the concerned Sub-Divisional Officer shall have such case registered in his court under the provisions of section 48 of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966:

Provided further that, the concerned Sub-Divisional Officer shall settle such cases of surface compensation regarding quarry lease on priority basis and considering the merits of the cases.

(xxviii) In case of quarry lease granted over any Government land, lessee shall pay to the Government the compensation or occupancy price as determined and fixed by Revenue authorities.

(xxix) The lessee shall comply strictly all the relevant provisions of the following Acts and

Rules and corresponding procedures framed by the Central or State Governments under these Acts and rules, namely:-

(a) the Mines Act 1952.

(b) the Mineral Conservation and Development Rules-1988.

(c) Any other Act or rules which the Central or State Government may make applicable, from time to time, as regards minor minerals.

(xxx)(i) The lands on which quarry lease is granted shall be reclaimed by the lessee.

(ii) The lessee shall restore ecological balance before mining operations.

(iii) The lessee shall plant the trees around the leased area and maintain the same. He shall ensure that the greenery in the area is maintained.

(xxxi) (1) Any other special conditions which the Competent Officer may specify, subject to the approval of the Government.

(2) In case of breach or breaches by the lessee or his transferee or assignee, of any of the conditions specified under rule (46) (1) (i) to (xxxi) above, the Competent Officer shall give notice in writing, to the lessee or his transferee assignee asking him to remedy breach or breaches in full, within thirty days from the date of the notice and if the breach or breaches is or are not remedied fully within such period, the Competent Officer on expiry of this notice period and by an order in writing impose penalty not exceeding an amount equal to twice the rate of dead rent applicable to be paid within a period of eight days from the date of issue of such order. In case of non-payment of the penalty so imposed within this specified time, an additional fine of an amount equal to rate of dead rent per day shall be imposed upto such period during which contravention continues. Furthermore, if such contravention still continues even after imposing such penalty, for this continued contravention, the Competent Officer shall serve a final notice to the lessee or his transferee or assigns to remedy the breach or breaches within a period of fifteen days from the date of such notice and in case even on the expiry of this notice period, if the breach or breaches are not remedied fully, the Competent Officer shall determine the quarry lease forthwith and recover the amount of penalty and fines as arrears of land revenue.

47. Rights of lessee.- Subject to the conditions mentioned in rule 46, the lessee shall have the right, for the purpose of his quarry operations, to :-

(1) work quarries;

(2) sink pits and shafts and construct building and roads;

(3) erect plant and machinery;

(4) surrender of part of the area leased out to him during continuance of the lease, provided the lessee again demarcates the area so retained at his cost and give at least six months notice to the Competent Officer about his intention to surrender part of the area;

(5) quarry and obtain building and road materials and make bricks on payment of royalty;

- (6) use water;
- (7) use land for stacking purposes;
- (8) do any other thing specified in the lease.

48. Right to determine lease.- (1) The State Government may determine the lease, as per the provisions of rule 46.

(2) The lessee may determine the lease, at any time by giving not less than sixty days notice, in writing, to the Competent Officer, stating specific reasons in the notice:

Provided that, such determination shall have the effect only if the Competent Officer is satisfied as regards the reasons given by the lessee and gives his written consent for such determination by the lessee, prior to the expiry of the said notice period of sixty days.

SYSTEMATIC AND SCIENTIFIC MINING

49. Protection of environment.- Every holder of a prospecting license or a quarry lease shall take all possible precautions for the protection of environment wildlife habitat, flora and fauna of that area and control of pollution while conducting prospecting, mining or processing of minor mineral in the area for which such license or lease is granted.

50. Removal and utilization of top soil.-(1) Where top soil exists and is to be excavated for prospecting or mining operations for minor mineral, it should be removed separately.

(2) The top soil so removed shall be utilised for restoration and rehabilitation of the land which is no longer required for prospecting or mining operations or for stabilizing or landscaping the external dump.

(3) Where top soil cannot be used concurrently, it shall be stored separately for future use, keeping in view that the bacterial organism should not die and should be spread nearby area.

(4) The top soil so removed shall not be dumped, stocked or kept on the adjoining forest land, if any.

51. Storage of overburden, waste rock etc..-(1) The overburden, waste rock and non-saleable minor mineral generated during prospecting or mining operations for minor mineral shall be stored separately in properly formed dumps on grounds earmarked and shall not be dumped, stocked in the adjoining forest land, if any.

(2) Such dumps shall be properly secured to prevent the escape of material in harmful quantities which may cause degradation of the surrounding land or silting of water courses.

(3) Wherever possible, such waste rock or overburden or other rejects, shall be backfilled into the worked out minor mineral quarry, where minor mineral has been recovered upto the optimum depth, with a view to restore the land to its original use or desired alternate use, as far as possible and where the backfilling is not feasible, the waste dumps shall be suitably terraced and stabilized by planting vegetation or otherwise.

52. Reclamation and Rehabilitation of lands.- (1) Every holder of prospecting licence or mining lease shall undertake the phased restoration, reclamation and rehabilitation of land affected by prospecting or mining operation and shall complete this work before the completion of such operations and abandonment of prospecting or mine.

(2) Where large number of small mines are situated and worked out in clusters, at such places the provisions of quarry of minor minerals shall be done in a systematic and scientific manner. The programme of restoration and reclamation of the mined out area and rehabilitation must be made jointly in phased manner in the abandoned areas in the entire cluster of the minor minerals. Environmental clearance may be obtained by lessee or group thereof as per the concept of Regional Environmental Assessment (REA) and Regional Environmental Management Plan (REMP).

53. Precaution against air pollution.- Air pollution due to dust, exhaust emissions or fumes during prospecting, mining or processing operations for minor minerals and related activities shall be controlled and kept within permissible limits specified under any environmental laws for the time being in force.

54. Discharge of effluents.- Every holder of a prospecting license or a lease shall take all possible precautions to prevent or reduce to a minimum discharge of toxic and objectionable liquid effluents from minor mineral quarry, workshop or processing plant into surface of ground water bodies and usable lands. These effluents shall conform to the standards laid down in this regard, and they shall not be allowed to be flown discharged in the adjoining forest land, if any.

55. Precaution against noise.- Noise arising out of prospecting, mining and processing operations for minor mineral shall be abated or controlled by the holder of prospecting licensee or a lessee at the source so as to keep it within the permissible limits.

56. Permissible limits and standards.- The standards and permissible limits of all pollutants, toxins and noise referred to in rules 53, 54 and 55 above shall be those notified by the concerned authorities under the provisions of the relevant statutes, from time to time.

57. Restoration of flora.- (1) Every holder of prospecting license or a mining lease shall,-

(i) carry out prospecting or mining operations as the case may be, in such a manner so as to cause least damage to the flora of the area held under prospecting license or mining lease in the nearby area.

(ii) take immediate measures for planting in the same area or any other area selected by concerned authority or Regional Office of Ministry of Environment or Forest or the authorised officer not less than twice the number of trees destroyed by reason of any prospecting or mining operation.

(iii) Look after them during the subsistence of the license or lease after which these trees

shall be handed over to the Forests Department or any other authority as may be nominated by the State Government.

(iv) Restore, to the extent possible, other flora destroyed by prospecting or mining operation.

CHAPTER IV

Grant of Quarry Permits for Minor Minerals

58. District Committee:- There shall be a committee in every district under the Chairmanship of District Collector to prepare the District Mining Plan and ensure that the short term quarry permits are granted in accordance with the District Mining Plan. The District Level Committee shall consist of the following:-

- (i) District Collector ...Chairman;
- (ii) District level Officer of the ...Member;
Maharashtra Pollution Control Board
- (iii) Deputy Conservator of Forest ...Member;
- (iv) District level Officer of the Ground ...Member; Water Survey
and Development Agency
- (v) District Mining Officer ...Member-secretary.

59. Grant of short term permits for minor minerals.- (1) Notwithstanding anything contained in the foregoing rules, the Competent Officer, on an application made to him may grant a quarry permit to any person to extract or remove from any specified land within the limits of his jurisdiction any minor mineral not exceeding in quantity as mentioned under any one permit on payment of advance royalties calculated at the rate specified by the Government, from time to time, and on such rents and fees assessable for such extraction:

Provided that, no permits shall be granted in case of any specified minor mineral without prior approval of the Director.

(2) The Competent Officer shall grant permit for specific time and specific volume.

(3) The Competent Officer may refuse to grant such permit for reasons to be recorded in writing.

60. Grant of Quarry permits by Revenue officers over lands in charge of Water Resources Department, Public Works Department.- In case of lands in charge of Departments other than Revenue Department that is, Water Resources Department, Public Works Department, quarry permits over such lands shall be granted by the Competent Officer only after obtaining No-

Objection Certificate (N.O.C.) from concerned Executive Engineer in case of Water Resources Department and Public Works Departments and Divisional Forest Officer of the Forests Department.

61. Application for quarry permits.- (1) An application for quarry permits shall be made in **Form-P** to the Competent Officer and shall contain the following particulars,-

- (a) Name, address, profession, nationality of the applicant.
- (b) Name and quantity of the minor mineral for which the permit is required.
- (c) Description of land, such as location, survey number from which the minor mineral is to be extracted.

(2) Every application for quarry permit shall be accompanied by the certified true copies of relevant extracts of the record of rights in respect of lands from where the applicant proposes to extract the mineral.

(3) The application shall be accompanied with the consent letter from the occupant of land in case land is belonging to individual.

(4) Every such application shall be affixed with court-fee stamp of rupees ten.

62. Application or Processing fee.- The application shall be accompanied with the processing fee as follows:-

- (i) for permit for quantity 500 brass and below ... five hundred rupees;
- (ii) for permit for quantity 501 brass to 2000 brass ... two thousand rupees;
- (iii) for permit for quantity 2001 brass to 25000 brass rupees five thousand.

In case of refusal of grant of permit applied for, the fee shall not be refunded.

63. Acknowledgement of application.- The receipt of an application for a quarry permit shall be acknowledged in **Form-Q** within three days on the receipt of application and the entry of such application shall be made in the register in **Form-R**.

64. Register of quarry permits.- A register of quarry permit shall be maintained by the Competent Officer and separate register shall be maintained for each type of minor mineral.

65. Disposal of application for quarry permit.- (i) On receipt of application the Competent Officer after verification of necessary documents grant or refuse the permit as he may deem fit, within within a period of thirty days from the date of such application. In no case the applicant shall start work unless he remits full amount of royalty and other assessable rents, taxes for such permit in advance and also unless he is issued the requisite permit by the Competent Officer.

(ii) If the application for quarry permit is for the same area in which case document in earlier case have been verified in the recent past, the Competent Officer is at liberty to consider the application without conducting any fresh enquiries and grant or refuse the application after considering the other factors in this matter.

66. Conditions on which quarry permit shall be granted.- (1) Every quarry permit granted under rule 59 and 60 shall contain a condition that at no time the depth of the pit below the surface exceeds six meters.

(2) Any quarry permit granted under rule 59 and 60 may contain such other conditions as the Competent Officer granting permit may deem necessary in regard of following matters:-

- (a) The limit, mode and place of payment of rent and royalties.
- (b) Compensation for damage to the land covered by the permit.
- (c) Felling of trees.
- (d) Restriction of surface operation in any area specified by any authority
- (e) Entering and working in any reserved area.
- (f) Reporting of accident
- (g) Indemnity to Government against claims of third parties.
- (h) Period within which the minor mineral shall be extracted and removed.
- (i) Forfeiture of property left after cancellation or expiry of permit.

(3) No other mineral except that for which the permit is granted shall be extracted and removed without proper sanction being obtained from the Competent Officer.

(4) If any minor mineral or major mineral other than for which permit has been issued is found during quarry it shall be reported to Competent Officer within a week's time after such recovery.

(5) The permit holder shall maintain complete and correct accounts of the mineral excavated, quantity removed from the permit area, sale vouchers, register of labour employed and wages paid etc. and royalty and other charges leviable for this purpose.

(6) The permit holder shall immediately report all accidents to the Competent Officer and the District Magistrate and District Superintendent of Police of the District in which the area is situated.

(7) The permit holder shall have no right over the quarry material and other property lying in the permit area after the expiry of the permit.

(8) The permit holder shall not cut or damage any trees without prior sanction or without payment of compensation as may be fixed by the Divisional Forest Officer or such officer authorised by him in this behalf.

(9) The permit holder shall not carry quarry operation within a distance of fifty meters of any public roads, public buildings or temples, rivers, *nallahs*, reservoirs, burial grounds and railway tracks etc. and cause any damage to any public or private properties.

(10) The permit holder shall allow any officer authorised by the Director of Geology and Mining and local revenue or forest authority in whose jurisdiction the land is situated to enter into and inspect any time the quarry operations and check the accounts and verify the details of

dispatches, sales etc. from the account books maintained by the permit holder as per conditions (5) above at or near the area under permit.

(11) If any excess quantity over permitted limit is found to be removed the material shall be confiscated and permit holder shall be liable for punishment under the provisions of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966 and the Mines and Minerals (Development and Regulation) Act, 1957.

(12) If any breach of these conditions is detected, the permit shall be cancelled and material lying at site shall be confiscated.

(13) As soon as removal of the material granted under the permit is over, the permit holder shall surrender the permit to the Competent Officer and furnish to him complete statement showing the quantity removed, details of transport and parties to whom this material has been sold and prices obtained therefor and shall produce any details, books etc. for the scrutiny by the Competent Officer as may be called for by him.

(14) The permit holder shall issue along-with every dispatch of mineral outside the area granted under permit (for any mode of transport) Transit Pass in **Form-O** which shall be in accordance with the provisions prescribed under these rules.

(15) The permit holder shall submit within 10th day of the following months to the concerned Revenue authority or Mining Officer, a monthly statement of the quantity removed from the site, name of the permit holder and sale price at the site etc, in **Form-M**.

67. General Conditions.- (1) All necessary statutory clearances shall be obtained before start of mining operations.

(2) Mining shall be limited to day time only

(3) No mining shall be carried out in the safety zone of any bridge and/or embankment.

(4) No mining shall be carried out in the vicinity of natural or manmade archeological sites.

(5) The lease holder shall obtain necessary prior permission of the competent authorities for drawal of requisite quantity of water (surface water and groundwater), if required for the project.

(6) Waste water, if any, shall be properly collected and treated so as to conform to the standards prescribed by Ministry of Environment and Forest or CPCB.

(7) No wildlife will be infringed.

(8) Transportation of materials shall be done by covering the trucks or tractors with tarpaulin or other suitable mechanism so that no spillage of mineral or dust takes place.

(9) Measures shall be taken for control of noise level to the limits prescribed by CPCB.

CHAPTER –V

Grant of Concession by Way of Public Auction

68. Disposal of minor minerals by way of public auction. (1) Notwithstanding anything contained in the forgoing provisions, it shall be lawful for Competent Officer to dispose of or sale the demarcated blocks of river, nallah or creeks and stacks, heaps of minor mineral incidentals to constructional work by public auction for any period not exceeding one year subject to such condition as specified in rule 65.

(2) The Competent Officer may with prior approval of the Government add to or amend the conditions of auction as provided in sub-rule (1) above.

69. River bed mining. - (a) In the case of mining leases for riverbed sand mining, specific river stretches should be identified and mining permits or lease should be granted stretch-wise, so that the requisite safeguard measures are duly implemented and are effectively monitored by the respective regulatory authorities.

(b) The depth of mining may be restricted to three meter water level, whichever is less.

(c) For carrying out mining in any proximity to any bridge and or embankment, appropriate safety zone should be worked out on case to case basis, taking into account the structural parameters, locational aspects, flow rate etc. and no mining should be carried out in the safety zone so worked out.

70. Disposal of sand from nalah, river bed and creeks by way of public auction. - Auction, disposal, terms and condition with auctioneer etc. procedures shall be specified by way of executive instructions, from time to time, by the the Government.

CHAPTER VI

STOCKING AND SELLING OF MINOR MINERAL

71. License for a dealer. - (1) No person other than a quarry permit or quarry lease holder, shall stock, sell or offer for sale any minor mineral mentioned in Schedule I in any place in State except under a dealer's license issued under the seal and signature of the Competent Officer.

(2) Form and manner of application for a Dealer's license and its renewal:-

(a) Every application for dealer's license or renewal shall be made to the Competent Officer in **Form –S**.

(b) Every such application shall be accompanied by

(i) a State Government Treasury Challan for amount of rupees one thousand remitted in Departments Receipt Head of Account.

(ii) a location map showing the exact location of sales depot and/or office.

(c) Every application for renewal of dealer license shall be made at least thirty days before the expiry of the license. Such application shall be accompanied by the application fee of rupees one thousand.

(3) Form and particulars of license :- (1) On receipt of application for the grant of dealer's license or for its renewal the Competent Officer after, making enquiry as he deems fit, may grant or renew a licensee in **Form-T** or refuse to grant or renew a license.

(2) Every license issued under sub-rule (1) shall be subject to such condition and restriction as may be specified under the provisions of Act and these rules.

(3) Every license issued under sub-rule (1) shall show therein the name of minor mineral and its varieties authorised to be sold or to be offered for sale by the dealer, and the particulars of premises where the minor mineral are stocked for sale.

(4) The excavated material whether for use or waste, must not be, stocked, dumped or stored in the adjoining, reserved, protected or identified forest land, if any.

72. Grant or refusal of License.-In granting or refusing a dealer's license under rule 71(3) (1) the Competent Officer shall take into consideration the following matters:-

- (a) The sale depot for minor mineral owned by any co-operative society.
- (b) The number of licensed dealers selling minor minerals in the area.
- (c) Availability of minor minerals of the kind required for sale.
- (d) General demand for minor mineral.

73. Display of License.-Every dealer shall display the license granted to him under rule 71 in prominent place in a part of premises open to the public.

74. Maintenance of records of production and sale for inspection.-A dealer shall maintain in **Form-U** a record of all purchases and sale effected by him of each minor mineral showing the particulars of the source and quantity of purchase and of persons to whom, sold and a stock register in **Form-V** and other records, if any, as the Competent Officer may specify and such records shall be open to inspection by Competent Officer, District Mining Officer or any other officer authorised in this behalf by the Competent Authority.

A dealer shall purchase the material only from the lease holder or permit holder and shall take from them transit pass for supply of material and shall preserve the same and produce the same when demanded by the Competent Officer. He shall also maintain a register of such transaction.

75. Furnishing of statement of accounts by a dealer.-Every dealer shall within seven days from the close of each month submit to the Competent Officer a statements of Accounts in **Form-W** of the total purchase and sale effected by him during the month.

76. Cancellation of license.-If a dealer fails to comply with any of the conditions of license or any of the provisions of the Act, rules or orders in this regard, the Competent Officer may by an order

in writing cancel the license issued under these rules.

77. Period of license.—The period of dealer license shall be valid for a calendar year and shall expire on the 31st December of every year.

78. Transit pass for transporting of minor mineral.—Every producer and dealer shall keep with vehicle transporting the material, the transit Bar-coded pass in **Form-X**, duly certified by the Competent Officer. The transit pass shall be in duplicate. Duplicate copy shall be retained by the producer or dealer. The original copy of the transit pass shall be handed over to the purchaser after unloading the minor mineral. In absence of the transit pass, the minor mineral carried through the vehicle will be treated as illicit and authorised. The truck along with material shall be confiscated by the Competent Officer, Police or any person authorised for this purpose by the Competent Officer. The vehicle so seized shall only be released on payment of cost of material, royalty and taxes and fine imposed thereon. The fine so imposed may not exceed three times the market value of the mineral so seized and also may not be less than the market value of the material so seized.

CHAPTER – VII

OFFENCES, PENALTIES AND PROSECUTION.

79. Unauthorised Operation.—(1) No person shall undertake any quarry operation or collection of any mineral in any area without the lawful authorization or permission granted by the Competent Officer under the provisions of these rules.

(2) No lessee or permit holder shall undertake any quarry operation in any area except under and in accordance with the terms and conditions of quarry lease or quarry permit under these rules.

(3) If the Competent Officer finds that the lessee or permit holder has contravened sub-rule(2), he may order cancellation of lease or permit without compensation after giving due opportunity of being heard.

(4) Whoever contravenes the provisions of these rules shall also be punishable in accordance with the Act:

Provided that, nothing in this rule shall affect the provisions of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966 and rules framed thereunder.

80. Power of entry and inspection.— (1) For the purpose of ascertaining the position of the working, actual or prospective of any mine or abandoned mine or for any other purpose connected with these rules the State Level Vigilance Squad, the Competent Officer, Controlling Authority, Mining Officer and any other officer authorised by the Competent and Controlling authority or the State Government in this behalf by general or special order, may,-

(a) enter and inspect any mine;

(b) survey and take measurements in such mine;

(c) weigh, measure or take measurements of the stocks of mineral laying at the mine;

(d) examine any document, book, register or record in the possession or power of any person having the control of or connected with any mine and place, marks of identification thereon and take extracts from or make copies of such document, book, register or record;

(e) order the production of any such document, book register as is referred in clause (a);
and

(f) examine any person having the control of or connected with any mine;

(2) Notwithstanding anything contained hereinabove, Forest Officer not below the rank of Deputy Conservator of Forest may enter, inspect without prior notice the mining area for the purpose of protecting and conservation of forest and preservation or violation of Forest (Conservation) Act, 1980 Wild Life (Prevention) Act, 1972 etc. to examine that the Forest Acts, Rules, Guidelines of Government of India and Courts orders are not violated.

81. Recovery of certain sums as arrears of land revenue.—Any rent, royalty, tax, fee or any other sum due to the Government under these rules and under the terms and conditions of quarry lease, permit or auction on a Certificate from Competent Officer or as may be specified by him be recovered in the same manner as an arrears of land revenue.

CHAPTER VIII

82. Appeal.—(1) Any person aggrieved by an order of the Competent Officer –

- (1) refusing to grant a quarry lease,
- (2) cancellation or determination of lease,
- (3) refusing quarry permit,
- (4) sand block auction or
- (5) dealer's license,

may appeal within a period of sixty days of the date of such order to the;

(i) Collector or Additional Collector in case of order passed by Sub- Divisional Officer,

(ii) to the Divisional Commissioner in case of order, passed by the Collector,

(2) In case of any order passed by the Divisional Commissioner, the appellate authority will be the Government or any Officer appointed by Government in this behalf.

(3) The orders passed by the Government under appeal shall be final.

83. Form of appeal and fees.— (1) An appeal under rule 82 shall be made in **Form-Y** in duplicate along with the grounds of appeal.

(2) The appeal shall be accompanied by court fee of rupees one thousand.

CHAPTER IX

REVISION AND REVIEW

84. Power of Government to call for and examine records and proceedings.—The Government may call for and examine the records of any enquiry or the proceedings of any Competent Officer or any other concerned officer for the purpose of satisfying itself, as to the legality or propriety of any decision or order passed and as to the regularity of the proceedings of such officer:

Provided that, the Government shall not revise or reverse any order affecting any question of right between private person without giving to the party or parties an opportunity of being heard.

(1) The Government or the Competent Officer may, either '*Suo-moto*' or on the application of any party interested, review any order passed by itself or himself or any of its or his predecessors in-office and such orders in reference thereto as it or he thinks fit:

Provided that,

(i) no order shall be revised or reversed without giving opportunity to the parties of being heard.

(ii) no order, from which an appeal has been preferred shall, so long as such appeal is pending, be reviewed.

(2) no order shall be reviewed except on the following grounds, namely:--

(i) discovery of new and important matter or evidence;

(ii) any mistake or error apparent on the face of the record; or

(iii) any other sufficient reason.

(3) an order which has been dealt within appeal shall in no case be reviewed by the Competent Officer or any concerned officer.

(4) Orders passed in review shall on no account be reviewed.

CHAPTER X

MISCELLANEOUS

85. Power of Government.- In case of any dispute or any question or any other matter regarding any term or condition of quarry lease or anything connected with the quarries or minor minerals specified in the lease, the decision of the Government shall be final and binding on the lessee:

Provided that, the Government shall not exercise this power without giving proper opportunity to the lessee or being:

Provided further that a condition to this effect shall be provided in the lease-deed.

86. Application of these rules to renewal .- Where a quarry lease or any other concession for quarry of a minor mineral or minerals, granted before the commencement of these rules is renewed after such commencement, these rules shall apply in relation to such renewal of quarry lease granted after such commencement.

87. Invalidity of minor mineral concession in certain cases.-

In case, a quarry permit is granted by one Competent Officer over an area wherein a quarry lease is already granted may not be executed and quarry operations may not have been commenced by another Competent Officer or even by the same Competent Officer the permit shall become invalid and shall not be allowed to be worked, and in such case, the quarry permit fee shall be refunded to the applicant by the Competent Officer, who has granted the same. Similar provision shall apply in case any quarry permit is granted over an area wherein any quarry- permit is granted, earlier:

It shall be binding on every Competent Officer within a District or any other concerned officer to provide up-to-date and self-contained data of any minerals concession granted by him to all the other Competent Officer within the same District and to the Director. It shall also be binding upon all such Competent Officers to maintain such up-to-date correct data and to have it's reference prior to any mineral concessions within their respective jurisdiction.

88. Powers of State Government to give directions.- Notwithstanding anything contained in the foregoing provisions of these rule, if the State Government is of the opinion that it is necessary so to do in the interest of labourers who work in mines, the State Government may by an order direct that in the matter of grant of quarry lease or quarry permits under these rules preference may be given to Co-operative Labour Societies consisting of such labourers or reserve any area in which such leases or permits may be granted to such Societies only.

89. Repeal and Saving.- (1) The following rules hereby repealed namely:-

(1) The Rules Regulating the Working of Minor Minerals, 1954

(2) The Bombay Minor Mineral Extraction Rules, 1955.

(3) The Maharashtra Minor Mineral Extraction (Vidarbha Region) Rules, 1966.

(2) Notwithstanding such repeal, anything done or any action taken or purported to have been done or taken under any of the rules repealed by sub-rule (1) shall in so far as it is not inconsistent with the provisions of these rules be deemed to have been done or taken under the corresponding Provisions of these rules.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SWADHEEN KSHATRIYA,

Additional Chief Secretary to Government.

FORM – A
(See rule 8)
(Annual Report of Prospecting Operations)

IMPORTANT

This report duly filled in must reach the Concerned authorities by 30th April for the previous year or within 30 days from the date of abandonment or within three months after the expiry of prospecting license or completion of prospecting operation, whichever is earlier.

To

The State Government concerned or any person so authorized.

1. Type of the minor mineral for which :
prospecting operation has been granted

2. Name and address of the license

3. Particulars of the prospecting license :

(i) Date of execution :

(ii) Period : Years From to :

(iii) Area under license : Hectares

(iv) No. and date assigned by State Government
to Prospecting Licensed No.

Date:

4. Location of the prospecting licensed area :

(i) Topo sheet Number :

(ii) Cadastral Survey or Khasra Number :

(iii) Village: Taluka/Tehsil :

District:

State:

(iv) Post Office: Police Station:

(v) Nearest railway station : Distance:

(vi) Nearest Rest House/Dak Bungalow:

5. Particulars of the Mining Engineer or Geologist employed optionally, if any, for the prospecting licenced area:

(i) Name and address :

(ii) Qualification :

(iii) Date of appointment :

(iv) Status of employment : Whole time: Part time :

6. Status of Prospecting Operation : In Progress :
Please tick mark on the boxes Completed :
Whichever is applicable Abandoned :

7. Total surface area covered by prospecting work (hectare) :

8. Prospecting work completed during the year :

- (a) Geological mapping : Area in Hectare Scale :
- (b) Pitting (i) No. of Pits :
(ii) Grid pattern :
(iii) Depth (Mts.) Average :
Maximum :
Minimum :
- (c) Trenching (i) No. of trenches (with interval) :
(ii) Length (Mts.) Average :
Maximum :
Minimum :
- (d) No. and size of samples :
- (e) Drilling :
(i) No. of boreholes completed during the year (with size of core):
(ii) No of boreholes in progress :
(iii) Total yearly drilling (Mts.) :
- (f) Particulars of drilling machines Type Make Capacity No. of drills
- (g) Details of samples tested:
(i) No. of samples tested :
(ii) Complete report :
(Testing the suitability as per market requirement)

Place : Signature :
Date : Name in full :
Designation :

Note: Please enclose a geological report describing the prospecting operations undertaken so far accompanied by the detailed geological plans and sections showing structural details such as joints, fractures, folds, faults, grain size, texture etc. and also showing locations of (a) bore holes (b) pits, (c) trenches, (d) sample positions etc. The report shall also contain the bore hole logs and the inferences drawn as a results of the study of the geology of the area and the interpretation of the bore hole core, pits, trenches, reserves of minor mineral and complete report of at least two representative samples indicating quality and suitability of mineral as per market requirements.

FORM – B
(See rule 11(I))

Affix here Court – Fee
Stamp of Rs. 20/-

APPLICATION FOR QUARRY LEASE.

Received:-

At :- (Place)

On :- (Date)

(Initials of Receiving Officer or the
Official authorized for this purpose)

(Name and Designation)

Dated day of 20-----

To,
The Competent Officer (Designation)

At:- (Place)

Sir,

(1) I / We request that a quarry lease under 'The Maharashtra Minor Minerals Extraction (Development and Regulation) Rules, 2013 may be granted to me/us.

(2) A sum of Rs. /- (Rupees), being the fee for of this application *vide*
Treasury Chalan Number dated.....

(3) (i) Name of the applicant with Complete address :-
(Local as well as permanent addresses along with PH, Fax Nos. and email address)

(ii) Status of the applicant: -
a private individual /
private company/
public company/ firm
or association.

(iii) In case applicant is , -

(a) an individual, his nationality.:-

(b) a private company, the nationality of all members of the company along with place of registration, registration number and date.:-

(c) a public company, the nationality of the Directors, the percentage of share capital held by Indian nationals along-with place of incorporation.:-

- (d) Firm or association, the nationality of all the partners of the firms or members of the association.
- (iv) Profession or nature of business of the applicant.:-
- (v) Minor mineral or minerals which the applicant intends to mine.:-
- (vi) Purposes for which extracted minor minerals are to be used.:-
(to specify the 'end-use' of the mineral also)
- (vii) Period for which quarrying lease is required.:-
- (viii) Details of the area in respect of which quarrying lease is granted :-
- (a) Area (In Hectares):-
Survey/Khasra/Gat Numbers :-
Village (with p.c. number) :-
District :-
- (b) A map, in duplicate, giving the description of the applied area, (or a plan) showing as accurately as possible, the situation, boundaries and area of the land in respect of which quarrying lease is required (adjoining survey numbers on the periphery of applied area must also be shown):-
- (ix) Number and date of valid, royalty clearance certificate of mineral - revenue dues or a property sworn - in affidavit regarding non-holding of any lease any where else in the State.:-
- (x) Particulars of the mineral wise areas, within the jurisdiction of the State Government for which the applicant or any person joint in interest with him:-
- (a) is/ are already holding under quarrying lease/leases/permit/permits.:-
- (b) has/have already applied for but not granted, so far/ refused.:-
- (c) Is/are applying, simultaneously, beside this application.:-
- (xi) Nature of joint interest, if any.:-
- (xii) Financial resources of the applicant (viz. 'Solvency Certificate'/ Bank Guarantee as prescribed
(a) PAN Card Copy (b) TIN CARD copy (c) Income Tax returns of the preceding Year.
- (xiii) Certified true copies of relevant extract of record of Rights pertaining to applied area.
- (xiv) Any other particulars which the applicant wishes to furnish:-

I / We do hereby declare that, the particulars furnished above are correct and that I / We am / are ready to furnish any other details including accurate plans and security deposit etc. as and when it may be asked for by you.

Yours faithfully,

Place :

Date :

(Signature of the applicant)

NOTE.--- If the application is signed by an-authorized agent of the applicant, a certified true copy of the 'power of attorney' should be attached to this application.

FORM-C

(See rule 11(3))

APPLICATION FOR RENEWAL OF QUARRY LEASE.

To:

The Collector of -----

Sir,

I/We request for renewal of my/our quarrying lease under

- 1) The Maharashtra Minor Mineral Extraction (Development and Regulation) Rules, 2013.
- 2) A sum of Rs. 100/- (One hundred) being the fee in respect of this application has been deposited vide challan No.-----, dated-----.
- 3) The required particulars are given below :-
 - (i) Name of the applicant with complete address.
(Local as well as permanent address along with phone, fax Nos. and email address to be given)
 - (ii) Is the applicant a private individual/private company/public company/firm or association. (A true copy of the documents in support to be enclosed)
 - (iii) In case applicant is :-
 - (a) an individual, his nationality.
 - (b) A private company, the nationality of all members of the company along with place of registration along with registration number and date.
 - (c) A public company the nationality of directors, the percentage of share capital held by Indian Nationals along with place of incorporations.
 - (d) A firm or association, the nationality of all the partners of the firm or members of the association.
 - (iv) Profession or nature of business of applicant.
 - (v) No. and date of valid clearance certificate of payment of mining dues.
 - (vi) (a) particulars of area of the quarrying lease of which renewal is desired.
(b) details of previous renewal granted, if any.
 - (vii) Period of which renewal of quarrying lease is required.
 - (viii) Whether renewal is applied for the whole or for the part of the lease- hold area.
 - (ix) In case the renewal applied for is only for part of the leasehold :
 - (a) The area applied for renewal: (in hectares)
(to be calculated by the applicant, as precisely, as possible)

- (b) Descriptions of the area applied for renewal (description should be adequate for the purpose of demarcating the same) with copy of land plan showing Survey / Khasara No./Gat numbers applied for under renewal in duplicate, (Precisely also showing Survey /Khasara No./Gat Nos. previously held but not applied for under renewal.
- (x) purpose for which extracted minor minerals are to be used.
(to specify the end use also).
- (xi) Any other particulars which the applicant wishes to furnish.

I/We do here by declare that the particulars furnished above are correct and am/are ready to furnish any other details including accurate plans as required by you, before the grant of renewal of the lease.

Yours faithfully,

Place :

Date :

Signature and Designation of the applicant.

Note: - If the application is signed by an authorized agent of the applicant a true attested copy of power of attorney should be attached.

FORM -D

(See rule 13(4))

Acknowledgement of Application for quarry lease

Sr. No.

Date:-

Received an application with the following enclosure for a Quarry lease/renewal of quarry lease from Shri Onfor..... Hectares of land from Khasara No.....from village.....District..... for..... (Mineral)

PLACE:-

Signature and Designation.

DATE:-

of Receiving Officer.

FORM-E

(See rule 14(3))

AGREEMENT OF QUARRY LEASE

THIS INDENTURE made at this Day of20.. Between the Governor of Maharashtra exercising the executive power of the State of Maharashtra hereinafter referred to as “the Government” (which expression shall unless the context dose not so admit be deemed to include his successors in office and assigns) of the One Part

AND

(* when the lease is individual)

(1) Name of the person of (address and occupation) hereinafter referred to as “the lessee (which expression shall unless the context dose not so so admit be deemed to include his heirs, executors, administrators, representatives and permitted assign) or

(* When the lessees are more than one individual)

(1) Name of the person of address and occupation

.....

(2) Name of the person of address and occupation

.....

(3) Name of the person of address and occupation

.....

All hereinafter collectively referred to as “the lessee” (which expression shall unless the context dose not so admit be deemed to include his heirs, executors, administrators, respective heirs, or executors, administrators, representative and their permitted assigns) or

(1) Name of the personOf (address and occupation)

.....

(2) Name of the personOf (address and occupation)

.....

(3) Name of the personOf (address and occupation)

.....

All carrying on business in partnership at (Address of the firm or syndicate)

.....

..... registered under (Act under which registered)

.....

Having its registered office at Hereinafter referred to as “the lessee” hereinafter referred to as “the lessees” (which expression shall unless the context dose not so admit be deemed to include all the partners of the said firm, their representatives, executors, administrators and permitted assigns)

(4) Name of Company a company registered under (Act under which incorporated) and having its registered office at (Address) hereinafter referred to as “the lessees” (which expression shall unless the context dose not so admit be deemed to include its successors and permitted assigns) of the other part.

Whereas the Lessee or Lessees has or have applied to the (Designation) the competent authority concerned, (hereinafter referred to as “ the competent authority”) in accordance

with the Maharashtra Minor Mineral Extraction(Development and Regulation) Rules, 2013 (hereinafter referred to as "the said rules") for a grant of mining lease for (purpose) in respect of the lands described in Part-I of the Schedule hereunder written, and whereas the competent authority by his Order No dated, issued under the said rules sanctioned the said application of the lessee or lessees for grant of mining lease, subject to the terms and conditions mentioned therein And whereas the Lessee or Lessees has or have arranged to get the mining lease are duly demarcated through Taluka Inspector of Land Record (TILR) and submitted a map duly certified by TILR to the Competent Authority for execution of mining lease in Part I of the Schedule;

And whereas at the time of execution of these presents the lessee has paid in cash to the competent authority security deposit of Rs./- being the amount calculated at the rate of Rs. 50,000/- per hectare or part thereof for the purpose of restoration and reclamation of the lease area to the satisfaction of the competent authority.

Rents and royalties covenants and agreements by and in these presents and the Schedule hereunder written reserved and contained and on the part of the lessee or lessees to be paid, observed and performed the State Government doth hereby grants and demises unto the lessee or lessees. All those the quarries, mines strata or veins seams and beds (here state the Minor Mineral or Minerals (hereafter and in the schedule referred to as the said minerals)) situated lying and being in or under the lands which are referred to in Part-I of the said Schedule, together with the liberties, powers and privileges to be exercised or enjoyed in connection herewith which are mentioned in Part-II of the said Schedule subject to the restrictions and conditions as to the exercise and enjoyment of such liberties, powers and privileges which are mentioned in Part-III of the said Schedule except and reserving out of this demise unto the State Government the liabilities, powers and privileges mentioned in part IV of the said Schedule to hold the premises hereby granted and demised unto the lessee or lessees from the Day of20... for the term of Years, hence next ensuing yielding and paying therefore unto the State Government the several rents and royalties mentioned in Part-V of the said Schedule at the respective times therein specified subject to the provision contained In Part-VI of the said Schedule and the lessee or lessees hereby covenants or covenants with the State Government as in Part-VII of the said Schedule is expressed and the State Government hereby covenants with the lessee or lessees as in Part-VIII of the said Schedule is expressed and it is hereby mutually agreed between the parties hereto as in Part-IX of the said Schedule is expressed.

THE SCHEDULE
PART-I
THE AREA OF THIS LEASE

*Location and area of the lease.

All the tract of India situated at (Village/town) (Description of area or areas)
..... in (Mahal/Taluka) in the Registration District of
..... Sub-District
..... and District bearing S. Nos./F.S. Nos./Forest Coupe Nos.
.....

Containing an area of..... Or thereabouts delineated on the plan hereto
annexed and thereon coloured and bounded as follows:-

On the North by.....

On the South by

On the East by

On the West by

Hereinafter referred to as “the said lands”.

PART-II
LIBERTIES, POWERS AND PRIVILEGES TO BE EXERCISED AND ENJOYED BY THE
LESSEE OR LESSEES SUBJECT TO THE RESTRICTIONS AND CONDITIONS IN
PART-III

To enter upon land and search for win work, etc.

1. Liberty and power at all time during the term hereby demises to enter upon the said lands and to search for mine/quarry, bore, dig, drill fox, win, work, dress, process, convert, carry away and dispose of the said minor mineral.
2. Liberty and power for or in connection with any of the purposes mentioned in this part to sink, drive, make, maintain and use in the said lands any pits, shafts, inclines, drifts, levels, waterways and other works.
3. Liberty and power for or in connection with any of the purposes mentioned in this part to erect, construct, maintain and use on or under the said lands any engines, machinery, plant dressing-flowers furnaces, coke oven, brick kilns, workshop, store house, bungalows, godowns, sheds and other structure.
4. Liberty and power for or in connection with any of the purposes mentioned in this part to make any tramway, railways roads and other ways in or over the said lands and to use, maintain and go and repass with or without horses, cattle, wagons, locomotives or other vehicles over the same (or any existing tramways, railways, roads and other ways in or over the said lands) or such conditions as may be agreed to.
5. Liberty and power for or in connection with any of the purposes mentioned in this Part to quarry and get minor mineral and to use the same and to use such bricks or tiles but not to sell any such material.
6. Liberty and power for or in connection with any of the purposes mentioned in this part but subject to the rights of any existing or future leases and with the written permission of the Collector of (hereafter called “the Collector” which expression shall include any other officer authorized by the State Government in that behalf) to appropriate and use water from any

streams, water courses, springs or other sources in or upon the said land and to divert, step up or dam any such stream or water course and collect or impound any such water and to make, construct and maintain any water-course culverts, drain or reservoirs but not as so to deprive any cultivated lands, villages, buildings, or watering places for livestock of a reasonable supply of water as before accustomed nor in any way to foul or pollute any stream or springs.

Provided that, the lessee or lessees shall not interfere with the navigation in any navigable stream nor shall divert such stream without the previous written permission of the State Government.

7. Liberty and power to enter upon and use a sufficient part of the surface of the said land for the purpose of stacking, heaping, storing or depositing thereon any produce of the mines quarries on work carried on and any tools, equipment, earth and materials and substances dug or raised under the liberties and powers mentioned in this Part.

8. Liberty and power to enter upon and use a sufficient part of the said lands to beneficiate process, dress, convert the said mineral produced from the said land and to carry away such beneficiate process, dress, convert the said mineral produce from the said land and to carry away such beneficiated or processed, dressed, converted mineral.

9. Liberty and power for or in connection with any of the purposes mentioned in this part to fell timber or trees or brushwood now standing or which hereafter may be standing upon the Forest or reserved forest land included in the lease for the area for which clearances from forest department of Government of India has been obtained and for which prior permission in writing has been given by the concerned Divisional Forest Officer. The shall Keep a correct account of the number of trees or timer fell by him, from time to time, and shall hand it over the Forest Department.

PART-III

RESTRICTIONS AND CONDITIONS AS TO THE EXERCISE OF THE LIBERTIES, POWER AND PRIVILEGES IN PART-II

1. No building or thing shall be erected, set up or placed and no surface operation shall be carried on in or upon any public pleasure ground, burning or burial ground or place held sacred by any class of person or any house or village site, public road or other place which the State Government may determine as public ground nor in such a manner as to injure or prejudicially effect any building works, property or rights of other person an no land shall be used for surface operations which is already occupied by person other than the State Governor for works or purposes not included in this lease. The lease shall not also interfere with any right of way, well or tank.

2. Before using for surface operation any land which has not already been used for such operations the lessee or lessees shall give to the competent authority days/months/calendar previous notice in writing specifying the name or other description of the situation and the extent of the land proposed to be so used and the purpose for which the same is required and the said land shall not be so used if objection is issued by the Competent Authority within one month after the receipt by him of such notice unless the objection so stated shall on reference to the State Government be annulled or waived.

3. The lessee or lessees shall not without the express sanction of the Competent Authority cut down or injure any timber or trees on the said lands but may without such sanctioned clear away any brushwood or undergrowth which interferes with any operations authorized by these Mining, the discovery in the areas , comprised in his or their lease, or any minerals not specified in these lease.

PART-IV

LIBERTIES, POWERS AND PRIVILEGES RESERVED TO THE STATE GOVERNMENT

1. Liberties and powers for the State Government or any lessee or person authorized by it in that behalf to enter into and upon the said lands and to search for win, work, dig, gel, raise, dress, process, convert and carry away any minerals other than said minerals and any other substances and for those purposes to sink, drive, make, erect, construct, maintain and use such pits, shafts, inclines,

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, भाग चार-ब, गुरुवार ते बुधवार, डिसेंबर १८-२४, २०१४/अग्रहायण २७-पौष ३, शके १९३६ १२९

drifts, levels and other lines waterways, airways, water coerces, drains, reservoirs, engines, machinery, plant, buildings, canals, transways, railways, roads, ways and other and conveniences as may be deemed necessary or convenient:

Provided that, in exercise of such liberty and power no substantial hindrance or interferences shall be caused to or with the liberties, powers and privileges of the lessee or lessees under these presents and that the lessee or lessees shall be entitled to such fair compensation as may be mutually agreed upon or in the event of disagreement as may be determined by the Competent Authority or any other officer appointed by the State Government in respect of all loss or damage sustained by the lessee or lessees by reason or in consequences of the exercise of such liberty and power.

2. Liberty and power to the State Government or Central Government to construct any road, railway or canal, reservoir or to carry away electric or telephone lines in or over the lands under lease is reserved.

Provided that before such liberty or power is exercised a notice of not less than sixty days shall be given to the lessee and the area utilized by Government for any of the aforesaid purposes shall be excluded from the area under the lease and the lessee will not be entitled to claim any compensation for such exclusion.

PART-V

RENTS AND ROYALTIES RESERVED BY THIS LEASE

1. The lessee or lessees shall not be liable to pay in respect of any half yearly period both the dead rent reserved by clause 2 of this Part and also the sum of the royalties reserved by clause 3 of this Part but shall pay the said sum only whichever is higher.

2. Subject to the provision of clause 1 of this part, as from the day of20.. during the substance of this lease the lessee or lessees shall pay to the State Government the dead rent for every six months period on 31st January and 31st July of every year and the rate specified by Government and as applicable on the date of this lease . These rates are subject to revision, from time to time.

3. Subject to the provision of clause 1 of this part the lessee or lessees shall during the substance of this lease pay royalty to the State Government at the rates specified. Such payment of royalty shall be made by the lessee in advance in each quarter in the manner prescribed in rule of the said rule.

Provided that the rate is liable to be revised by the State Government once in every three years and the lessee shall then pay to the State Government royalty at such revised rates. The privilege rate of royalty and manner of its payment.

4. The lessee or lessees shall pay surface rent to the State Government in respect of the said land at the rate as may be specified by Government, from time to time under the authority of these presents from the commencements of such occupation or use until the area shall cease to be so occupied or used and shall so far as possible be restored to its original condition or reclaimed. Such surface rent at much rate as prescribed shall be paid upon each of the half yearly dates hereinbefore appointed for the payment of annual dead rent.

PART-VI

PROVISIONS RELATING TO THE RENTS AND ROYALTIES

1. The royalties mention in Part-V of the Schedule shall be paid free from any deduction to the State Government.

2. For the purpose of computing the said royalties the lessee or lessees shall keep a correct account of the mineral or minerals actually produced from against all claims which may be made by any person or persons in respect of any such damage, injury or disturbance and all costs and expense in connection therewith.

3. The lessee or lessees shall during the substance of the lease well and sufficiently secure and keep open with timber or other durable means all pits, shafts and working that may be made or used in the said land and make and maintain sufficient fences to the satisfaction of the State Government round every such pit or working whether the same is abandoned or not and shall during the same period keep all working in the said land except such as maybe abandoned accessible free from water and foul air as far as possible. The lessee or lessees shall also take adequate steps to ensure that-

(a) Heights and width benches and levels do not exceed 3 meters and in open quarries are properly maintained to facilitate easy removal of the mineral and the muck;

(b) Slopes of open mine area not more than 45° in case of soft.

(c) The working faces are always kept clean;

(d) The Mineral and/or beneficiated, process, dressed products therefore won are stacked in suitable dimension and each such stack is numbered or marked in manner deemed fit by the competent authority;

(e) The proper sanitation of the area leased to him is maintained.

4. The Lessee or Lessees shall strengthen and support to the satisfaction of the railway administration concerned or the State Government or any other competent authority controlling the provision of any law for the time being in force relating to the working of mines and matters affecting surety, health and labour matters, as the case may be, any part of the mine which in its opinion, requires such strengthening or support for the safety of any railway, reservoir, canal, road and other public works or structures.

5. The lessee or lessees shall submit, from time to time, or when required, progress report to the collector and the District of Geology and Mining, along with analysis and representative sample of the mineral collected during the mining operations as also the annual return or prescribed return in the manner prescribed by them, from time to time.

6. The lessee or lessees shall allow any officer authorized by the Central Government or the State Government or the competent authority or the Director of Geology and Mining under the said rule in the behalf to the enter upon the premises including any building excavation or land comprised in the lease for the purpose of inspecting , examining , surveying and making plan thereof, sampling and collecting any data and the lessee or lessees shall with proper person employed by the lessee or lessees acquainted with the mine and work effectively assist such officers, agent, servants and workman in conducting every such inspection and shall afford them all facilities information connected with the working of the mine which they reasonably require, such officer may issue such reasonable directions, as he may deem fit to prevent wasteful extraction of mineral and it shall be the duty of the lessee or lessees his or their agent or manager to carry out such directions within such period as the officer may specify. The lessee or lessees his or their agent or manager fails to carry out such direction within the specified period, the competent authority may determine the lessee or may impose a penalty at the rate of Rs.500 per day till such directions are complied by the lessee or lessees.

7. The lessee or lessees shall report all accident to the District Magistrate and Director of Mines and Safety and the District Superintendent of Police. In case of any accident causing death or serious bodily injury or serious injury to property or seriously affecting or endangering life or property which may occur in the course of the operations under this lease, the lessee shall send a complete report without any delay of such an accident to the said officers.

8. Whenever the lessee or lessees shall find in the said land mineral other than the said minerals the lessee or lessees shall report such discovery in writing to the competent authority and to the Director of Geology and Mining with full particulars of the nature and position of each such find within a fortnight and shall not dispose of such mineral, in case of discovery of any other minor mineral, for which lease is not granted, the lessee shall report the discovery to the competent authority within eight days who may grant a lease in respect of such other minor mineral. In case discovery of major mineral, the lease shall report the discovery to the competent authority and the Director within a

fortnight and shall not mine and dispatch such major mineral. The lessee, if interested, may apply for grant of lease of such minor mineral under Mineral Concession Rules, 1960.

9. The lessee or lessees shall at all time during the said term keep or cause to be kept at an office to be situated upon or near the said lands correct and intelligible books of account which shall contain accurate entries showing from time to time,-

- (1) Quantity and quality of the said mineral realized from the said lands;
- (2) Quantity of the various qualities of the said minerals benefited, processed or converted;
- (3) Quantities of the various qualities of the said mineral sold and disposed off separate and the manner and purpose of such sale and disposal;
- (4) The price and all other production of all sale of the said mineral;
- (5) The number of person employed in the mine or works or upon the said lands specifying nationality, qualification and pay of the technical personnel;
- (6) Such other facts, particulars and circumstances as the competent authority or the Director of Geology & Mining may, from time to time, require and shall also furnish fee of charge to such officers and at such times they may prescribe true and correct abstract of all or any such books of accounts and shall at all times allow such officers or any other officer as the State Government shall in that behalf appoint, to enter into and have free access to, for the purpose of examining and inspecting the said books of accounts and to make copies thereof and make extracts there from.

10. The lessee or lessees shall at all time during the said term maintain at the mine office correct intelligible up-to-date and complete plans and sections of the mines in the said lands. They shall show all the operations and working and all the trenches, pits and drillings made by him or them in the course of operations carried on by him or them under the lease, faults and other disturbances encountered and geological data (and all such plans and section shall be amended and filled by end) from actual surveys to be made for that purpose at the end of twelve months or any period specified, from time to time, and all lessee or lessees shall furnish free of charge to the Competent Authority and to the Director of Geology and Mining true and correct copies of such plans and section whenever these are required. Accurate records of all trenches, pits and drilling shall show,-

- (a) the subsoil and strata through which they pass;
- (b) any other mineral encountered;
- (c) any other matter of interest and all data required by the State Government, the Competent Authority or Director of Geology and Mining to inspect the same at all times. The lessee or lessees shall also allow any officer authorized by the Central or State Government or the competent authority or the Director of Geology and Mining to inspect the at all times.

11. The lessee or lessees shall be bound by the provisions of any laws for the time being in force, relating to the working of the mines or quarries and matter affecting safety, health and convenience of the lessee or lessees employees or of the public.

12. The lessee or lessees shall respect all existing rights of way, water and other easement and shall not carry on mining or other operations. Under the said lease in any way, other than the prescribed under these rules.

13. The lessee or lessees shall make and pay reasonable satisfaction and compensation for all damage, injury or disturbances of person or property which may be done but or on the part of the lessee or lessees in exercise of the liberties and powers granted by these presents and shall at all times save harmless and keep indemnified the State Government from and against all suits, claims and demands which may be brought or made by any person or person in respect of any such damage, injury, injury or disturbances.

14. The lessee or lessees will exercise the liberties and powers hereby granted in such a manner as to offer no necessary or reasonably avoidable obstruction or interruption to the development and

working within the said lands of any mineral not included in the lease and shall at all times affords to the Central and State Government and to the holders of mining lease, permits and prospecting license or mining lease in respect of any such minerals or any minerals within any land adjacent to the said lands, as the case may be, reasonable means of access and safe and convenient passage upon the across the said lands to such minerals for the purpose of getting, working, developing and carrying away the same provided that the lessee or lessees shall receive reasonable compensation for any damage or injury which he may sustain by reason or in consequence of the use of such passage by such lessees or holders of prospecting license.

15. The lessee or lessees shall not without previous approval of the Competent Authority assign or subject, mortgage or in any other manner transfer mining lease as a whole or any right therein.

16. Whenever the security deposits as provide in rule 14 of the said rules or any part thereof or any further sum hereafter deposited with the State Government in replenishment thereof shall be forfeited or applied by the Competent Authority pursuant to the power hereafter declared in that behalf the lessee or lessees shall deposit with the State Government such further sum as may be sufficient with the inappropriate part thereof to bring the amount in deposit with the State Government up to the sum equal to the said full security deposit amount. Lessee or lessees on or in connection with the said lands or operations under this lease and during such possession or control the lessee or lessees shall confirm and obey all directions given by or on behalf of the Central or State Government regarding the use or employment of such works, plants, premises and minerals.

Provided that after compensation which shall be determined in default or agreement by the State Government shall be paid to the lessee or lessees for all loss or damage sustained by him or them by reason or in consequences of the exercise of the power conferred by this clause and provided also that the exercise of such powers shall not determine the said term hereby granted or effect the terms and provisions of these presents further than may be necessary to give effect to the provisions of this clause.

17. The lessee or lessees shall not light any fire upon the said lands if lying within the reserved forest areas except under such conditions as the Divisional Forest Officer may in writing specifying and the lessee or lessees and his or their workmen and employees shall render prompt assistance in extinguishing any fire on the said land or in their vicinity. The lessee or lessees shall be liable for all damage resulting from fire caused by the act or omission of the lessee or lessees or his or their employees and shall pay such compensation for the said damage as may be assessed by the Divisional Forest Officer as to the amount of compensation payable by the lessee or lessees shall be final and binding on the lessee or lessees.

18. (a) The lessee or lessees shall not remove any other produce except the minor minerals mentioned in the lease. The lessee or lessees shall without mining, the discovery in the areas, comprised in his or their lease, or any minerals not specified in the lease.

(b) If any mineral not specified in the lease is or are discovered in the leased area, he or they shall not win and dispose of such mineral without obtaining lease or leases therefore

19. The lessee or lessees shall make available to the Government of India beryl or any other "substance prescribed" under section 3 of the Atomic Energy Act (Act No. XXIX of 1948) if they are found to occur in the said lands.

20. The State Government shall be immune from the lessee or lessees claim for damage on account of any land having been included in this lease which may subsequently be discovered not to have been available for the lease.

21. The lessee or lessees or his or their transferred or assignees shall not erect any building in contravention of the provisions of any law, for the time being in force, relating to the erection of building or in contravention of any order issue by such orders under any such laws within whose jurisdiction the leased area is situated.

22. The lessee or lessees shall abide by such instructions and direction as may be issued by the State Government from time to time, regarding conservation and development of minor minerals.
23. The lessee or lessees shall bear and pay the stamp duty and registration charges on this documents.

PART VII SYSTEMATIC AND SCIENTIFIC MINING

1. Protection of environment:- Every holder of a prospecting license or a lease shall take all possible precautions for the protection of environment and control of pollution while conducting prospecting, mining or processing of minor mineral in the area for which such license or lease is granted.

2. Removal and utilization of top soil:-

- (1) Where top soil exists and is to be excavated for prospecting or mining operations for minor mineral, it should be removed separately.
- (2) The top soil so removed shall be utilized for restoration and rehabilitation of the land which is no longer required for prospecting or mining operations or for stabilizing or landscaping the external dump.
- (3) Where top soil cannot be used concurrently, it shall be stored separately for future use, keeping in view that the bacterial organism should not die and should be spread nearby area.

3. Storage of overburden, waste rock etc.:-

- (1) The overburden, waste rock and non-saleable minor mineral generated during prospecting or mining operations for minor mineral shall be stored separately in properly formed dumps on grounds earmarked.
- (2) Such dumps shall be properly secured to prevent the escape of material in harmful quantities which may cause degradation of the surrounding land or silting of water courses.
- (3) Wherever possible, such waste rock or overburden or other rejects, shall be backfilled into the worked out minor mineral quarry, where minor mineral has been recovered up-to the optimum depth, with a view to restore the land to its original use or desired alternate use, as far as possible and where the backfilling is not feasible, the waste dumps shall be suitably terraced and stabilized by planting vegetation or otherwise.

4. (i) Reclamation and Rehabilitation of lands :- Every holder of prospecting licence or mining lease shall undertake the phased restoration, reclamation and rehabilitation of land affected by prospecting or mining operation and shall complete this work before the completion of such operations and abandonment of prospecting or mine.

(ii) Restoration, Reclamation and Rehabilitation in a cluster: - Where large number of small mines are situated and worked out in clusters, at such places the provisions of quarrying of minor minerals should be done in a systematic and scientific manner. The programme of restoration and reclamation of the mined out area and rehabilitation must be made jointly in phased manner in the abandoned areas in the entire cluster of the minor minerals. Environmental clearance may be obtained by corporate body or the concept of Regional Environmental Assessment (REA) and Regional Environmental Management Plan (REMP) prepared accordingly.

5. Precaution against air pollution: - Air pollution due to dust, exhaust emissions or fumes during prospecting, mining or processing operations for minor minerals and related activities shall be controlled and kept within permissible limits specified under any environmental laws for the time being in force.

6. Discharge of effluents:- Every holder of a prospecting license or a lease shall take all possible precautions to prevent or reduce to a minimum the discharge of toxic and objectionable liquid

effluents from minor mineral quarry, workshop or processing plant into surface of ground water bodies and usable lands. These effluents shall conform to the standards laid down in this regard.

7. Precaution against noise:- Noise arising out of prospecting, mining and processing operations for minor mineral shall be abated or controlled by the holder of prospecting licensee or a lessee at the source so as to keep it within the permissible limits.

8. Permissible limits and standards:- The standards and permissible limits of all pollutants, toxins and noise referred to in Rule 48, 49 and 50 above shall be those notified by the concerned authorities under the provisions of the relevant status from time to time.

9. Restoration of flora:- (1) Every holder of prospecting license or a mining lease shall carry out prospecting or mining operations as the case may be, in such a manner so as to cause least damage to the flora of the area held under prospecting license or mining lease in the nearby area.

(i) Take immediate measures for planting in the same area or any other area selected by concerned authority or Regional Office of MOEF or the authorized officer not less than twice the number of trees destroyed by reason of any prospecting or mining operation,

(ii) Look after them during the subsistence of the license or lessee after which these trees shall be handed over to the state Forest department or any other authority as may be nominated by the State Government.

(iii) Restore, to the extent possible, other flora destroyed by prospecting or mining operation.

PART –VIII

THE COVENANTS OF THE STATE GOVERNMENT

Lessee may
hold and
enjoy right
quietly.

1. The lessee or lessees paying the rents and royalties hereby reserved and observing and performing all the covenants and agreements herein contained and on the part of the lessee or lessees to be observed and performed shall and may quietly hold and enjoy the rights and premises hereby demised for and during the term hereby granted without any unlawful interruption from or by the State Government, or any person rightfully claiming under it.

Acquisition
of lands of
third parties
and
compensation
thereof.

2. If in accordance with the provision of clause 4 of Part VII of this Schedule, the lessee or lessees shall offer to pay to an occupier of the surface or any part of the said lands compensation for any damage or injury which may arise from the proposed operations of the lessee or lessees and the said occupier shall refuse his consent to the exercise of the right and powers reserved to the State Government and demised to the lessee or lessees by these presents and the lessee or lessees shall report the matter to the State Government and shall deposit with it the amount offered as compensation and if the State Government are satisfied that the amount of compensation offered is fair and reasonable or if it is not so satisfied and the lessee shall have deposited with it such further amount as the State Government shall consider fair and reasonable, the State Government shall order the occupier to allow the lessee or lessees to enter the land and to carry out such operations as may be necessary for the purpose of this lease. In assessing the amount of such compensation, the State Government shall be guided by the principles of the Land Acquisition Act, 1894.

To renew

3. If the lessee or lessees be desirous of taking a renewed lease of the premises hereby demised or of any part of them for a further term of.... Years from the expiration of the term hereby granted and of such desire shall at least 90 days prior to the expiration of the last mentioned term submit to the Competent Authority an application as provided in rule 19 of the said rules and such application shall be accompanied by non-refundable application fee of Rs. 500. The application so received for renewal of lease shall be disposed of by the Competent Authority before the expiry of the lease period. If the application is not disposed of before the expiry of lease, the period of this lease shall be deemed to have been extended for a further period of six months or till such date on which the applicant is informed

about the refusal, whichever is earlier. The lessee shall continue to pay the rents and royalties hereby reserved and shall observe and perform the several covenants and agreements herein contained and on the part of the lessee or lessees during the period deemed to have been extended as aforesaid. The lease shall be renewable at the option of the lessee for one term not exceeding the duration of the original lease subject to the satisfaction of the Competent Authority. The Competent Authority, upon satisfaction, will, at the expense of the lessee or lessees and upon his or their executing and delivering to the State Government if required a counterpart thereof execute and deliver to the lessee or lessees a renewal lease of the said premises for the further term of At such rents and royalties and on such terms and subject to such covenants and agreements, including this present covenant to renew as shall be in accordance with the said rules applicable to minor minerals on the day next following the expiration of the term hereby granted.

Liberty to
determine
surrender or
relinquish
any part of
the leased
area.

4. The lessee or lessees shall be at liberty to determine the lease or surrender or relinquish any part or parts of the leased area on giving not less than six calendar months notice in writing to the Competent Authority and upon the expiration of such notice provided that all sums due on account of the lease or of the surrendered part or parts shall have been paid, the lease shall be determined in respect of the whole of the area or the surrendered part or parts, as the case may be. If the lessee or lessees does or do not desire to surrender the whole of the area, a description of the part or parts which he desires to retain shall be made in the newly executed lease deed.

Refund of
Security
Deposit

5. On such date as the Competent Authority may elect within six calendar months after the determination of this lease or of any renewal thereof, the amount of the security deposit paid in respect of this lease and then remaining in deposit with the State Government and not required to be applied to any of the purposes mentioned in this lease shall be refunded to the lessee or lessees. No interest shall be payable on the security deposits. The security deposits shall be refunded only after satisfactory completion of restoration and reclamation.

PART IX

GENERAL PROVISIONS

1. (All the remaining conditions contained in rules 21, 22 and 23 of the said rules which have not been incorporated in Parts I to IX hereinabove are applicable.)
2. If the lessee or lessees ceases or cease to work the mine for a continuous period of six months the lease shall be liable to cancellation.

Provided that lease shall not be cancelled if the lessee or lessees is or are prevented a- mine owing to some reasonable cause or if the lessee or lessees

Ceases or cease to work with the prior permission of the Competent Authority.

3. If there is any dispute regarding their lease or any other matter or thing, construction of term or condition in this lease or anything connected with the lease or that working or non-working of the lease, the amount of payment of royalty or dead rent or its mode of payment to the Competent Authority, it shall be referred to the Director (Designation of Government Officer.....) whose decision shall be final and binding on the lessee.
4. Failure on the part of the lessee or lessees to fulfill any of the terms and conditions of this lease shall not give the State Government any claim against the lessee or lessees or be deemed a breach of this lease, in so far as such failure is considered by the said Government to arise from force majeure, and if through force majeure the fulfillment by the lessee or lessees any of the terms and conditions of this lease be delayed, the period of such delay shall be added to the period fixed by this lease. In this clause the expression "force majeure" means act of God, war insurrection, riot, civil commotion, strike, earthquake, tide, storm, tidal wave, flood, lightening, explosion, fire, and any other happening which the lessee or lessees could not reasonably prevent or control.
5. The lessee or lessees having first paid and discharged the rents and royalties payable by virtue of these presents may at the expiration of sooner determination of the said term or within six calendar months thereafter take down and remove for his own benefit all or any engines, machinery, plants, buildings, structures, tramways, railways and other works, erection and conveniences which may have been erected, set up or placed by the lessee or lessees in or upon the said lands and which the lessee or lessees is or are

not bound to deliver to the State Government under clause 19 of Part VII of this schedule and which the State Government shall not desire to purchase.

Failure to fulfill the terms of lease due to "Force Majeure"

6. If at the end of six calendar months after the expiration or sooner determination of the said term or after the date from which any surrender by the lessee or lessees of a part or parts of the said lands under the provisions contained in clause 4 of Part IX of this Schedule become effective, there shall remain in or upon the said land or the surrendered part or parts thereof, as the case may be any engines, machinery, plant, buildings, structures, tramways, railways and other work erections and conveniences or other property which are not required by the lessee or lessees in connection with his or their operations in those parts of the said lands which he or they has or have not surrendered or in any other lands held by him or them under mining lease the same shall if not removed by the lessee or lessees within one calendar month after notice in writing requiring their removal has been given to the lessee or lessees by the State Government be deemed to become the property of the State Government and may be sold or disposed of in such manner as the State Government shall deem fit without liability to pay any compensation or to account to the lessee or lessees in respect thereof.

Lessee to remove his properties on the expiry to lease.

7. Every notice by these presents required to be given to the lessee or lessees shall be given in writing to such person resident on the said lands as the lessee or lessees may appoint for the-purpose of receiving such notices and if there shall have no such appointment even every such notice shall be sent to the lessee or lessees by registered post addressed to the lessee or lessees at the address recorded in this lease or at such other address in India as the lessee or lessees may, from time to time, in writing to the State Government designate for the receipt of notices and every such service shall be deemed to be proper and valid service upon the lessee or lessees and shall not be questioned or challenged by him.

For failure of property left more than six months after determination of lease.

8. This Mining Lease is granted subject to the provisions relating to grant of mining lease contained in Chapter II of the Maharashtra Minor Mineral Extraction Rules, 1998.

SIGNED, SEALED AND DELIVERED

BY SHRI------(Name) -----

-----DESIGNATION -----

For and on behalf of the Governor of

Maharashtra in the presence of ----

1)-----

2) -----

(1) SIGNED AND DELIVERED BY THE

WITHIN NAMED

SHRI/SMT -----

THE LESSEE, IN THE PRESENCE OF -----

OR

(2) SIGNED AND DELIVERED BY THE

WITHIN NAMED SARVASHRI

(1) -----

(2) -----

(3) -----

The Lessees in the presence of -----

(1) -----

(2) -----

Or

(3) SIGNED AND DELIVERED BY THE

WITHIN NAMED SARVASHRI

(1) -----

(2) -----

(3) -----

THE Lessees in the presence of -----

(1) -----

(2) -----

or

(4) THE COMMON SEAL OF M/s -----

Limited Company was pursuant to the

Services of
notices

FORM F
(See rule 34)
(Notice of Intimation of Opening of Mine /Quarry)

1. (i) Name of minor mineral worked :
(ii) Name of other mineral(s) worked, if any :
- 2 Name of the quarry/mine :
- 3 Date of opening of quarry / mine :
- 4 .Letter No. and Date through which the mining plan was approved :
(Specify Authority)
5. Name and address of the Lessee/Owner :
6. Ownership of the quarry :
 - a. Public sector :
 - b. Joint sector :
 - c. Private sector :(In case of joint sector, specify percentage share of each company)

In case the lessee is a Company or a partnership firm or Co-operative indicate name and

7. address of the Director-in-Charge and the Registered Office :
8. Particulars of Quarry/Mining Lease (ML)
 - (i) Date of execution :
 - (ii) Period : Years From: to:
 - (iii) Area under licence : Hectares

9. Location of the lease :
 - (i) Topo Sheet Number :
 - (ii) Cadastral Survey or Khasra Number :
 - (iii) Village : Taluka/Tehsil: District : State :
 - (iv) Post Office : Police Station :
 - (v) Nearst railway station : Distance :
 - (vi) Nearest Rest House/Dak Bungalow :

10. Name and address of previous owner, if any, and the date of abandonment :
11. Particulars of Agent
 - (a) Name and address :

(b) Date of appointment :

12. Particulars of Mining Engineer

(a) Name and address :

(b) Qualifications :

(c) Date of appointment :

(d) Status of employment :

Whole time : Part time :

13. Particulars of manager:

(a) Name and address :

(b) Date of appointment :

Place:

Signature :

Date :

Name in full :

Designation: Owner / Agent/ Mining
Engineer Manager.

FORM G
[See rule 35(2)]

(Notice of Intention of Abandonment/Surrender of Mine/Quarry or part of the Mine/Quarry)

1. (i) Type of the minor mineral worked :
(ii) Name of other mineral(s) worked, if any :
2. Name of the mine quarry :
3. Name and Address of the Lessee/Owner:
4. Particulars of Mining/ Quarry Lease(OML) :
(i) Date of execution :
(ii) Period: Years From: to:
(iii) Area under lease.....Hectares

5. Location of Quarry/Mine :

- (i) Topo Sheet number :
- (ii) Cadastral Survey or Khasra Number :
- (iii) Village: Taluka/Tehsil: District: State
- (iv) Post Office: Police Station:
- (v) Nearest railway station:
- (vi) Nearest Rest House/Dak Bungalow :

6. Name and address of Agent :

7. Particulars of Mining Engineer :

- (a) Name and Address :
- (b) Qualifications :

8. Date by which mining operations are to be abandoned or mine to be surrendered:

9. Reasons for abandonment/surrender

Exhaustion of minor mineral: Lack of Demand:
Uneconomic operations: Non availability of labour:
Land slide: Flooding of quarry:
Other calamity (specify): Other reasons (specify):
(Please tick whichever is applicable)

10. If the abandonment is due to natural calamities or order/directions issued by any statutory authority/tribunal/Court for abandoning mining operations the date of such abandonment.

11. Reserve of the minerals in the area. (a) Proved :
(b) Probable :
(c) Possible :
12. Total production of the mineral since first opening of quarry/mine:
13. Number of workers employed in the Quarry : Male : Female :
Company Labour (Direct) :
Contract Labour :

Place :

Signature :

Date :

Name in full :

Designation :

Owner/Agent/Mining Engineer/Manager

Note : 1. In cases where part of the lease area is proposed to be abandoned/ surrendered, information relating only to such part shall be given in columns 11, 12 and 13.
2. Please enclose plans/sections of the lease areas on a scale not less than 1:1000 (1 centimeter = 10 meter) indicating accurately the work done in the quarry up to the time of submission of this notice including measures envisaged for protection of abandonment/surrendered quarry and approaches there to and the environment.

FORM-H
(See Rule 36)

(Notice of Temporary Discontinuance of Quarry /Mine)

MINE QUARRY CODE-----

1. (i) Type of the minor mineral worked :
(ii) Name of the other mineral(s) worked, if any :
2. Name of the mine/ quarry :
3. Name and Address of the lessee/Owner :
4. Particulars of quarry mine Lease :
(i) Date of execution :
(ii) Period years from: to:
(iii) Area under lease..... Hectares
5. Location of Quarry Mine :
(i) Topo Sheet Number :
(ii) Cadastral Survey or Khasra Number :
(iii) Village Taluka/Tahsil : District: State :
(iv) Post Office : Police Station :
(v) Nearest Railway station : Distance :
(vi) Nearest Rest House Dak Bungalow :
6. Name and Address of Agent :
7. Name and Address of the Mining Engineer :
8. Reasons for discontinuance :
Lack of demand :
Non availability of Labour :
Rains :
Transport bottleneck :
Strike :
Lock out :
Operation becoming uneconomic :
Other reasons (specify) :
(Please tick whichever is applicable)
9. Date of discontinuance of mining operation :
10. Probable date of reopening :

Place :

Signature :

Date :

Name in full :

Designation: Owner/Agent/Mining
Engineer/Manager

FORM I

[See rule 37]

(Notice of Intimation of Reopening of Quarry / Mine)

MINE QUARRY CODE.....

1. (i) Type of the minor mineral worked :
(ii) Name of other mineral(s) worked, if any :

2. Name of the quarry/ mine:

3. Name and address of the Lessee/Owner:

4. Particulars of Quarry/Mining Lease(QML):

(i) Date of execution:

(ii) Period: years from: to:

(iii) Area under lease.....Hectares

5. Location of Quarry/Mine

- (i) Topo Sheet Number :
(ii) Cadastral Survey or Khasra Number :
(iii) Village: Taluka/Tehsil: District: State:
(iv) Post Office: Police Station:
(v) Nearest railway station: Distance:
(vi) Nearest Rest House/Dak Bungalow:

6. Name and Address of Agent:

7. Name and Address of the Mining Engineer:

8. Date on which the quarry/mine was

- a) Abandoned:
b) Discontinued:

9. Date of reopening:

Place:

Signature:

Date:

Name in full:

Designation: Owner/Agent/Mining Engineer/Manager

FORM J

[See rule 39]

Register of Application for Quarry Lease

1. Serial No :-
2. Date of Application :-
3. Date on which application was received by the receiving officer.
4. Name of the applicant with full address :-
(Local as well as permanent address along with Phone, Fax and email address)
5. Date of completion of the application :-
6. Details of the area applied for :-
Village Taluka District
- Khasara No. / Survey No / Gat No. Area (In hectares)
(Working circle to be stated in respect of forest lands)
7. Application fee paid, Rs. vide treasury Chalan No dated
8. Date on which application is sent for enquiry / site inspection :-
9. Officer / official to whom the enquiry / site inspection is marked.:-
10. Date on which the enquiry report/ site inspection report is received :-
11. Final disposal of the application together with number and date of the order :-
- 12 Remarks :
(To state whether granted / refused, if granted , details of area granted)

Signature of the Competent Officer.

FORM K

(See rule 41)

Register of Quarry Leases Granted .

1. Serial No.:-
2. Name of the lessee.:-
3. Residence with complete address of lessee:-
(Permanent and Local address along with PH, Fax Nos. & email address.)
4. No. and date of grant of lease:-
5. Date of execution of quarrying lease:-
6. Details of the area granted under lease:-
(1)Village (2)Taluka (3) District
Khasara No. / Survey No./ Gat No./ Area (in hectares)
7. Minor Mineral or minerals for which lease has been granted:-
8. Minor Mineral or minerals added to the quarry lease with No. and date of grant:-
9. Details of security Deposit:-
10. Period for which lease is granted: (i) Total years :.....
(ii) Date : From to
11. Rate of (1) Dead rent and (2) Royalty:-
12. Period for which leases is renewed: (i) Total years :.....
(ii) Date : From to
13. Date of commencement of quarrying operation:-
14. Amount of surface rent fixed and date of fixation:-
15. Number and date of assignment of transfer of the lease, if any, and the name of assignee/ transferee:-
16. Date of expiry of lease surrendered or cancelled:-
17. Date from which area is available for re grant:-
18. Refund of security deposit (No. and date with signature of lessee:-
19. Remark:-

Signature of Competent Officer.

FORM-L

[See rule 46(iv)]

Quarterly returns for payment of royalty for the quarter ending 30th June/30th September/31st December/31st March 20.....

(To be submitted by 1st of August/1st of November/1st of February/1st May of every year)

(1) Name and address of the lessee. :-

(2) Location of the mine.

(a) Village/Forest WC :-

(b) P.C. No./ F.C. No. :-

(c) Area under lease in hectares :-

(d) Tahsil/ District :-

(3) Name of Minerals. :-

(4) Date of grant of lease. :-

(5) Date of execution of the lease and period of the lease :-.

(6) Balance at the beginning of the year Cu. Meters. M. Tones.

(7) Production during the year Cu. Meters M. Tones.

(8) Total (of col. 6 and 7) Cu. Meters M. Tones.

(9) Total cost of production during the year:-

(10) Total sale during the year. Cu. Meters M. Tones.

(11) Total cost of sold material Rs. :-

(12) Balance at the close of the year. :-

(13) Rate of royalty. :-

(14) Total gross royalty due on the material sold during the year.

(a) Previous balance due as on 31-12-19---- Rs. -----

(b) Amount to be paid Rs. -----

(c) Amount paid Rs ----- Ch. No. ----- Date -----

(d) Balance due -----

(15) Dead rent paid Rs. ----- vide Challan No. ----- Date -----

(16) Particulars where working is done or progress :-

(17) Maximum depth of the mine :-

(18) Average labour employed during the year:-

Signature of lessee/ Agent.

FORM - M

[See rule 46(xv) and 66(15)]

Monthly Return of Total Quantity of Material Raised For the Month of -----

[To be submitted by 10th of every month to (i) Directorate of Geology and Mining, Maharashtra State, Nagpur and (ii) Competent Officer]

Name and Address of the lessee:-

Location of Mine:-

(a) Village / F.W.C.

(b) P.C. No. Felling Serial No :-

(c) Tahsil.....District.....

(d) Area under lease

(e) Name of Mineral

(f) Date of execution and period of the lessee

Balance of the Remark	Production	Total	Sale during	Balance at the end
End of last Month	during the Month		the month	of the month
(Brass/MT)	(Brass/MT)	(Brass/MT)	(Brass/MT)	(Brass/MT)

(1) Average daily no. of laboures employed:-

(i) in Mine

(ii) at crusher site / Kiln:-

(2) Average labour employed during the month:-

(3) No of working days in the month:-

(4) Last rent / Royalty paid during the month

(a) Rent paid Rs..... for the period.....Ch No.....Date.....

(b) Royalty.....Rs.....for the period.....Ch.No.....Date.....

Signature of Lessee / Agent

FROM-N

[See rule 46(xv)]

Annual return of total quantity of material raised in preceding year and its value for the year-

To be submitted by 15th January every year to the (i) Director of Geology and Mining, Maharashtra State, Nagpur and (ii) Collector-----

(1) Name and address of the lessee :-

(2) Location of the mine.

(a) Village/Forest WC :-

(b) P.C. No./ F.C. No. :-

(c) Area under lease in hectares :-

(d) Tahsil/ District :-

(3) Name of Minerals. :-

(4) Date of grant of lease :-

(5) Date of execution of the lease and period of the lease:-

(6) Balance at the beginning of the year Cu. Meters. M. Tones.

(7) Production during the year Cu. Meters M. Tones.

(8) Total (of col. 6 and 7) Cu. Meters M. Tones.

(9) Total cost of production during the year :-

(10) Total sale during the year. Cu. Meters M. Tones.

(11) Total cost of sold material Rs :-

(12) Balance at the close of the year:-

(13) Rate of royalty :-

(14) Total gross royalty due on the material sold during the year :-

(a) Previous balance due as on 31-12-20---- Rs. -----

(b) Amount to be paid Rs. -----

(c) Amount paid Rs ----- Ch. No. ----- Date -----

(d) Balance due -----

(15) Dead rent paid Rs. ----- vide Challan No. ----- Date -----

(16) Particulars where working is done or progress :-

(17) Maximum depth of the mine :-

(18) Average labour employed during the year:-

Signature of lessee/ Agent.

FORM - O

[See rule 46 (xxvi) and 66(14)]

TRANSIT PASS

Serial No.:-

Date:-

Name of lessee or Licensee / permit :

Holder/Auction.....purchaser and address.

Location of lease/ Depot. – Village/ Town :

Period of lease or license/Permit :

Name of Granting Authority and order No. :

Truck/ vehicleNo. :

Name or person to whom material is sold :

Time of dispatch from lease/ Depot. :

Name of Driver :

Kind of Mineral dispatched :

Quantity of mineral dispatched :

Signature of receiver/ Driver :

Seal.

Signature of lessee/licensee/

Authorized Agent.

Received ----- (Place) on -----(Date)

Initial of receiving officer.

(Name) (Designation)

FORM – P

Affix here Court –
Fee Stamp of Rs.
20/-

[See rule 61(I)]

APPLICATION FOR QUARRY PERMIT.

Dated _____ day of 20-----

To,
The Competent Officer (Designation)

At:- _____ (Place)

Sir,

(1) I / We request that a quarry lease under 'the Maharashtra Minor Minerals Extraction (Development and Regulation) Rules, 2013 may be granted to me/us.

(2) A sum of Rs. _____ /- (Rupees _____), being the fee in respect of this application has been deposited *vide* Treasury Chalan Number dated.....

(3) (i) Name of the applicant with Complete address :-
(Local as well as permanent addresses are to be stated)
With details like PH/ Fax Nos. and e-mail address

(ii) Status of the applicant: -
(A true attested copy of document to be enclosed)

a private individual /
private company/
public company/ firm
or association.

(iii) In case applicant is,-

(a) An individual, his nationality:-

(b) A private company, the nationality of all members of the company alongwith place of registration, registration number and date:-

(c) A public company, the nationality of the Directors, the percentage of share capital held by Indian nationals alongwith place of incorporation:-

(d) Firm or association, the nationality of all the partners of the firms or members of the association:-

(iv) Profession or nature of business of the applicant:-

(v) Minor mineral or minerals which the applicant intends to mine:-

(vi) Purposes for which extracted minor minerals are to be used:-

(to specify the 'end-use' of the mineral also)

(vii) Details of the area in respect of which quarrying lease is granted :-

(a) Area (In Hectares):-

Survey/Khasra/Gat Numbers:-

Village (with p.c. number) :-

District :-

(b) A map, in duplicate, giving the description of the applied area, (or a plan) showing as accurately as possible, the situation, boundaries and area of the land in respect of which quarrying lease is required (adjoining survey numbers on the periphery of applied area must also be shown)

(viii) Quantity (brass/ tones) for which permit is required:-

(ix) Details of consent letters from concerned land owners:-
(A list of all concerned land owner to be given and against each,
Receipt or non receipt of consent letter is to be specified)

(x) Certified true copies of relevant extract of record of rights pertaining to applied area:-

(xi) Any other particulars which the applicant wishes to furnish:-

I we do hereby declare that, the particular furnished above are correct and that I/ We, am/ are ready to furnish any other details as may be assessed on the quantity of minerals is proposed to be quarried. I/We also agree to pay in advance any surface rent or cesses and any other mineral dues that may be demanded of me/us.

Place:-

Yours faithfully

Date:-

(Signature of the applicant)

Note:- If the applicant is signed by an authorized agent of the applicant, a certified true copy of the power 'power of attorney' should be attached to this application.

FORM -Q

[See rule 63(1)]

Receipt of Acknowledgement For Application Of Quarry Permits

- (1)Serial No :-
- (2)Date for Application :-
- (3)Date on which application was received by the receiving officer :-
- (4)Name of the applicant with full address :-
(Local as well as permanent address to be stated)
- (5)Date of completion of the application :-
- (6)Details of the area applied for :-
Village Tahsil District
Khasara No./ Survery No./ Gat No./ Area (in hectares)
(working circle to be stated in respect of forest lands)
- (7)Application fee paid, Rs..... vide Treasury Chalan No..... Dated.....
- (8)Date on which application is sent for enquiry/ site inspection :-
- (9)Officer/ Official to whom the enquiry/ site inspections is marked:-
- (10)Date o which the enquiry report/site inspections report:-
- (11)Final disposal of the application together with number and date of the order :-
- (12)Remarks :-
(To state whether granted/ refused, If granted, details of area granted.)

Signature of the Competent Officer.

FORM-R**[See rule 63(1)]****Register of Application for Quarrying Permit.**

Date of Application :-

Date of which application was received by the receiving officer :-

Name of the applicant with full address (Local As well as Permanent):-

Date of completion of the application :-

Details of the area applied for :-

Survey no	Village	Tahsil	District
.....			
.....			

Application fee paid :-

(i)Rs.

(ii) Try. Chalan No

(iii) Dated

Grant Order No / Date :-

Remarks:-

(i)Granted / Refused

(ii)If granted details of area :-

FORM-S

[see rule 71 (2)(a)]

Application for Grant or Renewal of Dealer's License

To,

The Competent Officer,

Sir,

I/We requested that a dealer's License to stock and sell minor minerals under the Maharashtra Minor Mineral Extraction(Development and Regulation) Rules, 2013 be granted/renewed to me/us.

The fee of Rs. 250/- payable for the grant/renewal of dealer's license has been paid and Treasury Chalan Receipt. No..... dated Is enclosed in original.

The required particulars are given below:-

1. Name of applicant with complete address, PH, Fax Nos. and e-mail address :
2. Is the applicant a private individual/private /public/company/firm or Association?
3. In case application is,
 - (a) an individual's , his nationality :
 - (b) a private company the nationality of all members of the company alongwith place of registration :
 - (c) A public company, the nationality of Directors, the percentage of share capital held by Indian Nationals alongwith place of incorporation.
 - (d) A firm or association, the nationality of all partners of the firm or members of association.
4. Name of Minor Minerals (s) to be sold :-
5. Quantity to be stocked during the year:-
(Mineral wise)
6. Details of the location of the Depot :-
(Address, Sy. No. etc. of the area in which
7. The depot is situated are to be furnished along
(With a location map.)
8. Particulars of the previous dealer's license
9. If applying for renewal

I/We do hereby declare that particulars furnished above are correct and am/are ready to furnish other details including security deposit etc. as may be required by you.

Place :

Date :

Yours faithfully,

Name and Designation of the applicant.

FORM-T

[See rule 71(3)(1)]

Grant or Renewal of Dealer License

[A Dealer's License to seal stock and exhibit for sale of minor mineral under the Maharashtra Minor Mineral Extraction (Development and Regulation) Rules, 2013]

----- is hereby licensed to sell stock and exhibit for sale under mentioned minor mineral(s)

1. Name of minor mineral (s) :-

2. Quantity allowed to be stocked during the year :-
(Mineral-wise)

3. Location of the office and depot. :-

* This license will be in force for the financial year 20..... To. 20.....

* The license already granted and which expired in 31st March 20..... Is renewed up to 31st March 20.....

CONDITIONS OF THE LICENCE

1. This license shall be displayed in a prominent place in a part of the premises open to the public.
2. The dealer shall comply with the provision of the Mines and Minerals Concession Rules, 41987 and all order issued by the competent Officer in this regard.
3. The dealer shall afford all facilities for seeking his accounts and verifying the stock of minor mineral(s) and shall furnish fully and correctly any information in his possession as may be required by the competent Officer or any person authorized by the competent Officer in that behalf.
4. The dealer shall display in a prominent place in a part of the premise the price list of minor mineral(s) offered for sale by him.

Dated this Day of 20

Seal of the competent Officer

Signature of the competent Officer.

FORM-V
Stack Register to be maintained by a dealer

Name of dealer :
License No :
Name of Minor Mineral:

Date	Opening Balance	Purchase	Total	Sale	Balance of Stock	Initials of the Dealer
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

FORM-W

[See rule 75]

Statement of accounts to be furnished by dealer

Name of Dealer :-

License No :-

Name of Minor Mineral: -

for the Month of:-

Opening Balance	Quantity Purchased	From whom Purchased	Price Paid	Quantity sold	to Whom sold	price realized	Balance	Remark
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Place:-

Date:-

Signature of the Dealer.

FORM-X

[See rule 78]

Transit Pass for Transporting of Minor Mineral

Transit Pass Book No Transit Pass/S. No.

1. Name and address of the consigner (holder of ML/Mineral Dealers license)

2. Name and address of Consigner :

3. Name of Mineral :

4. Quantity (Weight/Volume) :

5. Approximate value of mineral being carried :

6. Date and Time of Dispatch :

7. (i) Mode of Transport :

(ii) Carrier Registration No. :

8. Name and Address of Vehicle Driver :

Signature

With date (a) Consigner

Signature

With date (b) driver

Signature and seal of
Issuing Authority

Signature and Designation
of checking authority

Note:- (1) No over writing should be done

(2) The original copy and the book has to be returned to the concerned authority
after the book is exhausted

(3) The vehicle driver shall carry two copies of the transit pass during transit.

FORM-Y

(See rule 82)
(Form of Appeal)
(To be submitted in Duplicate)

To:

The Collector / Commissioner

- 1) Name and Address of individual / Firm of Company applying:-
- 2) Profession of individual / Firm of company:-
- 3) Fee and date of the order of the competent authority against:-
which the appeal is filed. (Copy enclosed)
- 4) Mineral or Minerals for which the appeal is filed:-
- 5) Details of the area in respect of which the appeal:-

District	Taluka	Village	Kh. No.	Area In Hect.	Total area claimed

- 6) Details of application fee with challan:-
- 7) Date of communication of the order passed by the competent officer:-
- 8) Grounds for Appeal:-

Yours faithfully,

Signature and Designation of the applicant.